

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JOZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUNSÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/3 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Dávid parittyaköve.

Budapest, január 27.

(L.) Megisméltődött megint a biblia csodája: Dávid egy parittyakövel leterítette Góliátot. Kardját még nem vonta ugyan ki, hogy egy suhintással leszelje az óriásnak fejét a törzséről, de a kolosszus mégis beleszedült a bibliás pástorfiu csapásába s most a földön vergődik, hogy még egyszer megkísértse a párbajt.

Lesz-e sikere, képes lesz-e még komoly, minden csorbát kiköszörülő cselekvésre? Senki sem bizik már ebben. De ha valamely csoda segítségével már ma, hirteleniben megakadna a háboru odalenn Délafrikában, s ha egyik fél sem vinné baza a diadal troféumait, akkor is meg kell változnia az egész angol életnek s bizonyára meg is fog változni.

Jól tudják Londonban, hogy a lealázó kudarcok szakadatlan sorát minek kell betudniok. Jól tudják, hogy az a sok ezer derék, önfeláldozó katona, akiket uszó páncélos kaszárnyákban szállítanak szakadatlanul a Fokföld kikötőibe, éppen semmit sem tehet arról, hogy a boer fegyverek egyik diadalt a másik után aratják. A szegény angol milicbéliék úgy mennek a csataterre, mint a barom a vágóhídra, a fegyverforgatás tudomány nélkül, gyakorlatlanul, tapasztalatlan katonatisztek kezére bízva. Mit végez a szegény milic-katona a gránátok pattozása közepe a legkitűnőbb szerkezetű ágyúval, ha a szükséges gyakorlatot mindössze azon a rövid úton tanulja meg, míg Londonból Fokvárosba ér? A hadi tudomány sem sajátítható el máról holnapra, a hadi training még amannál is nagyobb időt kíván. Ilyen had-

sereggel nem vonulhat ki siker reményében elszánt ellenség ösmeretlen csatamezőire semmi hatalmasság.

Erre a tapasztalatra drágán jutott Anglia. De, azt hisszük, le fogja vonni konzekvenciáit. Ugy véljük, hogy minden lépés, amelyet Buller csapatai az ellenség elől hátrálva megtesznek, közeledést jelent Londonban a rendes hadsereg eszméje felé. Talán egészen közel van már az az idő, amidőn az egyesült királyságok a kontinens példáját követik és a parlamenti asztalára először kerül a rendes hadi budget.

Hadi budget! Két szó csupán, de tartalmában, következményeiben szinte beláthatatlan. *Ui Angliát* jelent, egészen eltérőt a régítől, szakítást a régi angol étellel, a régi angol társadalommal, a régi angol politikával, a régi angol gazdasági vezetől eszmékkel. Az öt világrészre kiterjeszkedett britt kolosszust a délafrikai seb egész testében beteggé tette: egész testét alaposan át kell gyógyítania. És mert ez az óriás test végigheveri az egész földgömböt, átalakulása okvetlenül mélyen érezteti majd hatásait az összes népekkel és talán egy kicsit átalakítja a világpolitikát.

A kö, amely Góliátot homlokán találván elbódította, sebes röptében egy kicsit suhintja az összes nemzeteket is.

Bizonyosra vehető, hogy a rendes hadsereg gondolata parancsoló módon lép előtérbe Londonban. Hisz Angliának Methuen, Buller, Warren kudarcai óta éjjel-nappal remegnie kell hatalmas gyarmatbirodalmáért, amelyet az anyaország katonai gyöngesége könnyen függetlenségi vágyakkal tölthet el. S gyarmatbirodalma nélkül Anglia mai formájában, a manchesterizmusra alapított poli-

tikájával nem élhet meg huszonnégy óráig. Ugy kell most már az állandó hadsereg, mint egy falat kenyér s ezt a falat kenyeret elő fogja teremteni az angol nép.

Csak hogy drága egy kenyér legyen az. A hadibudgetbe beállítják az ijesztő nagy kiadási tételt: nyolcvan vagy száz millió pengő forintokat, vagy talán ennél is többet. Ez a rengeteg pénzösszeg egyszerre elvonódik a brittek kincstárától, de elvonódik vele néhány százezer munkás kéz is, amelyek mostanáig a hatalmas ipartelemek gépeit szolgálták. Az angol gyárak már most aggódva panaszkodnak a miatt, hogy néhány ezer munkásemberükől hirtelen katonát formált a legfelsőbb parancs és a dokkok, bányák, ipartelemek egyszerűen munkás kéz híján állanak. Minő hatással lesz az óriás töke-elvonás és az óriás emberanyag-elvonás egy olyan országra, amely sorsát egészen az iparhoz kötötte s amely a févilágot csak azért hódította meg, hogy flottái szakadatlanul biztos piacra szállíthassák a rengeteg iparcikkeket? Mi lesz a gyárvilágból, ha az acélgépek rendszereiből egy hirtelenül szentesített törvény kiemeli az egyetlen pótolhatatlan géprést: az eleven munkást? Minő sorsnak néz elébe a rideg manchesterizmushoz kötött társadalom, amely egyszerre szakítani lesz kénytelen a szabad kereskedelemre alapított gazdasági rendszerével és fontos elemeiben megzúdított iparát idővel mégis csak vámokkal lesz kénytelen megvédelmezni? Az első vámör, aki az új szisztéma védelmére kiáll a calaisi csatorna kikötőjébe, idegen, új alak lesz az angol társadalomban, pedig ez a szürke iparkatona okvetlenül követni fogja a cifra-sújtásos sorkatonát. Uj Anglia, más Anglia, szegényebb

TÁRCA.

Angyalok.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Pekár Gyula.

Fiesole.

... Ösmerik önök a boldog kimerültségnek azt a ritka érzeményét, mikor az ember lelke annyira csordultig telik a költői és művészi gyönyörökkel, hogy azt kell hinnie, nem képes több új benyomásra s lankadtan szinte kegyelemért esd a Szépség istenasszonyához? Csak e menynei toskán földön érhet ilyesmi bennünket. És én sohse tudnám felejtetni azt a csudálatos késő őszi délutánt ott fent a fiesolei domboldalon az olajfák alatt.

Már kora délelőtt elsétáltam volt Firenzéből s a hosszú órák alatt egy zarándokoló szerelmes odaadó rajongásával jártam be a tájat. Az a firenzei ház! — az zsi bongott ereimben... Ah ha tudnák önök, miesoda édes érzés az, mikor az ember így napokig, sőt hetekig egy állandó örökök lelkésében él, mikor bensejét a költői örömmel olyan folytonos mámore tölti el, ami nem hasonlítható máshoz, csak az ébredő ifjúság első, szent örületéhez!... Bejártam a domboldalon a festői olasz faluvá lett régi etrusk várost, álmódostam székesegyházának sötét román íveit alatt, — megnéztem a római amfiteátrumot s a titáni erejű ősfalakokat, melyek alatt egykor a világ anyyi hódító kapitánya haladt el, aztán céltalanan öngöngtem még sokáig: valami oly különös háláérzet töltött el, hogy szerettem volna megcsókolni e paradicsom minden virágát, minden susogó falevelét. Végre fáradtan heveredtem le a pagonyszéli olajfák alá.

És ne higgyék, hogy csak az emberalkotta szép az, ami olyan boldog kimerültségbe ringatja itt az embert! Az emberalkotta szép mindig csak törvényes gyermeke a *Genius Loci*-nak, annak a földnek, ahol terem; — ott a fiesolei domboldalon, azon az őszi délutánon éreztem én át igazán, hogy Firenze legelső művésze maga ez a felséges toskánai természet. Benne vannak ebben a természetben a firenzei szép minden elemei, összes nagy renaissance művészei. Tűnő génuszok, melyek a balsamos szellőben szállanak tova a merengő szem előtt, — lunge Arielek, melyekre olykor ráismer az ember... Hányszor ösmertem rá e halmok szelid hajlásában a Fra Filippo gyöngéd esetvonására s a Boccaccio szerelmes mosolyára, — az ég derűs kékségéből hányszor érzem magamra szállani a Petrarca „Amor Divino“-ját vagy a Giotto ájtatosságát, és végül e táj, e levegő, e mindenség szűziesen komoly harmóniájából hányszor éreztem ki mindannak az esszenciáját, ami a legnagyobb volt Firenzében: a Dante, a Michel Angelo, a Mirandola eszményért haló tiszta ílhét... A ciprusok borongásában, az olajfák sóhajaiban, a szálló szellőben mindörökké itt élnek Fiesole körül e nagy halhatatlannok. E természet misztikus esszenciái egyszer emberré lettek bennük s most hogy ez esszenciák ismét megszabadultak a földi porhüvelytől, hát visszazálltak oda, ahonnan jöttek, az Alma Materhez, az örök természethez. Az a napsütte derű ott a San Miniato oldalán: vajjon nem az a mosoly-e ez, amelyet egykor Boccaccionak hívtak a földön? S az a szomorúság, ami e szomszéd fekete ciprusok körül borong, melyek mint összedorott óriási gyász-zászlók állanak az égnek: vajjon nem az a világbánat-e, melyet hajdan Danténak neveztek? Szelid szellő ringatja felettem az olajfa gallyait s ahogy pár ezüstös levél arcomat érinti, olyan édes nekem az a tudat, hogy tán ama menynei gyöngédség érinti homlokomat,

mely egykor Botticelliben emberré lett a földön... A tudósok azt mondják, semmi az anyagi világból nem veszhet el e földről: hát igazán csak az veszhetne el nyomtalanul, ami a legbecsesebb: a lélek, e nagy zsenik lelke?... Álmódostam le olajfám alól a völgybe.

Mint valami fényes ékszer egy boldog istennő ölében, pihent ott a tornyos Firenze. Köröskörül ibolyaszin glóriában veszték el a szelid hegyek, azok a szinte nőiesen bájos idomu toskán halmok: békés hajlásaik mint a világ-harmónia misztikus zsoltárának mindmegannyi dallamai, gyöngéden fonódtak egymásba. S akkor éreztem én, hogy az, ami olyan édesen kinosan fásasztja az én éjszaki barbár szememet, voltképp nem más, mint épp ez az egyetemes harmónia. Hogyan? Hát ugy, hogy nekünk az éjszaki világ vagyis a disharmónia gyermekeinek *tulsók* ez a harmónia, ez a tökély, ez a boldogság. Nem birjuk el... mint ahogy a még fagyosabb télhez szokott eszkimó nem bírja el a mi nyarunk melegét. A mi négy évszaktól nyugtalan természetünk hogy szokhatná meg ugy egyszerre ezt a paradicsomot, ahol csak egy évszak van: tavasz mindörökké? — Odább dél felé szinte átúlszó kékbén mosódnak el a vadregényesebb umbriai hegyek, — ott a Perugino szépkézű Madonnának s a Gentile da Fabriano ájtatos és aranyos máguskirályainak a hona. E hegyek őrzik Siena és Assisi umbriai vakhítet, a Szent Katalin és Szent Ferenc menynei rajongását... De mily bájos maga ez a fiesolei hegy! mint valami szentély, — mint a szépnek, a költészetnek valamely zarándokhelye mily szelid hajlással emlékedik a város felé. És menynei zseni szent emléke zsongja körül egész mivoltát! Ott a mosolygó kertek közt a Villa Dante, ott a Villa Palmieri, hol a Boccaccio pestistől menekülő lovagjai és hálgyei mesélik novelláikat, ott a híres Badia kolostor, a Lorenzo platói akadémiajának egyik székhelye, hol Pico della Mirandola dolgo-

Anglia lesz ez, nemcsak ideát a calaisi csatorna mentén, hanem mindenütt, ahová csak hosszú tagjai kinyulnak.

A kis Dávid parittyaköve okozta volna ezt a várható elváltozást? Bizonyaligha. Sem Krüger, sem Steijn, sem vívőz tábornokaik keze nem elég erős ilyen világátalakító munkára. A boer diadalok csak hirteleniben nyilvánvalóvá tették, hogy a manchester-oroszág egyoldalú gazdasági rendszerre építette jövőjét s hogy agyaglapon áll. És mert minden ország jövője okos gazdasági be rendezésétől függ, olyantól, amely mindennel számol, az acél-lenditőkerekre épített társadalom egyoldalúsága rögtön szembeszökővé válik, mihelyt valaki kirántja a lenditőkerék tengely-csavarát. Egy csavaron mulik az egész, s az összeomlásért az felelős, aki úgy építette össze ezt a nagy gépet, hogy munkáját egy csavarhúzóval meg lehet akasztani.

Azt véljük, hogy az átalakulás, amely bizonyára nyomon követi ezt a szerencsétlen háborút, nagy gazdasági következményű lesz. Elsősorban Angliát fogja figyelmeltetni a me-reven egyoldalú manchesterizmus veszedelmére s ezt a tanulságot meg fogják érteni a többi hatalmasságok is. De járhat ez nevezetes politikai átalakulásokkal is a földgömbnek mind az öt részén. Itt azonban már mérleghetetlen faktorokkal van dolgunk. A gazdasági hatás azonban már most is megsejthető és talán végzetes lesz nem egy országra. Lehet, hogy erős katasztrófák ijesztik majd föl itt is, ott is a népeket, lehet, hogy új hatalmi súlypontok támadnak túl a nagy vizeken s hogy régiek emelkednek nem várt módon. Talán a Spree és Rajna partjain. A kis Dávid parittyaköve, ha csak el is bódította a brit Góliátot, lehet, hogy ekkora zenebonát kelt az általa oly kevésbé ösmert glóbuson. Elég volt már az is, ami eddig a natáli csatamezőkön történt. A visszavonuló angol csapatok magukkal vonszolják az állandó hadsereg gondolata felé a manchesterista Angliát. S már nagyon közel juttatták ahhoz, hogy kénytelen lesz magát teljesen, s a világot egy kevésbé átalakítani. Amit aligha várt valaki is azon a napon, amelyen Krüger elnök a bibliába elmerülve kiszemelgette azokat a verseket, amelyeket Mózes a XIX. század angoljaira olvasott jó előre.

zott... A költészet Nirvánájának édes megsemmisülése fogja el az embert az ily ritka pillanatokban, még az egyszerű földi lélek is valami titkos közösségbe tud lépni a természet legbensőbb lényével: a hozzá visszatért zsenikkel. És oly jó az elenyészni, megsemmisülni ezeknek az íletheben...

Olafjám alatt heverve, emlékszem, valami boldog éber álomban bámultam fel a toskánai kék égbe. Az égi! Mégis csak az az *ultima ratio*ja mindenknek: oda pillantanak fel a boldogtalank s a nagyon boldogok is. Annyi költői gyönyörtől fáradtan oda menekültek szemeim tán pihenni... És akkor történt egy lelkes pillanatban, hogy — mintha egy *második* szem, a lélek szemé nyílt volna fel bennem, — azt hívéim, megláttam odafent annak az azurmenyországának a lenge lakóit. Igazán láttam volna őket? Ah, hiszen ha nem lettem volna annak a szkeptikus XIX. századnak a gyermeke! Hiszen ha nem volnánk olyan kétségbeesetten józanok! Így csak azt mondhatom: Fiesolei ormán, egy ősi délutanon olyan mennyei harmónia volt bennem és körülöttem, hogy mikor felpillantottam az égbe, egyszerre valahogyan egész önkéntelenül azok a csodás lények jutottak eszembe, akikre eddig még sohse gondoltam különösebben: az angyalok... Ma már szinte mosolyogok képzelmem játékán. Vajon mért jutottak eszembe épp ott Fiesolében? Valószínűleg azért, mert ez a toskán ég az ő igazi otthonuk s mert épp a fiesolei menyországból szálltak le a legszebb angyalok a renaissance-művészek vázsnaira.

Az angyalok! Foglalkoztak-e önök valaha

BELFÖLD.

A vesér és az adjutáns. Dr. Belopotoczky tábori püspökről, akit egyes lapok a váci püspökségre kandidáltak, sok szó esett az utolsó hetekben. Egy szóval sem avatkoztunk idáig a vitába, de most lapunk egy bécsi barátja megküldötte nekünk a Berlinben megjelenő *Die Nation* című politikai hetilapnak 1895. november 8-iki számát, mely *Az osztrák fekete forradalom vezére* címmel hosszabb cikket tartalmaz éppen dr. Belopotoczky tábori püspökről. A cikk, mely öt esztendővel ezelőtt jelent meg s így nem valószínű azzal, hogy manővernek készült a váci püspökség jelöltje ellen, többek közt így emlékszik meg a tábori püspök urról:

„A fekete forradalom vezére monsignore Agliardi, a nuncius. De ő láthatatlan kíván maradni s maga nem agít. Erre a célra van neki két adjutánsa is, az egyik egyházi, a másik világi férfi. A nuncius egyházi adjutánsa dr. Belopotoczky tábori vikárius, a katolikus tábori papság feje. A tábori püspök adminisztratív tekintetben a közös hadügyminiszternek van alája rendelve s fizetését is a közös hadügyi költségkekből kapja. Belopotoczky tábori püspök mégis ismételtlen frondot csinált a hadügyminiszter ellen, támaszkodván a hatalmas protektorokra, akik mögötte állanak. A magyar egyházpolitikai harcok idején is sikra mert szállani, tekintet nélkül az állásából folyó helyzetére. Ugyanígyen kevéssé gondolt állására, mikor *exponálta magát Lueger s a bécsi antisemiták érdekében, jóllehet tudta, hogy a legmagasabb katonai körök éppen az ellenkező állásponton vannak, mert joggal tartottak tőle, hogy ez a gonosz aramlat a hadseregbe is behatolhat.*

„Exponálta magát ezért a pártért, mely hovatovább kinő a pusztai antisemitizmusból s azt a jelszót *„le a zsidókkal!”* immár kiegészítette egy másikkal: *„le a magyarokkal!”*

„Hiszen Magyarországgal szemben már olyan hang kezd érvényesülni, mint az 1848/49. években. Mintha arról volna szó, hogy rebolliseket kell leigázni. S ennek a mozgalomnak élén a nuncius áll, az ő két adjutánsával: Belopotoczky tábori püspökkel és Sylla-Tarouca gróffal.”

Sok megjegyzést ehhez az öt esztendővel ezelőtt írott cikkhez nem fűzünk. Lehetetlen azonban elhallgatni, hogy a cikk írója elég jókor előre látta, miképpen adja át helyét az antisemitizmus a — magyarfalásnak. S lehetetlen nem kérdezni, hogy igazán a magyar főrendek közé, a hazafias magyar püspökök közé való-e az a dr. Belopotoczky, akit már öt esztendővel ezelőtt

ilyen mozgalmaknak élén fotografáltak le az osztrák publicisták? Mert újból hangsúlyozzuk, hogy a berlini *Die Nation* érdekes cikke 1895. november 8-án jelent meg. S erre a cikkre nem lehet ráfogni, hogy el akarta ütni Belopotoczkyt a — váci püspökségtől.

A szentesiére kész törvények. A szentesi-tésére kész törvényjavaslatok szövegének átvizsgálására kiküldött bizottság Dániel Gábor képviselőházi alelnök elnöklésével ma ülést tartott, amelyen a főrendház részéről báró Nyáry Jenő jegyző, a képviselőház részéről gróf Esterházy Kálmán és Nyegre László jegyzők, a honvédelmi minisztérium részéről Gromon Dezső államtitkár és Terbecz István osztálytanácsos volt jelen. A bizottság átvizsgálta az unonjalaki menyiségének az év végeig való fűntartására és az idén kiállítandó ujoncok megajánlására vonatkozó törvényjavaslatok végszövegét, s a két ház határozatával teljesen megegyezőnek találta. Ennélfogva az említett két törvényjavaslatot szentesítés alá terjesztik.

A főlemelt tisztí fizetések. Egy budapesti német lapnak a közleményével szemben, mintha a főlemelt tisztí fizetések folyósítása ellen magyar részről nehézségeket támasztottak volna, a *Budapesti Tudóstí* kijelenti, hogy illetékes helyen erről mit sem tudnak.

A szentesi mandátumért. Szentesen nagy a megbotránkozás Molnárék amaz elírásán, hogy Sima Ferenc minden tisztés Dienes-párti embert meggyaláztat lapjában, maga Molnár Jenő meg elbukik Sima és Gálfi háta mögé. Molnárék most azzal próbálkoznak, hogy a szavazó-bárcákat beszedik a polgároktól, azt mondva, hogy a választások jöjjenek érte az irodájukba; addig megőrzik. Továbbá egy könyvecskébe aláíráásokat gyűjtenek, ami arra kötelezi a választókat, hogy Molnár adja szavazatukat. A bárcákat csak odaadja a nép, de az aláírást megtagadja, mert attól fél, hogy Sima valami turpisságra fogja felhasználni az aláírást. A hangulat ma már a tanyákon is Dienes mellett van s a gvőzelem biztosra vehető. Dr. Szánthó Lajos választási elnök a Simaék kortesfogására most hosszabb nyilatkozatban reflexál. Azt mondja a többi közt:

Kijelentem, hogy engem semmiféle eszközzel megfélemlíteni nem lehet. Nekem mindegy, akármilyen Szentés város országgyűlési képviselője; aki egy szavazattal többet kap, mint a másik, azt fogom törvényesen megválasztott országgyűlési képviselőnek kijelenteni. Itt angy köztőség előtt nyilatkozatom ki, miképp elhatározom, hogy a február 4-én lefolyó választás mintaképe legyen a tiszta választásoknak. De azt is kijelentem, hogy erőszakoskodást egyik párt részéről sem fogok tűrni. Polgártársaim ismernek engem. Gondoskodva lesz róla, hogy szavazatát mindenki

behatóbban e csudás, lenge lényekkel? Én bevallom, mint a legtöbb ember, alig tudtam róluk egyebet a nevüknél. Pedig átsuhannak ők édes gyermekálmainkon s félénk első imáink mellett ők állanak ért: az angyalok. Olyan szépen hangzik ez a név: valami fényeset, szerelmesen fehéret és bájosat jelent, — valami mocsoktalan szelidet és mégis tulvilágian, istenien felségeset. Ha valakiről nagyon kedveset akarunk mondani, még ma is azt mondjuk: „angyal” s a szeretett lénynek ugy-e szívesen valljuk: „angyalom”? ... De voltaképpen csak ennyi az, ami a régi újatatos világ angyalagyományából reánk maradt. A hogy gyermekkorunkban láttuk lefestve, szívesen elképzeljük őket fényes palástban, leomló göndör hajjal, ragyogó arccal és kezükben tiszta liliummal. De hol szárnyas apró Amoroknak látjuk őket, hol felnőtteknek, voltaképp azt se tudjuk e bájos lényekről, hogy fiuk-e vagy leányok ugy-e...? Olyan tég és mégis bizonytalan az ő gondolkörük, hogy káprázatos sejtélem mellett alijában semmit se tudunk róluk. Olyanok az angyalok, mint a kísértetek: mindenki hallott felőlük beszélni, de látni alig látott közülük valaki csak egyet is... Pedig minden bizonytalansága mellett mégis nagyon határozott gondolköre ez az emberiségnek. Angyalok mindig voltak ugyszólván minden vallásban dacára annak, hogy a „józanabb” korok időrel időre meg is tagadják őket, mindig is lesznek, míg csak ember lesz a földön s a kék égbe feltekin. Ugy látszik valami nagyon mélyen fekvő misztikus lelki szükségletnek felelnek ők meg... Nos, kik hát ezek a bűbajos teremtetek, — hová forduljunk, hogy velük megismerkedjünk? Bizony

roppant komoly és vaskos teológiai munkákat kell a kezünkbe venni, hogy hozzájuk férközhessünk, — olyan tudós fölíásokkat, mint a Dionysius Areopagita *Hierarchia Coelestis* meg az aquinói Szent Tamás tudós *Summa*ja. Az Atyák és egyházi Doktorok kimerítő nehézkességgel értekeznek felőlük, de — hogy is mondjam? — olyan lenge és játszi valamik ezek az angyalok, hogy nem esuda. ha minduntalan kisiklanak a dogmatikus öreg urak skolasztikus pennája alól. Mintha csak mulatnának azon, hogy kifáraszták a szent férfiak komoly logikáját s bujósukat játszsának legfortélyosabb dedukcióikkal... Hiába lönek rájuk az argumentumok legsúlyosabb ágyúival, hiába igyekeznek őket belekeríteni a sylogizmusok hálóiba! Innen van az, hogy a teológia legtudatosabb definíciói dacára is meglehetősen határozatlan valami marad az angyalokról való tudomány. Talán sajnáljuk ezt? Mi poétaemberek csak örülhetünk neki, mert hisz az álmok virágai a költői bizonytalanság félhomályában nőnek a legszebben.

Mondám, hogy mélyen fekvő lelki szükségletnek felelnek meg az angyalok az ember gondolatvilágában. Mi lehet ez? Hát egyszerűen az a tény, hogy mikor az ember az istenség fogalmára felébred, olyan félelmesen nagynak tünik fel a távo'ság közötté s a mennyek fejedelme között, hogy valami *horror vacui*-féle ösztönnél fogva közvetítő lények gondolatával igyekszik áthidalni az irt. Nem akarom én bántani az angyalokat, hisz olyan bájosan szépek s én annyira szeretem őket! — de azt hiszem, nem annyira az isteni erőnek, mint inkább az emberi gyöngeségnek a gyermekei ők. Isten olyan messze magoson van

Aikalmi ajándéku a legkedvesebb, legolcsóbb

KISS JÓZSEF összes költeményei.

ELSŐ TELJES, OLCSÓ KIADÁS 6. ezer. Tartalmazza: a JEHOVA és a MESE a varrógépről című költeményeket is. — Ára díszes, egész vászonkötésben 1 frt 50 krajcár. I frt 60 kr előleges utalványozása esetén bérmentve küldi SINGER és WOLFNER Budapest, Andrassy-ut 10 szám.

szabadon gyakorolhassa és megtámadtatásoknak kitéve ne legyen. Amit irtam, nem a magam igazolására, hanem az általam szeretett szentesi közönség megnyugtására irtam.

A választási harcok egyébként két újabb beütést jelentenek. Gálffy Sándor, Simák főkörtése, egy veres elégtételt kért Vadnay Andor főispántól és Steinthó Lajos választási elnökötől, mert ezek hamisításnak mondják az általa földelített bizalmas levelet.

KÜLFÖLD.

A háború.

Budapest, január 27.

Az a körülmény, hogy Buller tábornok szükségzavú táviratát, amely a Spions-Kopról való visszavonulást jelentette, sommi részletesebb vagy újabb jelentés nem követte — némelyeket arra a következtetésre késztet, hogy Buller és Warrens vert hada talán már vissza is vonult a Tugela déli partjára. Először is az kellene, hogy a boerok visszagereszköz az angolokat, akik mult heti átkelésökkel a legpompásabb egérfogóba jutottak és ez az engedékenység a boerok részéről nem valószínű. Epp ezért kérdés, vajjon nem történt-e a spionskopi katasztrófa óta még nagyobb dolgok, amelyekről vagy azért nincs hír, mert a boerok megsemmisítették a távirati összeköttetést, vagy azért, mert az angol hadügyi kormány a beérkezett jelentéseket nem meri kiadni.

A mai tudósítások a következők:

(A megsemmisült hadsereg.)

Brüsszel, január 27.

Az itteni reggeli lapok egy magántávirat közölnek, amely szerint Warren hadosztályából a Spion-Kopránál vívott csatában *nyolcszáz ember elcsúszott, ezeröttszáz megsebesült és csaknem az egész tüpérség odaveszett.*

(A katonai cenzura.)

London, január 27.

A Spionskop kiürítésének okairól még egyetlen részlet sem érkezett, sem hivatalos, sem magántáviratban. A katonai cenzura egyetlen magántáviratát sem enged továbbítani, amely erről az eseményről szól s így az angol lapok inkább csak kombinációkra vannak utalva. A nagy lapok panaszkodnak, hogy a háború kiütése óta százezekre menő költségekbe verték magukat, csak azért, hogy a közönséget a háború egyes fázisairól értesítsék s a kormány ezt a szolgálatot abszolúte lehetetlenné teszi. Az ilye eljárást még az oroszok sem tűrnék. Végre is az angol nép, amely vagyont és vérét áldozza föl ebben a háborúban,

az égben s mi olyan mélyen ide lent a földön: isten olyan hozzáférhetetlen s az ember félelme és főleg kíváncsisága olyan végtelen! Isten láthatatlan, hol biztató, hol ijesztő majestetéséhez nem volna méltó az, hogy közvetlenül érintkezzék a földi emberekkel, nagyritkán teszi meg ezt s csakis az ó-testamentum világraszóló alkalmainál, — de viszont borzasztó az embernek ez a mennyek felől való teljes bizonytalanság. A király s a nép között is ott van az átmenetet képező udvar, a király is körül van véve fényes kamarákkal, akik szóba állanak az egyszerű földi emberekkel s mesélnek nekik csudás meséket a felség képzetéről. Nos az angyalok isten kamarásai s mint a két végtelenség közötti lényekben isteni voluk mellett van hennük egy csepp emberi is. A hogy Szent Tamás, a *Doctor Angelicus* mondja: „az emberekhez képest testetlenek, de Istenhez képest testtel bírnak“ E tulajdonuknál fogva ők már közvetlenül érintkezhetnek az emberekkel, már tudniillik a kiválasztottakkal: tanácsokkal szolgálnak nekik s hivatalosan vagy félhivatalosan tudtukra adják nekik az isten akaratát. A régi világ nagy patriarchái, Abrahám, Jákob, Mózes angyaloktól körülveve jelennek meg. Lényegükben tehát isten „hímőkei“ az angyalok, amit az a görög „*angelos*“ szó, melyben fogalmuk végérvényesen kifejeződött, legjobban bizonyít.

A mi angyalaink eredete a messze Kelet misztikus vallásaiban vesz el. De hogy angyal-szerű közvetítő lények elképzelése mindenhol és minden korokban általános lelki szükség volt az embereknél, példa arra ugyszólván minden vallás. A ragyogó görög mitológia, mely

méltán követelheti, hogy minden részletről még akkor is értesítsék, amikor a kormánynak kellemetlen s mikor a miniszterek attól tartanak, hogy a *folytos kudarcok őket is el fogják söpörni.* Az ellenzéki, különösen a radikális képviselők alig várják a parlament megnyitását, amidőn azt is szemére fogják lobbantani a kormánynak, hogy a háború folyamán nem gyakorolta az az őszinteséget, amelyet a nemzet pénz- és véráldozatáért méltán megkövetelhetett volna.

(A tábornokok jelentései.)

London, január 27.

A *London Gazette White* tábornoknak a Glencoe, Elandslaagte és Rietfontein mellett vívott csatáról, Methuen tábornoknak a Belmont, Craspan és Modder-River mellett vívott harcokról és Buller tábornoknak a kolenzó ütközetről szóló jelentéseit közli.

White tábornok azt jelenti, hogy október 10-én a natáli kormányzó kijelentette előtte, hogy a glencoei visszavonulásnak nagyon komoly politikai következményei lesznek s ez okból ő a két baj közül a kisebbiket választván, elhatározta, hogy magára vállalja a katonai felelősséget s megtartja Dundee-t.

Buller tábornoknak december 17-éről kelt távirata azt mondja, hogy a mikor arról értesült, hogy *Láng* ezredes két ütege elveszett, azt hitte, hogy hat hajóágyú is erre a sorsra jutott s úgy gondolta, hogy ágyúk nélkül lehetetlen a Tugela folyón való átkelést kierőszakolni. Azt hitte, hogy sikert aratót volna, ha a tüzérség nem veszett volna el. Személyesen instruíta *Long* ezredet, hogy a hajóágyúknál maradjon. *Long* azonban jóval előbbre nyomult a gyalogság és a hajóágyúk vonalainál. Buller ebben a táviratban három tisztet és egy káplárt a Viktória-kereszttel való kitüntetésre ajánl azért a vitézségért, amelylyel az ágyukat meg akarták menteni.

Egy december 23-án kelt és a Zontpans-Driftnél végzett akcióiról szóló táviratban azt mondja Buller tábornok, hogy reméli, hogy az angol tisztek talán még meg fogják érteni a kémszolgálat értékét, eddig azonban, úgy látszik, minden tanács ellenére vakon rontottak neki az ellenségnek.

London, január 27.

A *Manchester Guardian* közli, hogy Buller a legkétségbeesettebb jelentést küldötte seregének helyzetéről a hadügyminisztériumba, de ezeket a híreket eltitkolják, mert a parlament keddi ülése amugy is nagyon viharosnak ígérkezik.

A legutolsó vereségről részletes jelentések nem érkeztek.

A boerok még folyvást bombázzák az angol hadállásokat, de kevés sikerrel.

Fokvárosba menekült angol hadifoglyok beszélnek, hogy a boerok jól bírnak az angol foglyokkal.

olyan eltérő lehet a művészi bájjal nyomta rá bélyegét a klasszikus Görögországra és Itáliára, nem ismeri ugyan a mi értelmünkben vett angyalokat, de közvetítő lények vannak ott azért bőven. Ilyen maga Hermes, ki bár isteni rangban van, mint a Dzeusz hírnöke szerepel s lábain rajt láthatók már azok a szárny-motívumok, melyek később olyan nagyokra nőnek az angyaloknál. Az olympusi vallás különben túlságosan a művészies életöröm híte, semmint hogy azzal a retentő komolysággal bírhatna, melylyel például a héber vallás s a középkori kereszténység bírtak. Az olympusi istenek Jupiterrel élükön szívesen szeretkeznek földi leányokkal s kalandjaik olykor eléggé botrányosak. Azok a közvetítő lények, akiket esetleg némi párhuzamba lehet állítani az angyalok fogalmával, részben épp az e szeretkezésekből eredő gyermekek, részint pedig az apróbb istenek. A *félistenek*: a Herkulések és Prometheuszok egész szereplésükben sokat emlékeztetnek az arkangyalokra. A büntető és igazságot osztó Herkules nem egyszer hasonlít Mihály arkangyalhoz, — a lesújtott Prometheusz pedig, aki el akarta rabolni a tudás tűzét az égből, nem más mint az a bukott hetedik arkangyal, *Lucifer*, akiből a Sátán lett. . . De ott van aztán az apróbb (főleg az erdei) istenek világa, a nimfák, hamadryádok, kentaurok és szatírok birodalma. Közvetítő lények ők is, csak hogy az a görög képzelem, mely főisteneit emberformára képzeli el, bennük ugyszólván az állat és növényvilághoz való átmenetet testesíti meg. Ezért szőrűsek a szatírok, mint a kecskébakok, ezért sástejtűek a nimfák s félig löidomuk a kentaurok . . . Különös lények, kik

(Az angol közvélemény.)

London, január 27.

Ami a legújabb harctéri eseményt illeti, a lapok tisztán csak kombinációkra vannak utalva, mert Buller lakonikus jelentésén kívül egyetlen betű sem tettek közzé a spionskopi vereségről, pedig nyilvánvaló, hogy a kormány már most a nevezetes csata részleteit is tudja. A lapok Buller jelentéséből igyekeznek kimagyarázni, hogy mi történhetett a Spionskopon s ebben a tekintetben kiváltképpen két verzióval találkozunk. Az egyik verzió szerint, s ezt vallják az optimisták, nagyon valószínű, hogy Warren tábornok, akinek nem állottak rendelkezésére részletes térképek, arról győződött meg, hogy a Spionskop nem nyújtja azt a hasznot, amelyet tőle várt s ezért közvetlenül a kop elfoglalása után elrendelte kiürítését. Ezt a verziót különösen a *kormánypárti újságok* terjesztik.

A másik verzió szerint a boerok a szerdáról csütörtökre virradó éjjel többször megkísérelték a Spionskop visszafoglalását s végre sikerült is nekik az angolokat onnan elkergetni és a kopot újra megszállni. Hogy a Spionskop visszafoglalása miképp ment végbe, hogy a minden esetre véres harcban hány angol és hány boer esett el, hogy Warren hadteste most hol áll, arról senki sem tud semmit.

Egyébiránt a lapok ma már *sokkal higgadtan* ítélik meg a helyzetet, semmint tegnap várni lehetett volna. Így a *Daily Telegraph* azt írja, hogy a Spionskop kiürítése elég szerencsétlen kudarc ugyan, de azért nem szabad nagyobb szerencsétlenségnek festeni, mint a mekkora valóban. Nemcsak Buller és Warren, hanem az egész angol nemzet is tubecsülte a Spionskop jelentőségét s nevétség volt az a föltevés, hogy Warren a Spionskop elfoglalásával elvágja a boerok visszavonuló utját s biztosítja Ladysmithnek nyomban való felszabadítását, de még ennél is nevétegebb volna, ha a Spionskop elhagyását ugy akarnák feltüntetni, mintha ezzel a fölszabadító hadtestet borzasztó vereség érte volna.

A *Standard* is figyelemreméltó cikket közöl a helyzetről és azt mondja a többi közt, hogy a kormánynak még nagyon sok katonát kell Dél-Afrikába szállítania, mert ott az összes viszonyok oly szerencsétlenek, hogy csak a legnagyobb erőfeszítéssel és rendkívül nagy hadsereggel lehet sikert elérni. Az említett újság tudni is véli, hogy a minisztérium a mai tanácskozásban ezzel a kérdéssel is foglalkozott. Az angolok el lehetnek rá készülve, folytatja a nevezett újság, hogy már a legközelebbi napokban újabb nagy hadsereget fognak Dél-Afrika számára toborozni.

A *Standard* aztán arra irányítja olvasóinak figyelmét, hogy *Leyds* transvaali ügyvivő Párisba utazott, ahol jelen volt azon a diplomáciai estén, amelyet *Loubet* köztársasági elnök az Elyséeben adott s amelyen *Leyds* meghívása következtében az angol

a természetben élő ember körül settenkednek s megkísérelték hol az erdő borongásában, hol a gally zördülésében, hol a szellő sóhajaiban. Olykor szinte kómiikusak s mégis van bennük valami, amiazangyalokkal közös: az a bizonyos titokzatos isteni vonás . . . Csak faji és véralkati a különbség a görög és a keleti világ közvetítő lényei között. Kell ez a kis segítség a féltő, gyöngye embernek: kellene neki a félistenek arra, hogy elbirja az egész isten nagy misztériumát . . . És aki ismeri a délvidek bűbájos görög és itáliai világát, aki átérezte a ciprusok és olajfák beszédes költészetét, az meg fogja érteni, hogy a mámoros képzelem mért tudott itt nimfákat és angyalokat látni. A mi mostoha éjszaki világunkban, mely természetből jőzán és protestáns, sohse látták őket, — a ködös, fagyos természet ellensége ott az embernek s legfeljebb csak rut koboldokat és törpe gnómatok láttat velő . . . De itt, ahogy e fiesolei paradicsomból körülnézünk a boldog toskán tájon, ahogy álmódóva hallgatok az olajfák közt suttogó Zephyr játékát, — ahogy a magányban megszólal körülöttem a Pán örök költészete s egészen áthat: itt átérezem én e lenge lényeg világát. Itt csakugyan vannak nimfák és angyalok . . . Ugy értem én azt, hogy itt e paradicsomi vadonban, hol a pogány latin költő hajdan a nimfák játékát leste, később, mikor a hit fuvalma megváltozott s komolyabb lett a világ, — a keresztény szentek aranyos angyalokat láttak . . .

Hisz mi, kik az antik olympusi világ boldondjai vagyunk, mindnyájan siratjuk a nagy Pán halálát, — de vigasztalódjunk: ha, mint a tűnő délibáb, el is enyészett a kereszt elől az ő mithószokkal kedves birodalma, jött a he-

MOLL SEIDLITZ POR
fejlélmulhatatlan háziszer mindama gyomorhajóknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 1 forintárú.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ
Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés, csusz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt fémlemből üvegekben 90 krajcárral kapható. MOLL készítmény kérendő.

magykövet nem jelent meg. Jó lesz, folytatja a Standard, ha az angol kormány figyelemmel kíséri Leyds urnak folytonos utazásait, mert könnyen megörténhetik, hogy ennek a rendkívül ügyes és ravasz diplomatának sikerül Európában oly helyzetet teremteni, amely Anglia számára nemcsak Dél-Afrikában, hanem más világrészekben is újabb veszedelemeket idéz elő.

A Daily News katonai kritikusa, aki különben kiváló tábornok az angol hadseregben, Buller táviratának szövegezéséből azt következteti, hogy Warren nem hagyta el a Spionskopot a saját jó szántából, hanem a boerok rákényszerítették. Warren csapatai ugyanis azon a napon, amelyen a Spionskopot megszállva tartották, ki voltak téve a boer ágyú és puska kegyetlen tüzeinek s az angolok az ő földetlen állásukban oly borzasztó veszteségeket értek, hogy egyszerre nem állották tovább, pánik útján ki köztük s maguktól rohantak le a hegyről. Magától értetődik, hogy ebben az eszeveszett futásban szó sem lehetett az ágyúk megmentéséről.

A Times elég komolyan veszi a spionskopi esetet s azt írja, hogy most Bullernek nem marad egyéb hátra, mint hogy a Tugela tulsó partjára visszavonuljon.

A Manchester Guardian állítólag a hadügyminisztériumból tudja, hogy Warren hadteste elfoglalta régi hadállását. Ugyanez a lap azt is jelenti, hogy a boerok szerdán, a mikor a Spionskop körül a véres csata folyt, egész napon rendkívül hevesen bombázták Ladysmithet.

Köln, január 27.

Londonból táviratozzák a Kölnische Zeitungnak: A lakosság el van keseredve. Mindenfelé követelik, hogy a kormány küldje a harctérre az egész haderőt, hogy sikeresen állhassanak szembe a boerokkal, mert a háborút nem szabad kudarcra befejezni. Híre terjedt, hogy a hadügyminisztérium aggasztó jelentéseket kapott Ladysmith sorsáról és arról, hogy Buller seregének a visszavonulási vonala el van zárva, de a híreket elítlik.

London, január 27.

Az ellenzék indítványozni fogja, hogy szavazzon a parlament bizalmatlanságot a kormányra a délafrikai háború szerencsétlen vezetéseért.

(Ujabb 20.000.000 font.)

London, január 27.

A Daily News szerint híre jár, hogy a kormány mindjárt a parlament összeülése után legalább husz millió font sterling megszavazását fogja kérni hadi célokra.

A Times egy cikkben ezt írja: Valószínűleg még nagyobb követeléseket kell majd a nemzettel szemben támasztani. Bizonyosak vagyunk felőle, hogy a nemzet nem fog ingadozni. A kormány jól tenné, ha a többi miliciát mind behívna, a 8. hadosztály mozgósítását, amennyire csak lehet.

lyébe a messze Keletről egy ájtatos látományokkal, aranyos angyalokkal fényes más világ. Ez oriente lux: onnan a keletről szálltak el hozzánk az angyalok... De vajon hány vallás miséoda misztikus sejtelmeinek a mélyéből eredtek ők? Az ós-magizmusból kezdve a persa mazdizmusig bizonyára minden hit közreműködött a természetükön, míg végre a héber mithológiában végleges formáikban megjelennek. Mert az angyalvilág, mit a kereszténység a kelettől átvett és tovább fejlesztett, egészen héber: héberek az angyalok nevei ma is és az a hierarchiájuk is. A Kabbala Hénochnak egy apokrif könyve alapján érdekes angyalmithoszt mond el az asszonyi nagy misztérium igazolására: az angyalok egyszer észrevettük volna, hogy a földi asszonyok szépek és Samyasa főangyal vezérlete alatt ugymint kétszázán lezártak az Armon nevű hegyre, hogy szeressék őket. Meg is nyerték a földi asszonyok szerelmét, de épp ez lett a vesztség, mert mámorukban elárulták nekik a mennyek titkait. S a nő, ki egykor az angyalok kedvese volt, ma is olyan misztériumok birtokában van, melyekről a férfi, ily mennyei szerelem híján, sohasem fog tudni...

Sok homályos mese van a keleti világban az angyalok szerepléséről. Isten állítólag a második napon teremtette volna őket s utóbb kikérte volna tanácsukat az ember teremtését illetően. Mikor aztán nem tudtak a kérdés felett megegyezni, az Ur tudtokon kívül gyurta ki Adam formáját a földön. Az angyalok hatalmukat féltve lázongni kezdtek s ekkor jelenté ki Isten, hogy az embernek épp úgy kell dicséerne őt a földön, mint a hogy az angyalok dicsérik a mennyekben... Nos de az angyalok egyénítése s rangosztályokba való beosztása csak a későbbi zsidó teológia eredménye. A régi héber világ bennük csak a Jahveh akaratának muló megnyilatkozását látja: a babiloni fogság után azonban, — nyilván a kép-

siettetné, de mindenekelőtt azonnal a harctérre küldené a 4. lovasdandárt.

(Megtizedelt ezred.)

London, január 27.

A Manchester Guardian távirata szerint a mult szombati s vasárnapi harcban megint a dublini vadászok veszettek legtöbbet. Ez az ezred a háború elejétől fogva sokat veszített s jelentéktelen csapattá olvadt. A colensoi csata előtt az ezredet ismét hadi létszámra emelték, de ebben a csatában is sok vitéze maradt a harctéren. Ezt az ezredet küldték a mult napok harcaiban is a támadó eszlopok élén és megint rendkívül sok embere elesett.

(Lázadó gyarmat.)

London, január 27.

A Globe katonai kritikusa Buller előnyomulásáról ezt írja: Hogy a boerok bennünket mért engedtek át a Tugelán, az szemünkben teljesen megfoghatatlan taktikai sakkhúzás volt. Még egy hónap előtt két ágyújuk volt a Potgieter-driftnél és a két oldalon is volt egy ágyújuk. A Spionskopon erős orángei kommandó állott tüzérséggel. Az acton-homesi kerület összes hollandusai az ellenség soraiba léptek. Ezek a körülmények fogalmat nyújtanak azokról az óriás nehézségekről, melyekkel a fölmentő seregnek megküdenie kellett.

A Globe szerint a somerset-csali kerületben nem kevesebb, mint 2000 hollandus ment át az ellenséghez. Ha a graaff-reineti, bedfordi és cradocki kerületek bondjainak tagjai ugyanezt teszik, ez a legnagyobb nehézségeket szüli, mert a fölkelők Fort Elizabettől északra elvágják vasutvonalainkat és pedig Rosmead-Junction felé. Sőt az is lehetséges, hogy a fölkelés kiűt az egész Fokföldön. A fő baj az, hogy csaknem minden rendelkezésre álló hadi erőnkre szükségünk van a Beaufort-West-King-Williamstown vonaltól északra és egyéb erőnk nincs a fenyegetett vasuti rendszer védelmére, mert a most partra szállt hatodik hadosztály útezer emberét Buller tábornoknak küldték, a hadosztály többi részét pedig a szintén nagyon szorongatott Frenchnek szánták.

(Fegyverek az angoloknak.)

Madrid, január 27.

A bilbasi fegyvergyárban lázasan folyik a munka éjjel-nappal. A gyár Angolország megrendelésére fegyvereket és ágyugolyókat szállít Dél-Afrikába. Eddig hatvanezer darab gránátot küldött a gyár az angol seregnek.

(Az angol hadügyi kormány jelentései.)

London, január 27.

A hadügyi hivatal közli, hogy a Buller tábornok által tegnapi jelentett veszteségek a Littleton dandárjához tartozó zászlóalj veszteségeire vonatkoznak, melyek — amennyire a hadügyi hivatal tudja — a Spionskop bevételén vagy védelmében

nem vettek részt. Ugy látszik tehát, hogy e veszteségekhez még jelentékeny veszteségek fognak járulni, melyeket az angol csapatok — mint jelentették — a Spionskopnál szenvedtek.

London, január 27.

Ma délután a kormány a honvédelmi bizottsághoz tartozó tagjai ülést tartottak. A miniszterek közül ott voltak Balfour, Lansdowne, Hicksbeach és Chamberlain.

(Gyöngye cáfolat.)

London, január 27.

A hadügyminisztérium eddigelő semmi hírt sem kapott arról a katasztrófáról, amely Warren tábornok csapatait a külföldön elterjedt brüsszeli jelentések szerint állítólag érte. A hadügyi hivatal nem tartja megbízhatónak a szóbanforgó jelentéseket.

(Mafeking fölszabadítása.)

London, január 27.

A Ruxter-ügynökség jelenti Lourenço-Marquezból e hó 26-áról: Jó transvaali forrásból híre jár, hogy Mafekinget e hó 23-án felszabadították.

(Leyds Berlinben.)

Berlin, január 27.

Dr. Leyds transvaali követ ma Brüsszélből Berlinbe érkezett s nyomban azután gróf Bülow államtitkárnál járt. Leyds néhány napig marad itt. Egy hírlapírónak azt mondotta Transvaal képviselője, hogy nincsenek konkrét feladatai Berlinben, de magától értődik, hogy nem szalasztja el az alkalmat s tanácskozni fog a vezérő államférfiakkal. Azt is hangsúlyozta Leyds, hogy most még szó sem lehet békealkudozásokról s egyáltalán Transvaal nem kíván e részben külföldi intervencióhoz folyamodni. Ha azonban békeötésre kerül a dolog, akkor Angolország kénytelen lesz lemondani azokról a területekről, amelyeket régebben elfoglalt s köteles lesz elismerni a két köztársaság teljes függetlenségét.

Berlin, január 27.

A Nordd. Allg. Ztg. jelentése szerint gróf Bülow államtitkár délelőtt fogadta Leyds transvaali követet, aki Vilmos császár születésnapja alkalmából érkezett ide.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Január 31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

zelemdus perzsa mithológia hatása alatt — fényes mennyei udvartartással fejlődött az angyalok világa. Három hierarchiába és kilenc karba osztva teljes pompájával jelennek meg a „mennyei seregei”. Ezek a következők: a szeráfok, kherubok és trónok, — az uralmak, diadalmak és égi erények, — a hatalmak, angyalok és arkangyalok... Kik ezek a szeráfok? „Kigyóeredetű”, de immár emberformájú és hat szárnyal ekes égi lények, kik az isten trónja mellett állanak, mint testőrök és zsoldárokat énekelnek. Hát a kherubok micsodák? Ezek mindenesetre a logfantasztikusabb teremtettséi a mennyeknek: éreből mivelv formájuk ott vala látható a régi templomban a Kaproth felett. Szárnyas csodaállatok, melyeknek az Ezekhiel látománya szánt, embertestű, de négyszeres arcuk: oroszán, bika, sas és emberarcuk van. A két felső szárnyukon viszik Jahveh trónját, a másik két alsó alatt rejtik karmaikat és kerekeiket s egész mivelvük millió szemtelő villog. A kherubok az isteni jelenlét szinbolumai s az emberpár kiűzetése óta lángkarddal ők állanak az Eden kapujánál... Hát az arkangyalok? Óriási szárnyakkal, lángoló pallossal: rettentően bübajos fenségükben megjelennek ők is. A hogy a kilenc khórusból, a „mennyei seregeiből” kimagaslanak, egy egész világ káprázatával tetszenek nagyobbaknak a többinél. A keleti számvilág rejtelmeinek megfelelőleg heten vannak. Az ó-testamentum ugyan csak hármat nevez meg, de az apokrif könyvek s részben az új-testamentum is hétről szólanak. Kik ezek a fényes angyalfjedelmek? Mindenekelőtt Gabriel, vagyis az „isten embere”, egy Hermes szerű hírnöke a mennyeknek. Ő jelenik meg Dániel prófétának, ő jósolja meg Zakhariásnak a János születését s a Nebukadnassur katonáiéül Jahveh parancsára ő gyújtja fel a Templomot. Ő a Tűz fedelme, a Halálangyal, ki minden lelket átvesz s aki egyszer a Leviathant le fogja győzni. Bent van a mohamedán varadicsomban is: ő az

aki felírta volt Allah parancsait s Mohamednek a Koránt sugalmazta... A második Michael, a specialis harcok arkangyal, a zsidó nemzet védnöke, ki Mózeset temette és teteme felett a Sátánnal párbaft vívott. Az apokalipszisben is ő győzi le a Sárkányt vagyis a Sátánt. A keresztény világban ő lett később az egyház védnöke s Gelasius pápa óta (493) ő neki hódol a világ szeptember 29-iki Szent Mihály-napi ünnepségben. A harmadik Rafael, a negyedik Uriel, az „isten fénye”, ki a Jahveh bosszuját képviseli s az Ur baloldalán áll. Eddig négyes mivelvükben az arkangyalok olykor a négy elemet is képviselik s sokban hasonlítanak a görög világ titánjaihoz. De hogy hívják a többi három arkangyalt? Annyi a homályos verzió, hogy az ember igazán nem igazodik el rajtuk. Bizonyos, hogy közöttük van s tán épp a hetedik testvér, az a talpig fekete arkangyal. Ki jónak született, de utóbb felázadt Jahveh ellen s legyőzetvén Mihálytól, megalapította a Gonosz démoni világát: a Sátán. Még mint „Istenfia” s nem bukkott arkangyal, először a Jób könyvének a prológjában jelenik meg s pedig olyan minőségben, ami nem is annyira ő reá; mint inkább Jahvehre vet sajtáságos fényt. Javeh hatalmazza fel őt arra, hogy ádáz örömet lelje az emberek megkísértésében... Később aztán (I. Kir. 22), mikor a mennyei seregek közepette az Ur kérdi: „Ki csalja meg Akhábot...?” már maga ajánlkozik, mondván: „En megesalom őtet... kimegyek és hazug lélek leszek az ő minden Prófétáinak szájokban.” Az ember azt hinné, Jahveh menten elkergeti ezt az álnok arkangyalt, de nem, ellenkezőleg így szól hozzá: „Megesalod te és meg is győzöd; menj ki azért és cselekedjél úgy... Határozottan bizonyos rokonszenved kell itt éreznünk a Sátán iránt, mert Jahveh mintegy szantszándékkal készíti elő ezt az arkangyalt a bukásra. Addig pártolja benne álnok hajlamait, míg végre szükségképpen el kell bukknia: meg kell alapítania

HIREK.

A légszeszbárók.

Hogy Morvaországban sztrájkolnak a bányászok, ez nagy baj mindenekelőtt nekik. Szegények, nem sztrájkolnának, ha meg volna nekik elgedve a dolgukkal. Azután nem kisebb baj ez a baj a vonatkozó részvényes uraknak, akik most fölötte szomorúak.

Ez természetes. Ki látott valaha bányarészvényest, aki örül, ha a bánya munkásai sztrájkolnak? Baja ezenfelül az a sztrájk még nagyon sok embernek, egész társadalmi rétegeknek, a gyárosoknak, mert a közszen először drágább, másodsorú nincs; baja a szegény embernek, mert olyik nem kap tüzelőt, a másik nem kap munkát, ha nem dolgozhatnak a gyárak. Baj, baj. És a bajos emberek szomorúságán mindenkinek megcsik a szive. Ha van tudniillik. A részvét kutya kötelessége az embernek. És ma mégis mosolygunk, a részvétről irván az ostrai sztrájkjal kapcsolatosan.

A részvétre ugyanis olyan valaki pályázik többek közt, akinek erre egy kicsit homályos a jogcíme. Annyira homályos, hogy nevetséges. Ez a valaki az *osztrák-magyar légszesztársulat* budapesti igazgatósága. Ez a társulat ugyanis — amelynek a címében csak azért van a magyar, mert magyar pénzen is él — a következő okfejtés alapján kéri a közrészvétet és persze mindazt, ami velejár. *Ostrauban* sztrájk van, tehát nem lehet légszeszt gyártani — *Budapestben*. Nehogy pedig ebbe a logikába valaki beleőrüljön, siet a tisztelt osztrák-magyar direktió bejelenteni, hogy van ugyan a világon magyar közszen is, nemcsak osztrák, de hát ez nem elég. És mivel így áll a dolog, a gáztársaság bejelenti, hogy tizennégy nap múlva nem lesz gáz, ha csak a sztrájk meg nem szűnik. Kéri ennél fogva a székesfőváros szives részvétét, s ehhez természetesen azt, hogy az utcákat petróleummal világíthassa. Ugy szól ugyanis az ő szerződésének a 14. szakasza (nem volna osztrák, ha nem volna egy 14. §-a, melybe belekapaszkodhat), hogy *vis major* esetében petróleumot kell adni gáz helyett. És a mulasztására megszabott büntetés elmarad. Hát mi reméljük, hogy a székesfőváros tanácsának lesz annyi esze, hogy ezen az esdeklésen nem fog megcsinálni a szive és lesz annyi

azt a pokoli birodalmat, mely felett egykori Urá és Átyja diadalmaskodhassék...

Ime: hierarchiájuk teljes keleti pompájában szerfók és kherubok középette állanak előttünk immár az angyalok és arkangyalok. De nem a Renaissance szelid géniusziak még ezek, nem a Ráfael vagy a Botticelli nőiesen kedves angyalai: a szigorú keleti isten mennyei udvarában inkább mereven féltelmek ők, semmint bűbajosok. Hogyan ment végbe a nagy átalakulás? Eljött egy nap, mikor a keleti paradicsomból folkerekedtek s a názárethi gyermek-isten után új mennyországba, messze nyugatra szálltak az angyalok... Ki kezdte meg ezt az égi *exodust*? A legelső a paradicsomi seregben: Gábor arkangyal... és vajjon mikor? Azon a nagy napon, mikor az Ur hírnöke fehér liliummal kezében utolsó világküldetésben szállott le a földre Názáret városába „egy Szűzhöz, mely férfifunak jegvezetett vala, mely férfifunak neve József vala, ki a Dávid háznépe közül való vala: a Szűznek pedig neve vala Mária.” Azon a nagy napon, mikor Gábor angyal először énekelt el annak a bizonyos Szűznek és benne a világnak a „*Salutatio Angelica*” zsolozsmáját, melyet azóta többet imádkoztak el, mint a mennyi csillag van az égen: „*Ave Maria, Gratia plena, Dominus Tecum, Benedicta tu in mulieribus...*” Az „*Annunziazione*” legköltöibb és legszentebb szerelmes idyllje a fordulópontra az angyalok életében: az után a gyermek Jézus után, kit Gábor arkangyal bejelentett Máriának, költöznek el majd az ég minden seregei új mennyországba, a messze nyugatra. Hogy sok év múlva egyszer majd — olyan bájos arány glóriában, amelynél szebben odafent se lehetnek, szálljanak le egy festő, egy gyermeken át jatos szerzetes: a *Beato Angelico* képeire.

kötelességtudása, hogy a gáztársulat eljárását annak fogja minősíteni, a mi: otromba szerződésességének. És a szerint fog cselekedni.

Mert nem *vis major* nekünk az osztrák bányák veszedelme; nem méntség az, hogy most nem kap magyar szentet a gáztársulat. Most, szorultságukban jut csak eszükbe a mi légszeszbáróinknak, hogy magyar közszenből adják a gázt, amelylyel a magyar főváros utcáit világítják? Előbb nem érezték azt a kötelességet, hogy a magyar fővárostól elvezett monopóliumért cserébe illik egy kicsit a magyar közszenbányászatot támogatni?

És hogy ez most *későn* jut eszükbe, ez a főváros kára legyen? A *mi kárnak* legyen, akiknek adófilléreiből kerültek ki az osztrák társaság rengeteg osztalékai? Aki ilyen kíván, az bolondnak nézi az egész székesfővárost. Okos felelet erre az, enyhén szólva, vakmerő kívánságra nem lehet más, mint a szerződés legridegebb alkalmazása.

Tessék nekünk gázzal világítani, akárhonnan veszi is a tisztelt társulat. A lecke nem fog ártani ennek az uri társaságnak. Ezentul talán tudni fogja, hogy mit parancsol neki a legelembb tisztesség. Hogy a tandíj egy kicsit drága, az az ő baja. Csak az övé!

Ezért a bajért nem jár részvét. És egyéb sem, ami a részvétet jár.

Budapest, január 28.

— **Lapunk legközelebbi száma hétfőn delőtt jelent meg.**

— **Személyi hír.** *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter a rendes heti kihallgatást ezentul minden kedden délután 4 óra helyett, délután 5 órakor fogja megtartani.

— **Uj királyi tanácsos.** *Szavcsina Géza* Kolozsvár város polgármestere a közügyek terén szerzett érdemeiért *királyi tanácsosi* címet kapott. Az erről szóló királyi kézirat a hivatalos lap mai számában jelent meg. *Szavcsina Géza* Kolozsvárotól siketénma intézetet létesített, amelynek céljaira már vagy kétszáz ezer koronát gyűjtött. Az ő kezdeményezésére létesítette Kolozsvár városa a vakok intézetét is.

— **Uj magyar nemes.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Rosenfeld Henrik* bicskei földbirtokosnak a vöröskereszt-egyesület érdemeinek előmozdítása körül szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességét díjmentesen adományozta.

— **A szultán Párisban és Berlinben.** Hihetetlenül hangzik, de a *Neues Wiener Tagblatt* megbízható forrásra hivatkozik, amikor hírül adja, hogy a szultán meg fogja látogatni a párisi világkiállítást. Harminchárom év előtt történt, hogy *Abdul Aziz* szultán kizöndült a Jildiz kioszkból, s mohamedán alattvalóinak nagy ámulatára elutazott Párisba. Visszafelé utaztatásban megállapodott Bécsben és Budapesten is. Az ő példáját követi most II. *Abdul Hamid*. A trónörökösrel, meg ifjabb fiával és fényes, nagy kísérettel utazik először Berlinbe, hogy viszonzozza *Vilmos* császár látogatását, a német fővárosból pedig elmegy a párisi világkiállításra.

— **A királyi háza.** A belvárosnak egyik legszébb épülete lesz a királyi háza, amelyet a régi kuria telkére építenek. A palota egészen szabadon fog állani és főhomlokzata majd arra a hatalmas térré néz, ahol *Kotild* főhercegnő két palotája emelkedik. A királyi háza harmóniában lesz ezzel a két palotával, amennyiben ezekhez hasonlóan angol barokk stílusban épül. Az alapozási munkálatokat a jövő hónapban megkezdik és az építéshez a tavaszhoz hozzáfognak.

— **Meghalt hadiudósító.** *Stevens C. H.* a londoni *Daily Mail* transvaali hadiudósítója *Ladysmith* belgyuladásban meghalt. *Stevens* az angol sájtónak egyik legtekintélyesebb és legkedveltebb alakja volt, kiváló leíró tehetséggel. Ifalála nagy részvétet keltett Angliában s az általános gyászban is méltónak tartották arra, hogy külön eiszassák. Az alig 30 esztendőss fatalémber részt vett a görög-török háborúban és lord *Kitchener* *Kartumba* való bevonulásában is. Az angol közönség nagy érdeklődéssel olvasta deláfrikai tudósításait s töle várták a háború legalaposabb és legjobb leírását is.

— **Teck herceg.** A minap elhunyt *Teck* hercegről tudva van, hogy Magyarországhoz közeli viszonyban volt, anyja révén, aki született gróf *Rhédeyné* volt. *Teck* herceg gyermekkorra jó részét az erdélyi Szent-Györgyön töltötte és magyar érzését egész életén át megtartotta. A Londonban élő magyaroknak mindig jóakarója és a magyar érdekeknek Angliában nem ritkán hathatós szószólója volt. A többi között *Felbermann Lajos*, Londonban élő hazánkia állott különös kegyében és amikor leánya, *Mary* hercegnő

férjhez meg a *yorki herceghez*, a walesi herceg fiához, *Teck* herceg *Felbermann* bizta meg családja történetének megírásával. A herceg fogadószojába egy darab Magyarország volt. A falakat a *Rhédey*-család elhunyt tagjainak arcképei borították, míg magában a szobában a család erekyéi, butordarabok, fegyverek stb. voltak elhelyezve. Még a könyvszekrény is magyar tárgyú könyvekkel volt tele. Az ő érzelmeit Magyarország iránt teljes mértékben örökölte leánya *Mary* hercegnő, aki a mult nyáron is, mint védnökü élére állott annak az ünnepélynek, amely a magyar háziipar ter esztése érdekében rendeztetett és ott számos tárgyat vásárolt össze. Az angol lapok hasábotak szentelnek *Teck* herceg halálának és sokat foglalkoznak magyar eredetével.

— **Brunetiére és a pápa.** Megirtuk, hogy *Ferdinand Brunetiére*, a francia akadémikus, akinek a neve a *Tudomány esődje* című szenzációs föllovasása után világszerte ismeretes lett, *Rómába* utazott, hogy ott *Bossuet*-ról, a francia egyház legnagyobb szónokáról: *Bossuet*-t, a *modern irányzat* és az *ő eszméi* címen föllovasást tartson. Mint *Rómából* jelentik, a pápa rendkívül érdeklődik a föllovasás iránt és azt az óhaját fejezte ki, hogy *ő is meg akarja hallgatni*. XIII. *Leonak* rokonszenvét *Brunetiére* iránt tökéletesen értjük. A pápa, aki, mint a skolasztika föltétlen híve, *Szent Tamás* filozófiáját ismét a klerus világlöfölgóságává tette, ellensége annak a tudománynak, amely az emberi szellem szabadságával új utakon keresi az igazságot és így természetesen másutt is találja, mint a dogmatika. A modern tudományos világlöfölgóság, amely minden titoknak a nyitját az evolúcióban sejtí, tagadása a kinyilatkoztatásnak, noha éppen a skolasztikus filozófia modern hősorjai az evolúció elméletének egynehány pontját elfogadják. Az, aki az igazságot becsületesen keresi, tudja és megérti, hogy bizony a modern tudományosságnak is megvan a maga romantikája, amelynek befogadására talán éppen annyi vakhit kell, mint ahhoz, hogy a kinyilatkoztatást higgyük. A kutató emberi szellem, amely induktív alapon építette föl a maga igazságát, egységre és világszóra törekedett, hogy a maga világlöfölgóságával megnyugtathassa a lelkeket. De az uttörő kutatások akárhányszor nagyot ugrott mélysegekben át, a nélkül, hogy ezeket kiösmerte volna. A teremtés, az emberi lélek, az első ok és az utolsó cél megösmérésének mappáját akarta megrajzolni a természeti tudományokból kiinduló modern filozófia, de akárhány részletet csak vaktában rajzolatott meg a bölcseletnek ez a geografa. És ez a tudománynak a romantikája, a filozófiának legsötétebb Afrikája. És ezek a hiatusok tartják távol Häckel hitközségétől, — mert ez is csak hitközség, rá lévén szorulva egy saját külön hitre! — azt az igazságkereső embert, akit legbelsőbb természete a metafizika felé vonz. Az ilyen emberek — és ezek közé tartozik *Brunetiére* is — inkább hisznek a természetfölöttiben, amelynek bevallott sajtásága, hogy észszel föl nem fogható, sőt hogy isteni igazságával a bün által megromlott észnek ellenmond, mint a természetesnek, amely észszerűnek mondja magát és mint be bizonyítható tétel mégis csak hitet követel. És aki az igazságot csakis egységesnek és világosnak tudja magának elképzelni, az emberi szellem szabad kutatásának óriási munkájában csupán az apró hibákat látja és nem a nagy eredményeket. Így mondta ki *Brunetiére*, a világos szisztemákat kedvelő francia elme:

— **A tudomány esődtöt mondott!**

— **Azért örül ennek az ösmeretességnek XIII.** Léó pápa, mert egy laikus, aki tagadhatatlanul nagy szellem, lelki tusák után mondja ki övallomásképpen azt, amit az Egyház a katedrálról hirdet. Mert a tudomány esődje — az Egyház diadala! Hanem azért *Brunetiére* még se fogja a *Vatikánban* föllovasását megtartani. Mert *Lapponi* doktor kijelentette, hogy ártalmas lenne a pápára nézve, ha hosszabb ideig volna olyan helyiségben, ahol annyi hallgató lesz jelen. Ezért lemondtak erről a terről és a föllovasást a *Vatikánhoz* tartozó *Palazzo della cancellaria*-ban fogják megtartani.

— **A riválisok.** A Gyulafehérvár mellett levő *Pojána* községben borzalmas orgyilkosság tartja izgalomban a lakosságot. *Opolcsan* *Juon* gazdaembernek *Svetcsán* *Péter* volt az ellenjelöltje a bíróválasztáson. A választás a jövő hétre volt kitűzve s *Svetcsán* szinta bizonyosra vehette, hogy ő lesz a község bírája. *Opolcsán* sirtette a dolog s elhatározta, hogy ellenjelöltjét *ellesszi láb alól*. Megleste az utóán és orozva leölte. A gyilkost, aki beismerte bünét, le tartóztatták.

— **Záld templom Erzsébet királyné emlékére.** Hazafiás eszme megvalósításán faradozik *Fogl* *Emil* fővárosi építész. Arról van szó, hogy a fővárosban, még pedig a Svábhegyen kisebb meretű — kápolna jellegű — zsinagógát építsenek az elhunyt királyné emlékére. Az eszme a főváros társadalmában már énlék visszhangra talált és remélhető, hogy a szög terv mielőbb megvalósul.

— **A tekintély.** Az oroszlánnak a szemébe kell nézni s olyan jámbor állat lesz belőle menten, hogy a fogait is ki lehet húzni. Nyilván erre a mintára akarta megszélesíteni a pilzeni állomás egyik vasuti tisztje az oroszlánnál éppen nem szelidebb vadat, a sztrájkoló munkások — feleségeit. Csak hogy ami az egyik oroszlánnak szabály, nem szabály a másikra és így esett, hogy a vasuti tiszt ur a csufoló kacagása közt volt kénytelen elvonulni a hare színhelyéről. A dolog úgy esett, hogy az asszonyok valamiképpen megtudták, hogy a pályaudvarra egy pár kocsi kőszén érkezett. Az asszonytábor legott kivonult a pályaudvar elé, s ilyenféleképpen követelték:

— Szenet adjanak! Megfizetünk érte! A gyerekek éheznek, nem tudunk főzni!

A rendőrség mindenképpen igyekezett visszazorítani a haragos asszonyok armádiáját, de sehogyssem sikerült a dolog. Végre egy vasuti hivatalnok törtetett elő a tömegből. A hivatalos tekintély ott állt az arcán s a puszta megjelenéséről olvasott csodás történetek pontja annyira áthatotta most, hogy szólni kezdett. Az első mondat után lecsillapodott a lármája, a második mondat elején azonban valaki egy nagy szentes kosarat borított a szónok fejére. A beszéd benne maradt a retorban, köröskörül ujjongott a tömeg, kacagtak, kiabáltak. Egy percre a komikum ereje fogta meg az embereket. A tiszt ur pedig magasra emelt kezével rugkapált a levegőben... A nép mulatott.

— **„Benigni Samu és Mátyás király.”** Ilyen címmel megirtuk néhány nappal ezelőtt, hogy Benigni Samu kolozsvári hentes és társai föllebbezték a városi közgyűlés határozatát, mely Mátyás király szülőházának restaurálását s egy hajléktalan néprajzi muzeum céljaira való berendezését mondta ki. Különösen találtak, hogy az ilyen kegyeletes és szép határozat ellen akadtak föllebbezők is. Ma azonban a föllebbezés válságos a maguk védelmére hosszabb cikkben válaszolnak és kijelentik, hogy az ő mozgalmukat Kolozsvár város gazdasági helyzete tette szükségessé. Kolozsvárnak négy millió forint adóssága van s azonfelül a lakosságra különböző címeken olyan pótdadó nehezedik, mely a száz percentet is meghaladja. Ilyen körülmények közt a föllebbezők szépnek tarthatják ugyan a célt, de nem hunyhattak szemet a faktum előtt, hogy Kolozsvár sokkal szegényebb, semhogy törzsvagyonából ötvenezer forintot elajándékozhatson. A Mátyásbázis évtizedeken keresztül volt katonai laktanya és rozszant állapotában senki sem ütközött meg rajta. Ha most 25,000 forint kölcsönpénzen végre restaurálják, nem kell szükségképpen csak ingyen és csak néprajzi muzeumnak átengedni. A föllebbezők hite szerint nem ellenkeznek sem a kegyelettel, sem a kultúrával, sem a humanizmussal, ha a restaurált Mátyásbázisban a tervezett vakok iskoláját, vagy a Mentő-egyesületet, vagy a hajléktalan ereklye-muzeumot helyezni el. Ezért föllebbezték s nem a kegyeletet akarták sérteni, hanem a nézetük szerint helytelen pazarlásnak akarták gátat vetni.

— **A roastbeaf alkonya.** Fel van jegyezve a népek történetében, hogy a nemzeti lelkesedés napjaiban a hazáért küzdő katonáknak a családi ezüstkanalakat is feláldozták az asszonyok. A férfiak pedig garmadaszámra vitték a földi javakat a haza oltárára. Sohasem kértek érte semmit, pénzt pedig éppenséggel sem fogadtak el semmiért. Az angol, praktikus nép lévén, nem áldozza fel a maga javait nemzeti hevülések idején, sőt ha húst ad a transvaali harcosoknak, pénzért adja s ami még nevezetesebb, még pénzért sem ad olyan húst, amelyet meg lehetne enni. Fokvárosban tegnap kötött ki egy városvárt hajó, melyen húst, talán ropogós, piros roastbeafet kellett volna szállítani az angol katonáknak. A parancsnok átvette a küldeményt s csakhamar tisztában volt vele, hogy abból egy falatot sem lehet megenni. A szállító régi romlott húst küldött s a parancsnok az egész küldeményt a tengerbe dobatta. Az angol sajtó most kétségbeesetten kérdi, hogy mit esznek majd az angol katonák. Ime így alszik ki a nemzeti lelkesedés lángja, vagy másként itt van a roastbeaf alkonya.

— **Gázrobbanás Grác környékén.** Rackerbergben ma ötszáz köbméter gáz felrobbant s az épületekben rengeteg károkat okozott. A vízvezeték csövein át a gáz ugyanis betört a régi vár egy nagy üregébe s ma délután bekövetkezett az explozió. A Mura hídján alapszállás megrendült, épülőfélében levő házak bedőltek, egy kert széles körkerítése összeomlott. A robbanás ereje olyan nagy volt, hogy a fákat gyökereitől kicsavarta.

— **Irodalmi est.** Fényes sikerű estéinek számát egygyel gazdagította ma a *Lipótvárosi Kaszinó*. A szakos elölkelő közönség sereglett egybe a kaszinó pazar díszítésű nagyerődjébe, hogy meghallgassa *Jókai Mórt, Mikszáth Kálmánt és Rákosi Jenőt*, akiket a kaszinó, híven estéinek eddigi magas nivójához, egyszerre hívott meg, hogy a magyar irodalom fejlődésében és két mesterében gyönyörködhessek a kaszinó közönsége. A műsor egy kis változást szenvedett, mert még *Jókai* felolvasása előtt jelentette a rendezőség, hogy *Mikszáth Kálmán* közbejött betegsége miatt nem vehet részt az estén.

Jókai Mórt, aki ifju nevével együtt jött el, zajos ovációkkal fogadták. Szűnni nem akart a taps, mikor *Jókai* a podiumon megjelent s erőteljes, érces hangján megkezdte: *Megszégyenítés a szegénységben* című felolvasását. *Itália szegénységéről* mondott sok érdekességet, kincseiről és művészetéről — ugymond — ugyanis eleget írtak már. Saját megfigyelései alapján írta le az olasz vakolat nélküli házat, amelyben nincsen kut, a víz a ciszternában gyülekezik s ez az ivóvizük is. Kéménynek nyoma sincs a házakon. Mert bármilyen hideg is van, az olasz nem tüzel; büszkesége, hogy nem fázik, mert Itáliában nem szabad fázni. Hanem erkély van azért minden házon. A signora télen-nyáron ott ül az erkélyen. Künn fészülködik, varr; az utcai árrással az erkélyről alkuszik a zöldsegre s ha megvette, zsinóron húzza fel. Cifra rongyokban járnak, a régi, pusztulóban lévő népsélet foszlányaiban. Nincs ünnepünnök, egyformán járnak mindenkor. De szegény a föld is; a veteményes kertben csak spenót terem és cinkostársra, a sárgarépa. A szőlő virul még legjobban s az itt préselt *chiántiból* lesz nálunk *villányi*. Népszerű Itáliában még a görögünnye, mert aki evett, elmondhatja, hogy evett, ivott és meg is mosdott. A hus — még az ürühús is — nagy fényűzés. Aki ilyet eszik, a csontot kirakja az ablakába. Majd a koldusokról mondott sok érdekes epizódot, de végül elismerte, hogy mind e nyomorért, inségért, amit az olasz föld mutat, bőven kárpótol a művészetek gazdagsága.

A szellentől szípkorkázó, élvezetes előadást, amelyet *Jókai* mindvégig állva és messze csengő hangon tartott, hálásan éljenztek.

Majd *Rákosi Jenő* tartott szabad előadást *A színészet*ről. Pompás epizódjait mutatta be kellemesen csevegő modorban a színészetnek. A színészetről mindenki azt hiszi, hogy érti. Legkevésbé azonban a színészek értenek a színészhez. Ezt tapasztalásból tudja. Mert első ifjúkori darabját egy előkelő színészdramaturg visszautasította, a premiéren azonban a Nemzeti Színház egy emeritált dekorátora megveregette a vállát és így szólt:

— Ez jó darab lesz, én értek hozzá.

A darab bevált; ime a dekorátor jobban értett hozzá, mint a színész. A színész amilyen ideálta a színpadon, annyira realista az életben. Ki ül lelkesebben terített asztalhoz a színésznél? Majd az utánzás művészetéről csevegett s különösen a Szigeti testvérpárról emondott epizód, amikor *Tévedések játkönyvében* legjobb barátai sem ismerték meg őket a színpadon, keltett zajos derűtséget.

A felolvasások végeztével a kaszinó fényes termeiben maradt együtt az előkelő közönség.

— **Halálbeszéd.** *Goldberger A. V.* budapesti hirdetői iroda-tulajdonos, hosszas szenvedés után tegnap délután a Herzl-szánatúrában jobblétre szenderült. Az elhunyt példás szorgalmával, munkásságával és fáradhatatlan tevékenységével tűnt ki. Hirdetői irodáját még akkor alapította, amikor az újságüzlet nálunk jóformán gyermekkorát élte és hirdető közönség egyáltalában nem volt. A lapok fejlődésével lépest tartott a *Goldberger* hirdetői irodájának a megismosodása. Hozzáértéssel, szorgalommal szerezte a hirdetőket és pontos, lelkiismeretes kiszolgálással nyerte meg a hirdetőket és újságírók bizalmát. Az elhunyt jótékonyasága révén általános becsülték. Több jótékonyasági egyesületnek alapító tagja volt; amugy is, ahol módjában volt, segítette, gyámolította a szűkalkodókön. A boldogultat mélyen sujtott neje, négy fia, három leánya és nagyszámú rokonság siratja. Földi maradványait az izraelita sírkertben holnap délután fogják örök nyugalomra helyezni.

— **Letartóztatott sítokasztó.** A strassburgi államrendőrség ma táviratilag értesítette a fővárosi rendőrséget, hogy *Bootholder* Ede odavalló kereskedő-ség, aki a Siemens és Halske strassburgi üzletében volt alkalmazva, haterzer márká elcsikkasztása után megszökött és Budapest felé utazott. A detektívek ma a személyleírás után felismerték *Bootholder* és letartóztatták. Egyelőre a rendőrség fogházában van, ahonnan a kiadatási eljárás befejezése után Strassburgba vitték.

— **Krause itt, Krause ott.** *Krause* tanár, a számtalanszor felsült hipnotizőr és szuggesztióművész ma innét szökik, holnap onnét. És mind ezt hivatalos bizonylatok társaságában végzi. Legutóbb a nagyváradi orvosokat ültette föl és most már *Szerajevóban* hirdeti szenzációs mutatóványait. Am a jeles tudós nem egyedül szökött, vele együtt tűnt el Nagyváradról egy *Petri Károly* nevű műbirkozó. Most pedig mind a ketten Szerajevóban vannak. — valószínűleg társas céggé alakult a két szökevény.

— **Spionskopról.** *Spencer Wilkinson* angol katonai szakíró így írja le a Spionskopot: A hegy 4800 láb magas, melynek csúcsa körülbelül négy angol mérföldnyire van a Wagonfurtól. Egy öt vagy hat mérföld hosszú fennsík keleti szélén van, mely fennsík nyugati széléről látni lehet a Wagonfurtól Acton-Hormesig való utat. A Potgieter-gázló egy oránjei boer parancsnok nevét viseli. Az oránjei állam megalapításakor egy boer csoport a Tugelánál telepedett meg. A gyarmatosok a zuluk egy napon óriás tulsulylyal meglepték, egy részüket legyilkolták, más részüket körülkerítették. A rémhírre Oránzból *Potgieter* parancsnok a gyarmatosok segítségére sietett és a *Tugela* gázlójánál, melyet róla neveztek el, megverte a zulukat s fölszabadította a gyarmatosokat. A Tugelának e része szomoró emlékü az angolokra nézve is. Huszonegy évvel ezelőtt a zulukkal szemben csatát vesztettek. A zuluk az angolokat 20,000 főnyi haderővel támadták meg. A csatában elesett a 24-ik ezred egy része, az önkéntes csapat teljesen megsemmisült, elesett még 600 angol szolgálatban levő nátlai kaffer és haiva tiszt. A zuluk elvettek az angoloktól egy ágyúüteget, ezer puskát, 250,000 töltést, száz miniciós kocsit és ezer ökröt. A zuluk vesztésege ötezer ember volt.

— **Már megfizetett.** *Pándi Mihály* acai lakos alaposan megfizetett a végrehajtónak. Nem a bugyellárisból, hanem a puskájából. Mikor Körtvélyessy, a végrehajtó megjelent a gazda lakásán, hogy a lefoglalt holmit elszállítsa, *Pándi* egyszerűen lelőtte. A végrehajtó a fején találvá összerogyott és meghalt. A gyilkos ezután a község házára ment, nagy illendőségtudással levette a kalapját s csak ennyit mondott:

— Megfizettem!

— **Párbaj-kényszer.** *Badenben*, mint a *Kölnische Volkszeitung* közli, dr. *Kast* tribergi gyakorló orvos, aki tartalékos főorvos, a tisztibecsületbírósg megfosztotta rangjától, mert a rajta elkövetett sértéseket nem torolta meg állásának megfelelően, vagyis fegyverrel. Az eset előzményei a következők: Egy tribergi kerületi orvos nyilvánosan azt beszélte, hogy sulyos sértéssel illette dr. *Kast*ot. A tisztibecsületbírósg, amelynek ez tudomására jutott, felszólította *Kast*ot, hogy vagy vegyen fegyvert elégtételt orvostársán, vagy tegye le rangját. *Kast* kész volt eskü tenni arra, hogy kollégája őt egy szóval sem sértette, de a katonai becsületbírósg hajthatatlan maradt: verrekedni, vagy lemondani a főorvosi rangról. Erre *Kast* beadványt intézett a felettes katonai hatósághoz, s abban elmondotta, hogy méltóságán alulnak tartja olyasvalakit párbajra hívni, aki a más becsületét hazugsággal akarja bemoeskolni. De különben is a törvény tiltja a párbajt, a törvényt pedig a katonas is tartozik tisztelni. A beadvány még inkább siettetta a becsületbírósg ítéletét. Dr. *Kast*ot kirekesztették a katonai orvosok közül, ellenfelét és rágalmozóját pedig, aki szintén tartalékos főorvos, a főtörzserosv — megróttá.

— **A világiállítás munkásainak sztrájkja.** Az ácsok sztrájkja a párisi világiállítás területén mind nagyobb arányú kezd lenni. A sztrájkolók már ezerhatszázan vannak. Ma délelőtt már véres verekedésre került a dolog a rendőrök és az ácsok között. A rendőrség délelőtt tíz órakor megszállotta a kiállítás területét s a bejárásokat ellátotta. Délután a sztrájkolók gyűlést tartottak és kimondták, hogy csak akkor állanak újra munkába, ha a munkabéruk egy órára egy frankot kapnak.

— **Hamis bukás.** *Weltman Géza* bécsi bórkereskedő, akinek Bécsben egészen tavalyig volt virágzó bórkereskedése, még január elején csödbe került s nem sokkal ezután Budapestre költözött. Ma reggel a fővárosi rendőrséghez távirati megkeresés érkezett a bécsi rendőrségtől, hogy *Weltman* tartóztassák le. Kiderült ugyanis, hogy 150,000 korona passzívja van s ezzel szemben csak 7000 korona aktívát találtak. A hamis bukás rábizonyosodott s ezért kérte a bécsi rendőrség a letartóztatását. *Weltman* a detektívek ma déiben a London szállodában lévő lakásán letartóztatták s a főkapitányaságra vitték.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, fénsciroz találmányokat és bejáratkoz védjegyeket és mustrákat.

Elvilágosítás díjtalan.

— **Sóprés.** A rendőrség sokszor arra szánja el magát, hogy nem egyenként csipkedji ki a nagy szemétdomb elhittent szemetét, hanem kocsira rakatja az egész dombot s úgy viszi magával. Ezt a nagy sóprést razzának mondják s utána rendszeren egy nagy esomó gazembert szednek föl a főváros piszkából. A tegnapi sóprés *negyvenegy* hamis kártyást juttatott a rendőrség kezébe. Valamennyi abból a fajtából való, amely a vidéki tapasztalatlan atyafiakra veti ki a hálóját s műnyelven: megkoppasztja őket. A detektívek a Klauzál-utca 2. szám alatti kávéházban, a kerepesi-úti *Merkur* és *Sport-kávéházban* szedték föl legtöbb ilyen szemetet.

— **Salkovszky hercegnő esküvője.** *Sulkovszky* Ida, *Sulkovszky* József bilizti herceg leánya ma délután 4 órakor esküdtött örök hűséget a ferencvárosi anyakönyvvezető előtt dr. *Tagyáni* Sándor aradi ügyvédnek. Az anyakönyvvezetői hivatalban a hivatalos aktus befejezése után *Kosztolányi* Alajos anyakönyvvezető-helyettes előbb magyar és miután a menyasszonyt magyarul nem beszél, német nyelven üdvözölte a házaspárt, különösen a menyasszonyt, mint magyar állampolgárt. Az esküvőn jelen voltak a menyasszony anyja és a vőlegény szülei. Tanukul szerepeltek: báró *Bohus* László aradi nagybirtokos és *Szabó* Zoltán honvéd-buszterőrnagy. Esküvő után a Hungária-szállóban 30 terítékű ebéd volt, melyen *Dessseffy* Sándor eszanádi püspök is résztvett. Az egyházi esküvő holnap délelőtt lesz *Dessseffy* püspök Kemnitzer-utcai palotájában.

— **A Duna áradása.** A földmívelésügyi minisztérium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint a Duna Passautól Steinig apad, Passaunál a közepes magasság fölélti vizállással. Bécsből Orsovaig a víz árad, még pedig a legnagyobb emelkedéssel *Budapestnél*, ahol tegnap óta 61 centiméternyi emelkedéssel a mai vizmagasság 408 centiméter. Paks alatt a jégtorlasz megmozdult, de meg-megáll 695 centiméternyi magasság mellett. A torlasz megmozdulására kedvező előjel, hogy Bajánál elég erős jégzajlás van. A közönség megnyugtatóására közölhetjük, hogy a magas víz dacára a fővárosban semmi veszedelemre nincsen ok, mert a kilátások azok, hogy a víz az alsó rakodópart alatt fog maradni. A minisztériumhoz érkezett jelentések szerint a mai vizállások a következők: Passau 506, Linz 240, Stein 264, Bécs 284, Pozsony 452, Komárom 439, Ercsi 360, D.-Földvár 483, Paks 695, Fajsz 494, Baja 383, Mohács 391, Gombos 320, Ujvidék 254, Zimony 338, Pancsova 302, Bazias 298, Drenkova 266, Orsova 339 centiméter.

— **Az adó ellen.** A palermói városi tanács elhatározta, hogy az összes fogyasztási cikkekre nyolcezer líra új községi adót vet ki. Ez az intézkedés nagy felháborodást keltett a városban. A polgárok tömegestül vonultak a városháza elé s a rendelet visszavonását követelték. A kereskedők bezárták üzleteiket s nagy falragaszokon hirdették, hogy az új adóteher miatt nem folytathatják tovább a kereskedést. A lakosság elégedetlensége folytán a király fölszólította a községi tanácsot és az ügyek vezetésével *Rebucci* mantuai községi tanácsost bízta meg.

— **Családi est.** *Klein* György és *Schlesinger* Magda kisasszony menyegzője előtt fényes mulatság volt tegnap este *Schlesinger* Samu, a menyasszony édesanyjának vendégszerető hazában. Az estén jelen voltak többek között: *Eötvös* Károly, *Komjáthy* Béla, *Olay* Lajos, *Gulner* Gyula, *Aidinger* János, *Pichler* Győző és *Arányi* Miksa országgyűlési képviselők, *Miklós* Gyula, *Tenczer* Pál, *Egyedli* Lajos, *Sándor* Pál, *Polakovits* Mátyas. A menyasszonyt, akinek a festményei az elmúlt tárlaton is feltűnést keltettek, az örömszólkéllal együtt nagyban ünnepelték. *Lőve* Dező kollégánk *Magda* és *Gyuri* címmel emés alkalmi lapot adott ki, amelybe írtak: *Jókai* Mór, *Eötvös* Károly, *Vécsi* József, *Tenczer* Pál, *Agai* Adolf, *Bródy* Sándor, *Rákosi* Viktor, *Márkus* József, *Szomaházi* István, *Makai* Emil, dr. *Mikló* Gyula, *Adorján* Sándor, *Szatmári* Mór és még sok neves író.

— **Ellített agitátor.** Több ízben panasz jött a rendőrséghez, hogy a magyarországi szénbányák munkásait a munka abbahagyására és a külföldre való kivándorlásra csábítják. A rendőrségnek sikerült kinyomozni az agitátort *Aibisch* János krajnai illetőségű foglalkozás nélküli ember személyében, akit a VII. kerület egyik korcsmajában éppen akkor fogtak el, amikor több bányamunkással a kivándorlás tárgyában értekezett. *Aibisch* a rendőrség a kivándorlás közvetítéséről szóló törvény alapján 8 napi elzárásra és pénzbüntetésre ítélte. Ha a büntetését kitölti, hazájába toloncolják.

— **Házasság.** Dr. *Barta* Simon Beregszászból *Báranyi* Gizellát, dr. *Weisz* Ferenc Balkányból *Báranyi* Reginét, *Báranyi* Mór hajdu-nádudvari földbirtokos leányait eljegyezték.

Schwarz Mór posta-távíró-tiszt Budapestben eljegyezte *Farkas* Marika kisasszonyt Tiszaalpäron.

— **A fősvény nagyságos ur.** Ilyen címmel ma egy kis cikket kaptunk a körut egyik előkelő kávéházának a pikolójától. Ez a cikk szörnyen komoly. Lám, a kávécsok könnyen segítenek magukon, ha kevés a nyereség, fölmenik a kávé árát. De mit csináljon a perányi pikoló, aki újságért szalad, fölsegíti embertársai télikabátjait, és zsebre várja — óh, nem a borralvaló — a főpincér tirannus hajlamainak különböző megnyilatkozási formáit? Nagy szomorúságában, ime, keserű humorral, fanyar ortografiával cikket ír szive szomorúságáról:

A fősvény „nagyságos ur.”

A napokban történt egy kávéházban ezen eset:

Egy társaság asztala mellett közvetlen ültem én, a midőn a társaság egyik tagjánál észrevettem egy hajlongó „pikoló” mely a kezében tartott újsággal kedveskedett. Erre egy kövér meghízott öreg ur négy fillérel viszonzta a gyerek jószágát és figyelmességét. Ezt adom neked hetenként szolt „nagyságos” ur mint heti szubvenciót az asztal társaság nevében. És a „nagyságos” ur hencgeve adta át a zsuffolt kávéház előtt a heti szubvenciót.

Négy fillér bizony sovány szubvenció egy hétre. Még hozzá egy kövér urtól...

— **A szép Foriska tragédiája.** Egy szerencsétlen, elzúllott teremtes halt meg tegnap a klinikán, három heti szenvedés után. *Kovács* Boriskának hívták s az atyja *Iszka-Szent-György* fejmegyei faluban jómódú földműves volt. Anyját korán elvesztette és ők ketten csendesen éldögéltek. Két évvel ezelőtt, mikor a szép *Boriska* már 18 éves volt, atyja odaigért a falubeli kalaposnak. Öreg legény volt már a vőlegény és a leánynak sehogy sem kellett. De minden ellenvetése hasztalan volt; a kézfogót megtartották. A leány sehogysam tudott belegyondolni a sorsába. Amikor látta, hogy az atyja semmibe sem veszi könnyörgését, elhatározta, hogy megszökik a szülői háztól. Kivette anyai jussát és pénzeszköjével feljött a fővárosba, ahol szobaleány lett. Tavaly ismeretséget kötött egy pincérrrel és bele szeretett. Ez az ember aztán rábeszélte, hogy ceapjon fel kávéházi énekesnőnek. A leány hajlott a csábításra és rálépett a sikamlós lejtőre. Énekesnő lett, kedvese pedig mindenkinek kiszolgáltatta, aki megfizetett érte. Így folydett a szerencsétlen, elcsábított teremtes fokról-fokra mélyebben. Kedvese néhány hónap előtt elhagyta, ő pedig a rendőri felügyelet alatt álló leányok sorába került. Három hét előtt aztán annyira megutálta életmódját, hogy *Miksa*-utca 15. szám alatt levő lakásán szublímát odatolt ivott. A veszedelmes méregtől olyan rosszul lett, hogy a házbéliek beszállították a belgyógyászati klinikára, ahol tegnap, három heti kínlás után, meghalt. Holttestét beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol ma délelőtt dr. *Ajtay* Sándor első tanársegéd felboncolta. A kis fejmegyei faluba pedig pecsétes levél ment, amely hivatalos, száraz hangon mondja el a világgá ment szép *Boriska* szomorú tragédiáját.

— **Dadogók gyógytanfolyama.** A piaristák főgimnáziumában levő s a fővárostól szégyeztet *beszélőanyagokosok VII-ik gyógytanfolyama* február 5-én kezdődik. Felvételre jelentkezni lehet *Skultéty* Lajos vezető tanárnál (*József-körút* 15.) Ugyanide intéződik a dijtalan felvételt kívánók kérvényei.

— **Hóvíharok.** *Mürzschlagból* jelenték, hogy tegnap este óta a *Semmering* vidékén szakadatlanul esik a hó. *Semmering* és *Steinhaus* tájékan a hó egy méter magas s a közlekedés a vidéken teljesen szünetel. A vonatok nagy késéssel érkeznek. Különösen heves a hóvihar a *Hóalpesek* vidékén. *Freiu* és *Mürzsteg* közt a posta több nap óta szünetel. A hómérő 1 fokot mutat zérus alatt. Az eget sűrű felhő borítja és egyelőre nincs kilátás arra, hogy a hóesés elálljon.

— **A Magyar Tantók Kasznójában** a héten két ízben is volt szó Olaszországról. Csütörtökön a *Szabad Lyceum* estélyén dr. *Radó* Antal tartott igen érdekes és élvezetes előadást *Ada Negri* olasz költő tanítónőről, ma este pedig dr. *Erdődy* Béla jellegzetes vonásokban ismertette az olasz népoktatás ügyét, különösen szervezetének történeti fejlődését és első 1889-iki törvényről kezdve napjainkig. A tudós tanfőru élvezetes és tanulságos előadását szép közönség hallgatta.

— **Életunt mázolósegéd.** *Silcz* Ödön 22 éves révkomáromi születésű mázolósegéd ma reggel a *Murányi-utca* 15. szám alatt levő lakásán szíven lötte magát. A fegyverörrenre berohantak a házbéliek és a szerencsétlen ifjút nagy vértócsában, az ágyon

fekve találták. Léggörgött, amiért gyorsan a mentők ért telefonáltak. A mentők csakhamar megérkeztek, de szalatt az életunt már meghalt. A rendőrség intézkedett, hogy a holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállítsák. Végzetes tettének okát nem tudják.

— **Leánykereskedés a fővárosban.** A VII-ik kerületi kapitányság már régóta figyelemmel kíséri a fővárosi leánykereskedőket s ellenük vizsgálatot indított. A terhelő adatok beigazolása után tegnap hét ilyen leánykereskedéssel vádolt férfit és nőt ítélte el *Sajó* kapitány. A jeles kompánia a következők:

1. *Hirschfeld* Antal ügynök két rendbeli kihágás miatt 10 napot, 140 korona büntetést kapott.
2. *Hirschfeld* Antalné született *Schneider* Julia fodrásznő ugyanily büntetést kapott.
3. *Kamari* Ferencné született *Kerekes* Katalin, kocsis felesége kapott 5 napi elzárást és 40 korona pénzbírságot.
4. *Székler* Gézáné szül. *Weismann* Ernesztin, hordár neje, 5 nap, 40 korona büntetés.
5. *Jungvirth* Jánosné szül. *Sipos* Ágnes, pinéer neje, 5 nap, 40 korona büntetés.
6. *Felner* Ilona pénztárosnő.
7. *Popovics* Hermann szül. *Weisz* Pepit egyenként 5—5 napi elzárással és 40—40 korona pénzbírsággal sújtották.

Az ítéletek jogerősek. Valamennyit, valamint *Szabó* Ferencné született *Virág* Zsófiát, akit hasonló váddal gyanúsítottak s ezért már büntetve is volt, a toloncházba szállították.

Ezeket kívül még öt leánykereskedő ellen van vizsgálat van folyamatban.

— **Haro a pénzügyőrökkel.** Nagy-Becskerekéről táviratozzák: A torontálmegyei *Beo*ra község határában ma reggel *Rácz* fővigyázó rajtakapott két embert, amit kocsijukon csempészett dohányt vittek. Megállította őket, a dohány átadására szólította föl a parasztokat, de azok ellentálltak és többször rálöttek *Ráczra*, de nem találtak. Kifogyva a töltésből puskatással támadtak a fővigyázóra, mire ez elővette szolgálati fegyverét és mind a kettőt súlyosan megsebesítette, úgy hogy alig tudták kocsira ülle menekülni. A csempészett 109 kilo dohány ott maradt.

— **Elgázolta a villamos.** A közúti villamos vaspályja 22-es számú kocsija ma este a *Fehérvári-úton* elgázolta *Csajó* József 25 éves napzámot. A szerencsétlen ember olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy haldokolva vitték a *Rókus-kórházba*. A rendőrség ez ügyben vizsgálatot indított, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

— **Elveszett.** A napokban az *Operaház* és a *Váci-körút* között elveszett egy kis kézi bársonytáska, rajta *Iren* név. A táskában egy színház látszó volt, rajta *Iren* név és kulcsok. Kéretik a megtalálót: adja be a *Vigszinház* házmesteréhez, hol 20 korona jutalomban részesül. Ha egyebet nem, küldje el legalább a kulcsokat.

(x) **Az asztma végre gyógyítható.** Dr. *Schiffmann* bizonyítja szerében való bizalmát, mert ezt ingyen adja. Dr. *Schiffmann* Rudolf, a tüdő- és torokbajok elismert specialistája, több mint 30 esztendő gyakorlata idején kétségkívül több asztma-eseet és azzal egybekötött betegséget kezelt és gyógyított, mint bármely más orvos. Tudatja, hogy egy szert végre olgyannyira tökéletesített, hogy nemcsak gyors javulást hoz még a legrosszabb esetekben is, hanem számtalan ugynevezett gyógyíthatatlan esetet is teljesen meggyógyított. Dr. *Schiffmann*-nak teljes bizodalma van szeréhez és hogy másokat is annak előnyeiről a legbiztosabb és leghatásosabb módon meggyőzzön, nyilvánosra hozza, hogy a *Schiffmann-féle* asztma-porból tekintélyes próbacsoportot minden szenvedőnek ingyen juttat, ki neki címét levelezőlapon e hirdetés közzétételétől számított 5 napon belül megküldi. Így kedvező alkalmat, hogy e híres és annyit ígér szert dijtalan megszerezhessék, kell, hogy minden szenvedő késedelmes nélkül megkapjon. Cím: Dr. *Schiffmann* R. magyar raktára, Budapest, Király-utca 12. A szer már évek óta a legtöbb gyógyszerárban elérősítik és sok szenvedőnek hozott enyhülést és gyógyulást.

(x) **A Zoltán-féle csukamájolaját** gyermekek, valamint felnőttek szívesen veszik be, mert teljesen szag és íz nélküli. Úvege 1 forint. *Zoltán* B. gyógyszerárban Budapest, Hold- és Nagy-Korona-utca sarkán.

(x) **Eggyer mellpasztillája gyorsan és biztosan hat köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál.** Kapható minden gyógyszerárban és droguériában. Doboza 50 kr. és 1 frt (próbadoboz 25 kr.). Fő- és szétküldési raktár: *Nádor-gyógytár* Budapest, Váci-körút 7. sz.

(x) **Igyunk fűmel esokoládét és kakaót,** mert a legjobb. Kapható mindenütt.

(x) **Szépességben gyártott himzések raktára** Magyarországon *Stern* József cégnél Budapest (Kálvin-tér 1. sz.), mely cég az eredeti gyári árakon hozza forgalomba a cikkeket. A himzések a legszebb

Maager Vilmos-féle valódi tisztított májolaj

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emésztetőségéről fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendszerint mindannal esetlenebb, melyeknél az orvos az egész test szervezete, különösen a máj és tüdő orvoslását, a test súlyának gyarapodását, a nyelvet javítását, valamint általában a vér tisztítását akarja érni. — Egy üvege ára 1 forint és kapható a

gyári raktárban: **MAAGER VILMOS-nál** Bécs III 3., **Henmarkt 3.** és minden gyógyszerárban.

feherneműk készítésére szolgálnak és a svájciakkal egyforma szépek. Mintakönyveket himzésekről, valamint 700 ábrát tartalmazó lezárabb kelenye- és fehernemű árjegyzéket a cég kivanatra bérmentve küld.

A trónörökösné — Lónyay grófné?

(Udvari hírek.)

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, január 27.

Már hónapok óta beszélnek arról, hogy *Stefánia* özvegy trónörökösné rangjáról és jogairól lemondott, hogy felesége lehessen gróf *Lónyay* Elemérnek. Ezeknek a híreszteléseknek, amelyek az egész világot bejárták, első forrása a *Berliner Localanzeiger* volt. Akárhányszor elfogott bennünket a kétegy-egy szonziósabb híreszteléssel szemben, de annál inkább meglepett, hogy sem az udvar, sem gróf *Lónyay* részéről még sohasem érkezett cáfolat.

Hónapok óta írja a sajtó és beszéli a világ, hogy trónörökösné özvegyéből gróf *Lónyay* lesz, — és az ellenmondás egy szava se hangzott föl.

Közvetésszűk tehát a *Berliner Localanzeiger* legutóbbi szenzációs cikkét, amelyben az érdekes hazassági történet legutóbbi fázisát ösmerteti.

A *Berliner Localanzeiger* bécsi tudósítója ezeket írja:

(Kritikus nap.)

Bécs, január 23.

A *Hofburgnak* tegnap kritikus napja volt. Már hetek óta folynak a legkomplicáltabb tárgyalások *Cholomiesky* gróf, az özvegy trónörökösnének főudvarmestere és a főudvarmesteri hivatal között, amelyeknek célja, hogy pontos leltárát vegyék föl *Stefánia* főhercegnő minden tulajdonának.

A leltár felvétele magában véve nem volna olyan nehéz feladat, noha a boldogult trónörökösné és a trónörökösné vásárlási kedve ezer és ezer tárggyal gazdagította berendezésüket. De egyidejűleg meg kellett állapítani, hogy 1. minő tárgyak voltak már a házasság előtt a trónörökösné birtokában, 2. melyeket vette, vagy kapta ajándékba azután és 3. melyek származnak a trónörökösné tizenegy év óta tartó özvegyiségének idejéből?

Az első kategóriát, a boldogult trónörökösné kizárólagos tulajdonát leánya *Erzsébet* főhercegnő öröklí. A második kategórián anya és leánya kölesnős megegyezés szerinti megosztottnak, — és csak a harmadik kategóriát, az özvegyiség idejéből származó tárgyak összességét, viheti el kivétel nélkül *Lónyay* grófné az ő új hazájába.

(Mikor lesz meg a nász?)

A főhercegnő férjhezmenetele már a küszöbön van és alighanem a március hónap első felében történik meg.

Annak, hogy eddigelé elhalasztották, csak külső okai voltak.

(A bucsuzás.)

Tegnap bucsuzott el gyermekétől a trónörökösné, — és ki lehetne a megmondhatója annak, hogy mit éreztek a válás pillanatában.

Erzsébet főhercegnő rövid tartózkodásra *Görzbe* utazott, hogy ne legyen kénytelen anyja elutazásánál jelen lenni. Nemsokára lesz „bál az udvarnál,” — erre visszatér, hogy már mint önálló főhercegnő főudvarmesternőjével itt megjelenjen.

(Erzsébet főhercegnő.)

Stefánia főhercegnő leánya, ez a tizenhatéves karesu virágszál, szokatlanul magas, rendkívül szerény és tartózkodó, avval a rideg gráciával, amelyet gyakran látunk fiatal leányoknál. Ezek a tulajdonságai a legutolsó udvari bálon még fokozottabb mértékben érvényesültek kosztümje következtében, amely rendkívül egyszerű, könnyű fehér szövettel állt, némi kevés ezüstdiszszel és néhány szál május virággal díszítve.

Az udvari bálon elragadó volt lesütött szemével és piruló arcával a fiatal főhercegnő, akit barátságos mosollyal bátorított királyi nagyatyja is, amikor köszöntve elébe lépett. Voltak azonban, akik utólag úgy találták, hogy föllépésében nem volt „elégge hercegi,” azt kívánták a szerény tizenhatéves gyermektől, hogy „grande dame” legyen.

Az özvegy trónörökösné tehát utóljára jelent meg az udvarnál rózsákkal díszített ezüstcsillogású csökevényében, a híres türkiezek pom-

pájával, amelyeknek kéksége annyira előnyére válik arca és szeme színének.

Anyja és leánya alig fognak még a nyilvánosság előtt találkozni, utjaik tegnap óta elválnak: az ifjú főhercegnő asszony az etikett útjára kel, anyja szabadabb utra tér.

(A trónörökösné a szerelemről.)

Tegnap egy előkelő hölgyismerőssel beszéltem, aki gyakran találkozik a trónörökösné egyik bizalmasával. A mikor még az is megkísérelte, hogy a trónörökösnét lépésének életre kiható fontosságára figyelmeztesse, *Stefánia* főhercegnő hevesen felkiáltott:

— Valamennyien egyformán beszéltek!

Főlörsöljatók, hogy mi mindent nem veszitek el, mi mindentől nem mondok le! Azt hiszitek, hogy elvakult vagyok, hogy ösmeretlen dologba ártom magamat, ahol csakhamar elér a megbánás. Én pedig valamennyieteknek azt válaszolom: *Nem tudjátok, mi a szerelem.*

Szóról-szóra közlöm le a trónörökösné nyilatkozatát, amint azt bizalmas barátja elmondta.

(Lónyay gróf Bécsben.)

Lónyay gróft tegnap látták Bécsben és az a hír járja, hogy a trónörökösné már a legközelebbi napokban elutazik, hogy a márciusban megtartandó frigykötéshez minden előkészületet megtegyen.

Igy szól a *Berliner Local-Anzeiger* szenzációs tudósítása, amelynek igaz vagy nem igaz voltáról a legközelebbi események fognak tanuskodni.

A bányászok sztrájkja.

Budapest, január 27.

Báró *Spens-Boden* igazságügyminiszter tegnap meghallgatta a munkások és a hatóságok küldöttségét, s tanácskozott az osztrau-karwini bányák igazgatóival. A tárgyalásokon az igazgatók teljesíthetlenségnek mondták a nyolc órai munkaidőre és a minimális bére vonatkozó követeléseket. Ily módon *Spens-Boden* befejezte misszióját a sztrájk-ügyben, s ma visszautazott Bécsbe, hol az összkormányának fog jelentést és előterjesztést tenni. *Blumenfiew* osztályfőnök valamivel többet ért el, mint a miniszter, rábírta a bányák képviselőit, hogy a békéltető bizottságba küldjék ki megbízottaikat. A kladni sztrájk vidékén tehát egy igérettel előbbre van tolva a megoldás lehetősége, de hogy a napról-napra fokozódó szénhiányon csakugyan segített volna az osztályfőnök, az legalább is problematikus. A bányatulajdonosok ugyanis, ámbár bemennek a békéltető bizottságba, nem akarnak engedni s ki fogják jelenteni, hogy a sztrájkoló követeléseit teljesíthetlenségnek. Megnehezíti a helyzetet az is, hogy a békéltető bizottság elnökévé munkás részről *Dasjuszky* szocialista képviselőt jelölik. Ma érkezett távirataink a következők:

Boroszló, január 27.

A német köszönet oly nagy mértékben exportálják, hogy a losnovicei vasúti igazgatóság hirdetését tett közzé, hogy a varsó-bécsi vonalon való szállítás céljából árukat nem vehet többé föl, mert pályaudvarai és teherkocsijai már most is túl vannak terhelve.

Bécs, január 27.

A szénbányászok sztrájkja nem csökkent. A helyzet változatlan. Bécsben legközelebb tüntetés lesz, amelyben egyetemi tanárok, ügyvédek és gyárosok vesznek részt. Feliratban fogják üdvözölni a kormányt, amiért személyesen lépett közbe, de egyáltalán felkérte a minisztériumot, hogy az ember-szeretet nevében szállítsa le a bányászok munkaidéjét.

Pilsen, január 27.

Az egyeztető hivatalnak ma Pilsenben tartott ülése eredménytelen maradt, mert a vállalatok képviselői, azok is, akik az egyeztető hivatal tagjai, nem jelentek meg. A vállalkozók irásban kijelentették, hogy nem tárgyalnak azokkal a képviselőkkel, akik mint sztrájkolók elhagyták a törvény alapját. A politikai és bányahatóság részéről hatni fognak a vállalatokra, hogy vegyenek részt az egyeztető hivatali ülésen. Lüttitzben a Max Karl tárnában 176 munkás közül 67, Ebandorfban a Maria-tárnában 153 munkás közül 149 sztrájkol.

Nüresohan, január 27.

A helyzet változatlan. Az egyeztető hivatalnak Pilsenben egybehívott ülésén a munkás tagok a kijelölt bizalmi férfakkal együtt teljes számban meg-

jelentek, ellenben a bányá képviselők részéről kijelölt tagok nem jelentek meg az ülésen. Az ülést ennél fogva elnapolták és a jelenlevő miesi járási kapitány és a miesi kerületi bányahivatal bányatanácsosa felkérte, hogy vegyék rá a bányák képviselőit az egyeztető hivatali ülésein való részvételre.

Troppau, január 27.

Tegnap délelőtt háromnegyed tíz órakor gróf Thun tartományi elnök Ostraubába ment, ahol *Spens-Boden* igazságügyminiszterrel délig konferált a sztrájkterület helyzetéről. Délután az igazságügyminiszter a tartományi elnök jelenlétében Berner és Karpeles munkásvezéreket fogadta. Délután fél négy órakor a bányai igazgatók Morva-Ostrauban értekezletet tartottak, amelyen *Spens* és Thun tartományi elnök is jelen volt. Mindaddig nem sikerült a bányák, illetőleg a bányai igazgatók álláspontját közelebb hozni a munkások álláspontjához. Az igazságügyminiszter este 8 órakor Brünnebe utazott. A tartományi elnök éjjel visszaérkezett Troppaubába. A sztrájkterületen változatlan a helyzet. A kerületi részében a sztrájk csaknem egészen megszűnt, de nyugati részében változatlanul tart a sztrájk.

Prága, január 27.

Kladnóban, Falkenuban, Rokitzanban, Prestitzben és Miesben a helyzet változatlan. Az aussigi járásban három aknában dolgoznak. A rendet nem zavarták meg. A bérek kifizetése akadálytalanul folyik. A brüxi járásban szintén három aknában dolgoznak. Az államügyesszég indítványára a sztrájkoló kazánkezelők és gépészek ellen megindították a bünvádi eljárást. Komotauban a helyzet javulófélben van. Két munkást letartoztattak és átadták az ügyészségnek, mert a Grohmann-aknában egy munkást fenyegettek. Teplitzben a helyzet változatlan. A tegnapi turni gyűlés nyugodtan folyt le. Néhány aknában új munkásokkal dolgoznak. A bérek kifizetése nyugodtan ment végbe. A duxi járásban eddigelő 1126 munkást becsátottak el. A Duxban állomásozó zászlóaljából egy-egy századot Hostomitzba és Neudorfba rendeltek ki. Ez okból legközelebb még egy zászlóalj megy a luxi sztrájk-területre.

Pilsen, január 27.

Tegnap a pilsen-prieseni vasút pályaudvarán három waggon köszönet teljesen, hármát részben kifosztottak. Mint hogy a városi rendőrség és a csendőrség a fosztogatást megakadályozni nem tudta, katonai segítséget kértek. Az éjszaka nyugodtan telt el. A Kottikow-utcában három ember le akarta türeszteni egy vendéglős lakatlan és dűledező haza telenek egy részét, hogy tüzelőtája legyen. Ez az eset adott okot arra a híresztelésre, hogy egy házat leromboltak.

Brüx, január 27.

Tizennyolc tárnában az 1871 fényi normális bányász-személyzetből a mai, éjjeli munkára 415 munkás leszállott. A bér-kifizetés nyugodtan folyt le. Az egyeztető hivatalt január 30-ikára hívták össze. A nyugalmat sehol sem zavarták meg.

Borvizsgálás.

Budapest, január 27.

Vannak még ideálisták. Ezek közé tartoznak azok a kalandzomjás emberek, kiknek szomszúságát a kaland nem elégíti ki, akik a budai hegyek között nem romantikát hajhásznak. Ezek a biboros est lezálltakor így szólanak:

— Menjünk Budára, egy kis igazi bort inni.

Az igazi bor: az ideál, az elérhetetlen. Volt, nincs.

De lesz!

A hivatalos lap, mely az ábrándokat óvatosan mellőzi, tegnap közölte azoknak az előkelő szakértőknek a nevét, kiket a földmívelési miniszter az állandó borvizsgáló bizottságok tagjaivá nevezett ki az 1900-ik esztendőre. Ime a névsor: *Agoston József, Gergey Gyula, Lindmayer Ferenc, Szalay Imre és Szily Pongác.*

Ezek az urak a budapesti borvizsgáló bizottság tagjai. Csak egy pillantást kell erre a névsorra vetnünk, hogy teljes megnyugvással tekinthessünk alkakholos jövődönk elé.

Tulhajtás nélkül mondhatjuk, hogy öt lelkes borapostolt látunk a szemhatáron megjeleni, akik nem prédikálnak vizet, hanem bort, valódi, hamisítatlan bort.

A fukszin, az ólomcukor, a mesterséges szesz szótári fogalomra fejlődik vissza, semmitéle kémiai ingrencia sem fogja keseríteni és mámorunkat. Tiszta bortól fognak ismét habzani kelyheink, ha csak magunk nem töltünk beléje némi ásványvizet.

Ezt a vonzó perspektívát nyitja meg előttünk a hivatalos lap s a mesterséges borok készítésének

és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1898. évi XXIII. t.-cikk 11-ik §-a.

Fájdalom, a szép perspektívát még itt-ott homályos ködfoltok zavarják. Ködfoltok alatt ez alkalommal kivételesen a helyi borellenőrző-bizottságokat értjük. Mert a tulajdonképpeni borvizsgálat ezeknek a kezében van.

Nos, ezek is szakértők, talán tulságosan is elsőrangú szakértők, tudniillik borkereskedők és vendéglősök. Ez magában véve is aggályos, de mennyivel aggályosabbnak látjuk, ha meggondoljuk, hogy barátai és értektársai is javarészt borkereskedők és vendéglősök.

Van-e jogunk valakitől a heroizmusnak azt a fokát igényelni, hogy az ugynevezett közjó érdekében irtháborút folytasson a maga, a barátai és az értektársai ellen?

Az ilyesmire a századik ember sem alkalmas, és kérdés, hogy az a századik ember bent van-e a helyi borellenőrző-bizottságokban?

És még zavarosabbá keveredik a kérdés az által, hogy a borvizsgálat átkozottul komplikált és kémiai kombinált processzus. A forgalomban levő vendéglői borokra a népdal szavait lehet alkalmazni: szép is, jó is, csak egy kicsit hamis.

Tetszik érteni? Csak egy kicsit hamis. S ez a baj, mert ha őszinte műbör lenne, akkor sommás uton nyakára lehetne húzni a fent idézett paragrafust minden következményeivel.

Igenis a borvizsgálat nagy nehézségét éppen az okozza, hogy borunk csak egy kicsit hamis. Ki fog minden kicsiségért nagy lármát csapni és egzisztenciákat veszélyeztetni, a magunkét, a barátainkét s a barátaink barátjainak az egzisztenciáját?

De erre a felfogásra nagyon rájlesztett egy hír, mely a minap szájrul-szájra járt az érdekeltek között. Arról beszéltek, hogy valami agyafut kémikus olyan kémszert talált fel, mely rögtön és kétségen kívül megállapítja a bor lezesekelebb hamiságát, sőt-essencialanságát. Csak beleteszik a hordóba vagy a palackba s azonnal kiszül a turpisság.

Az érdekeltek hosszúra és savanyúra nyúlt ábrázattal hallgatták a fenyegető hírt. Mi lesz ebből? A megrémült fantázia ilyen képeket festett: a törsvendég beállít a koresmába, rendel három deci negyvenest, előszedi a zsebéből a vinométert, beleteszi a pohárba s így szól a pincérhez:

— Ezt igya meg a koresmáros. Nekem tiszta bort hozzon.

Ez egyszerűen a koresmárosi ipar általános esődjét jelentené az összes vonalakon. Elképzelhetjük tehát a reméletet, mely a hír nyomán fakadt. A lelkiismeret hallhatóan zakatolt, nem is említve a kreszesendőben növekedő fogvacogást.

Lázasan és napokon át tudakolták, hogy honnan eredt a hír? Végre megnyugtató választ kaptak. Az egész nem annyira merő, mint örült koholmány. Egy alkoholos elmezavarban silyló koresmáros ijesztett rá kollégáira. A veszedelmes embert, mint veszedelmes örülte kezeli az angyalföldi tébolydában.

De ez inkább a koresmárosokra nézve megnyugtató, mint reánk. Mi jobb szeretnénk, ha a kémszer feltalálóját a vegyintani intézet élén látnánk, vagy legalább is a földmívelési minisztériumban.

Akkor ugyanis némi halvány reménysugárt látnánk derengeni ama tájak felől, ahol még tiszta bort öntenek az emberek poharába.

Lucián.

Debrecen városához.

(Debrecenben bált rendeznek, amelyen csak magyar ruhába öltözött vendégeket látnak szívesen, csak magyar tánc és csak magyar konyha járja.)

Közönségünk mind a büszke varost,
Hol otthon ült a civis,
De hol víz élet járja már most,
Sót mar kering az ív is,
Kering, kering a ritka ív.
Mely magyar jelmezűlár hív,
Számúze frakk, klakk, lakkot!

Mert Debrecen nyakunkra hágot,
Szétszakgatá a láncot,
Mely átfont egy egész világot;
És tancol régi tancot!
És mint professor Hatvani
Magyarra fog tanítani,
Számúze frakk, klakk, lakkot.

Mert bármilyen csekély az ára,
Nehány vezérlő elme

Klotírt mondott minden ruhára,
Amely kültöldi kelme;
S ami nem Made in Hungary,
Azért az asszonyt megveri
És számúze frakk, klakk, lakkot!

Varrott ruhát az asszonyokra,
Es főként a főre;
Majd rájövünk még annyi sokra,
A mit viselni dőre;
Legyen a csizmánk kordován,
Csárdást járjunk későn-korán,
Számúze frakk, klakk, lakkot!

Továbbá Debrecen kimonáta:
Hogy sonkát bár mi drága,
Együnk minden bálon, — naponta,
Ha nincs ráirva: Prága!
Mely minden versengést kitart,
Pártoljuk a magyar ipart,
Számúze frakk, klakk, lakkot.

Ó Debrecen csak egyre kérünk,
S hangunk könyörgve esdő,
Hozzát majd szívesen betérünk,
Ha nem magyar a pezsgő!
Mert, — s ez nem arrogancia, —
Ha csak a pezsgő francia,
Számúze frakk, klakk, lakkot!

—kó.

FŐVÁROS.

(*) A főváros költségelőirányzata. A belügyminiszter ma küldötte le a főváros 1900. évi költségelőirányzatát. A miniszter ez alkalommal a következő megfigyeléseket teszi:

— Nem tagadom, hogy a költségelőirányzat bennem aggodalmakat keltett, nemcsak az egyes tételek előirányzatának a módja miatt s több lényeges tételnek az előirányzatból ez alkalommal is történt kihagyása következtében, de azért is, mert ez az előirányzat a főváros háztartásának a helyzetét nagyon kedvezőtlen színben mutatja be. De kijelenti a miniszter, hogy ennek ellenére sem kíván ezáltal a székesfőváros költségvetési munkálataiba s ezzel a háztartása viszonyaiba mélyebben beleszólni, mert bizik abban, hogy a székesfőváros közönsége a helyzet komolyságát fölismerve, önmaga fogja a módosított eszközök megtalálni az ebből a helyzetből való kibontakozásra s ama föltételeknek a kielégítésére, amelyekről a háztartásnak zavartalan vitele függ. Ezek előrebocsátása után jóváhagyólag veszi tudomásul, hogy a bemutatott előirányzat a következő tételeket foglalja magában:

Rendes kiadások	34,928.697 korona
Rendkívüli kiadások	1,624.588 "
együtt:	36,553.195 korona
A rendes bevételek	35,159.493 korona
A rendkívüli bevételek	1,394.580 "
együtt:	36,554.073 korona

Ennél fogva 878 korona fölösleg van föltüntetve. Ama megjegyzés után, hogy a rendkívüli kiadások és a kölcsönzésekből megszavazandó kiadások esetről-esetre igényelnek jóváhagyást, kijelenti még a miniszter, hogy az alapok költségvetése ellen kifogása nincs s azokat is jóváhagyja.

(*) A koronázási jubileumdíj. A székesfőváros közönsége ő felsége megkoronázatásának negyedszázados évfordulója alkalmából tudvalevőleg nagy alapítványt létesített Ferenc József koronázási jubileumdíj címen. Az alapítvány díjaira a tónus most írta ki a pályázatot a folyó évre. A díjak a következők:

Az alapítványi díj a tudományos szakra 2500 korona, a szépirodalmi szakra 2000 korona. A képzőművészeti szakot illető díjra ezáltal festőművészek tartuának igényt. Az alapítványi díj 4000 korona. A kereskedelmi szakot illető 3000 korona alapítványi díjból egy vagy több ösztöndíj, illetve utazási segélydíj adományozatik olyképpen, hogy a díj ezer korona minimumtól 3000 korona maximumig terjedhet. Az ipari szakot illető 3000 korona alapítványi díjból az 1900. évre egy 1800 koronás és két 600 koronás ösztöndíjat adományoznak. Aki a pályázat alá bocsátott díjak valamelyikét elnyerini öhajttak, kérvényeket legkésőbb február 28-ig adják be a tanács igaztató hivatalába (Központi városbáza, első emelet 26.).

(*) Honpolgári eskü. Gróf Demblin Henrik Ernő Mária Halmos János poigarmester előit ma tette le a magyar honpolgári esküt.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Nemzeti Színház. Pénteken, február 2-án Shakespeare III. Richardja kerül színre, a címszerepben Gyenes Lászlóval. Kivüle még a főszerepeket Bercsényi, Egressy, Somló, Szigeti Imre, Szacsuay, Jászai Mari, Felekiné és K. Hegyesi Mari játsszák. Délután 2½ órákor pedig Labiche *Az ég madarai* című vígjátékát adják bérelészetben leszállított helyárrakkal.

Február hó 7-én, szerdán, Kisfaludy Károly emlékezetére Berczik Himfy dalai című vígjátéka megy, délután 2½ órákor pedig a középiskolai tanulófjúságnak a költő *Csalódások* című vígjátékát adják elő, amelyet vasárnap február hó 11-én megismételnek.

Sudermann *Keresztelő János* című tragédiájából serényen folynak a próbák, úgy hogy első előadása még február első felében meg lesz tartható. A darab első előadásában, amelyhez egészen új és korhű jelmezek és díszletek készülnek — csaknem az egész férfiszemélyzet résztvesz. A címszerepet Somló játssza, Herodest — Ivánfi, Herodiást — Jászai Mari, Salomet pedig P. Márkus Emília.

** Félbemaradt előadás. A Magyar Színházban ma előadás közben nyílt színpadon olyan baleset történt, amely az előadás folytatását megakadályozta. Boros, a színháznak kedvelt komikus a harmadik fölvonás elején elájult a színpadon. A függőnyt rögtön leeresztették és csakhamar Szilágyi rendező jelentette a közönségnek, hogy Boros hirtelen rosszullete miatt nem lehet az előadást folytatni. Boros már az előadás megkezdése előtt rosszul érezte magát és az első meg második fölvonást csak nagynehezen tudta végig játszani, — annyira szédült. Amint értesülünk, a rosszulletnek szerencsére nincsen súlyosabb következménye, mert alig hogy leeresztették a függőnyt, a kedvelt komikus csakhamar magához tért.

** Beöthy László és a Magyar Színház. Beöthy László kollezánc annak a konstataására kér fel bennünket, hogy küzte és a Magyar Színház részvételére is közt a megegyezés, amelynek alapján szerződéséről lemondott, kártérítési igényei teljes kielégítése után jött létre.

** Vigszínházi hírek. *Lavedan Szecesszió* című szatirikus korpépet a *Viaszszínház* igazgatósága, a darab nagy sikere és a közönségnek ebből folyó tartós érdeklődésére való tekintettel, továbbra is műsoron tartja. A *Szecesszió* jövő vasárnap, február 4-ikén először kerül színre délutáni előadásban mérsékelt helyárrakkal. — *Makai Emil Tudós professor Hatvani* című vígjátékának bemutatott előadását részben a *Napoleon ösém* rendkívül nagy sikere, részben pedig a nagyszabású előkészületek miatt az eredetileg tervezett időnél későbbre halasztotta az igazgatóság. — A *Többszínű királyfi* című látványos zenés lünderregó iránt állandóan nagy a közönség érdeklődése; a különösen a serdüli ifjúság körében igen népszerűvé vált tündérdarab, holnap, vasárnap délután 3 órákor huszonegyedszer és a február hó 2-iki ünneppnapon, pénteken 22-edszer kerül színre ünneposak délutáni előadásban mérsékelt helyárrakkal.

** Népszínház. Mader Raul és Pásztor Árpád új operettje, a *Kadétkisasszony*, mely eddig tízszer került színre telt ház előit, a jövő héten is dominál a Népszínház műsorán. Négyezer fogják előadni: hétfőn, szerdán, csütörtökön és vasárnap. — A *kis szökevény*, Monkont és Caryl operettje eddigi 36 előadása után is folytatást vonzza még a közönséget; a nagyszerű angol operett a hét háromszor kerül színre: vasárnap, kedden és szombaton.

** Bellincioni — kamaranékesnő. Bellincioni Gemmát, a nagy énekesnő a király császári és királyi kamaranékesnőnek nevezte ki. Bellincioni Gemma annak idején a Magyar Királyi Operaháznak volt a tagja, ahonnan csekély pénzbeli differenciák miatt elismenni hagyta. Azóta világhírű művésznő lett, akit most a mi királyunk is kitüntetésben részesített.

** Tarnay Alajos műdalai. Tarnay Alajos, ez a finom muzsikus, akinek a Szentey Ninon dalaira írt műdalait a közönség nagy rokonszenvvel fogadta, legközelebb négy új dalt ad ki. A dalokat Tarnay Kiss Józsefnek *Tragédiák*. *Mért oly későn*, *Megállnék ablakod alatt* és *Szentey Gyulának Beség vagyok édes anyám* című gyönyörű költeményeire írta. Három koronával elő lehet fizetni a dalokra. Az előfizetések Tarnay lakására (Szentkirályi-utca 10.) küldendők.

** Párisi színházak. A *Monde Illustré* összeállítja a francia főváros színházainak statisztikáját. A század közepén mindössze harmincegy színház volt Párisnak, ma már 122 a színpadok száma. Ezek közül igen sok a világhíres temérdek idegenforgalmára számít s nyilván be is zárja kapuit, miből a kiállítás bevérgődik. A színházi cenzura-hatóságnak

1899-ben *harminchét* színház 950 szindarabot nyújtott be s ezenkívül nyolcezer dal, kuplét a mulatóhelyek igazgatói. S mindez a világiállásra készül.

**** Hol a primadonna? Nyitran most ez a kérdés járja és választ nem ad a kérdésre senki.** Mert senki sem tudja, hol tartózkodik Mezei Béla szintársulatának a drámai primadonnája, Makó Aida kisasszony. A primadonna körülbelül két hete egy napi szabadságot kért az igazgatójától és elutazott Nyitrától. Hova, merre? — ez a nagy talány. Nem jelentkezett, és a nyitri színházban a tragédiáknak befagyott. Tragikus eset. . . .

**** Körmagyar.** A *Zenélő Magyarország* című zeneműfolyóirat legutóbbi számában többek között egy pompás *Magyar körtáncot* hoz, amelyet Bihari, Csermák, Boka, Lavotha régi magyar motívumaiból Huber Sándor állított össze. Klöcker Ede, a *Zenélő Magyarország* kiadója ebből az alkalomból a következő levelet intézi Vészi Józsefhez, a *Budapesti Napló* főszerkesztőjéhez:

Mélyen tisztelt képviselő ur! A *Körmagyar* című lelkes cikke indított arra, hogy Bihari-Csermák-Lavotha-Boka régi klasszikus magyar motívumaiból egy új körmagyart írassak s azt az általam szerkesztette *Zenélő Magyarország* zenemű folyóiratomban megjelenítessem. Vajha sikerült volna a Nagyságod kezdeményezte hazafias akcióhoz csekélységemnek is egy szemernyivel hozzájárulni.

Fogadja nagyságod őszinte tiszteletem nyilvánítását, melylyel vagyok

kész tisztelettel:
Klöcker Ede.

Huber Sándor sok zenei tudással és kiváló ritmikai érzékeléssel állította össze Bihari, Csermák, Lavotha és Boka igazán magyar motívumaiból ezt az új magyar körtáncot, amelyet mindenkinek figyelmébe ajánlunk, aki a régi magyar táncnak föllendülését óhajtja. Reméljük, hogy már az idei farsangon is szerepelni fog ez a szép táncmű a mulatságok táncrendjében.

**** Hangversenyek.** A VII-ik filharmóniai hangverseny szerdán, február 7-ikén lesz esti 7^{1/2} órakor a Vigadó nagytermében Erkel Sándor főzeneigazgató vezénylete alatt. Közreműködők lesznek Kleeberg Klótild párisi zongoraművész és Peleren Margit hangverseny-énekesnő Kopenhágából. Jegyek kaphatók Méry Béla zeneműkereskedésében (Dorottya-utca 7.)

Mentor Zsófia pénteken, február 9-én a Vigadó nagytermében bucsu-hangversenyt rendez. A nagy művész, ki visszavonul művészi pályájától, ez alkalommal érdekes műsort állított össze. Jegyek erre a hangversenyre már most kaphatók a *Harmonia* zenemű- és zongorakereskedésben.

Sauernek, a nagy szász zongoraművésznek második hangversenye előreláthatólag még sokkal nagyobb látogatottságnak fog örvendeni, mint az előző, amennyiben már ma a drágább ülések legnagyobb része elkel. Nagy része van ebben a helyárak praktikus megváltoztatásának 10, 6, 5, 4 és 3 koronára. A rendkívül érdekes műsor, mely Sauer pénteken, február 2-ikén a Vigadó nagytermében tartandó hangversenyén előadásra kerül, a következő: Brahms Sonata F-moll Op. 5. Schubert Impromptu, Schumann Toccata, Chopin Ballade G-moll, Nocturne, Etude A-moll, Szgambati Venia, Rubinstein Romanze Es-dur, Sauer Serenade Française, Esplanab, Liszt Carneval de Pest. Jegyek Sauer bucsuhangversenyére Méry Béla zeneműkereskedésében kaphatók.

Németország legnagyobb balladénekeske Gura Jenő szász királyi kamaráénekes, ki két év előtt egy filharmóniai hangversenyen a budapesti közönséget is elragadta, egy nagyobb körut alkalmából Budapestet is érinti és hétfőn, február 19-ikén, a Royal termében egyetlen dalestélyt rendez. Jegyek a Gura hangversenyre kaphatók Méry Béla zeneműkereskedésében.

**** Sullivan új vig operája.** Londonból írják, hogy Sullivan szövetkezett Hooddal a *Peresia rózsája* szövegírójával, hogy a londoni Savoy-színház számára új vig operát ír, amely ez év végén fog színpadra kerülni. A darab az ausztráliai rengetgekben játszódik, amelyeknek vad lakóit egy csodaszép bányászleány megbűvöli. Az egyik felvonás elvezet aztán a Csön-des-Océan egy szigetére, ahol egy színésztrupp él, amelyet Angolországból számkivetettek. A vig operájában készül a szerződésszerűleg még ebben az évben meglesz az első előadása a Savoy-színházban.

**** New York szépe.** A *New York szépe* bemutató előadását 30-ára, keddre tűzte ki a Magyar Színház igazgatósága. A látványos, fényes kiállítás amerikai operettől már megtartották a házi főpróbát. A fő nő szerepeket Ledofszky, Margó, Lukács és Róza Lili — a főszerepeket pedig Ráthonyi, Sziklai, Boross, Beáthy Zsiga, Fűredi, Rédei és Odry játszzák. Az újdonság bemutató előadására szóló jegyek sárga színűek s rajta az a bélyegzés olvasható: *I. előadás.* Jegyeket erre az előadásra csak az I. és II. emeleti erkély helyekre kaphatni, a színház előcsarnokában levő pénztárban, míg a II. előadásra előjegyzett jegyek hétfőn délig a titkári hivatalban válthatók ki. Az ezen hetre szóló első nem jegyzett jegyeket vasárnap-ól kezdve úgy a színház jegypénztára, mint a jegy-

elárúsító helyek árulják. A *Belle of New York* jelmez főpróbáját hétfőn január 29-ikén délelőtt tizenegy órakor tartják meg s az erre szóló jegyeket az Othlon írók és hírlapírók körében darabonként két koronáért árusítják.

**** Uj Szulamit.** A Magyar Színházban hétfőn, 29-ikén a Szulamit címszerepét Sötér Izabella kisasszony, a zeneakadémia végzett növendéke fogja játszani.

**** Uránia.** Hoffmann Ottó *Más világok, mint a miénk* című csillagászati műve kedden kerül színpadra az Urániában. Ugyanezen az estén előadják a Dobsinai jégbarlangot és Transvaalt. A jövő héten lesz a *Vas* című látványosság 25-ik előadása. Ez alkalomból Förster Nándor miniszteri tanácsosnak az osztrák-magyar államvasutak resicai gyárában készült eredeti felvételeit mutatják be. Féléstét betöltő műnek készül a *Hogy épül az esküdtéri híd?* Előrehaladtak már Pekár Gyula nagyérdemű művének, a *Spanyolország és a bikaviadalok*-nak próbái.

**** Major Zongora-iskolája.** Major I. Gyula Zongora-iskolájának, amely nagy elterjedtségnek örvend, most jelent meg a második, javított és bővített kiadása. A mű gyakorlati és elméleti anyaga sokkal bővebb, ami a tanítást és a tanulást lényegesen megkönnyíti. Az új kiadásban számos zenepedagógiai hasznos újítás van. Könnyebb áttekinthető céljából két részre osztotta szerző a Zongora-iskolát, amelyet a zeneakadémia érdemes igazgatójának, Mihálovics Ödönnek ajánlott.

**** Bellincioni Gemma Párlsban.** Bellincioni Gemma, a hírneves énekesnő, e hónap végén Párlsban fog vendég szerepelt Sarah Bernhardt színházában. A művész a *Tyviatában* és *Fedorában* mutatkozik be a párisi közönségnek.

**** Vidéki színhészt.** A *Temesvári* színházban a héten volt az *Unatkozó király* premierje. A darabban Sziklai Szerénának volt nagy sikere. A fiatal primadonna többek között a *temesvári hőlygek* főlírissal egy óriási babérokoszort kapott. Énekéért és táncáért zajosan ünnepelték.

**** Színházak műsora.** Nemzeti Színház. Vasárnap délután: *Három testőr.* Este: *Ember tragédiája.* Hétfőn: *Cimzetes feleség.* Kedden: *Vasgyáros.* Szerdán: *Nőuralom.* Délután 3 órakor az egyetemi ifjúság részére: *A proletárok.* Csütörtökön: *Menyem.* Pénteken: *III. Rikárd.* Délután 3 órakor: *Az ég madarai.* Szombaton: *Arany ember.* Vasárnap: *Francillon,* délután 3 órakor: *Armány és szerelem.*

Magyar királyi Opera: Vasárnap: *Roland mester.* Hétfőn: *Hadi jogoly.* (A nappal és az éjjel.) Kedden: *Bánk bán.* (Bianchi felléptével.) Szerdán: *Nincs előadás.* Csütörtökön: *Kukuska.* Pénteken: *Hamlet.* (Bianchi felléptével.) Szombaton: *A medvebőrös először.* Vasárnap: *A sevillai borbély.* (Bianchi felléptével.)

Várszínház: Csütörtökön: *Bagdadi hercegnő.* Szombaton: *Cimzetes feleség.*

Vigszínház. Vasárnap délután: *Többsincs királyfi,* este: *Napoleon öcsém.* Hétfőn: *Napoleon öcsém.* Kedden: *Napoleon öcsém.* Szerdán: *Napoleon öcsém.* Csütörtökön: *Napoleon öcsém.* Pénteken délután: 3 órakor: *Többsincs királyfi,* este: *Napoleon öcsém.* Szombaton: *Napoleon öcsém.* Vasárnap délután: *Szeccszó.* Este: *Napoleon öcsém.*

Népszínház. Vasárnap délután: *A kis szökevény.* Este: *Falu rózsája.* Hétfőn: *Kadétkisasszony.* Kedden: *A kis szökevény.* Szerdán: *Kadétkisasszony.* Csütörtökön: *Kadétkisasszony.* Pénteken délután: *Nebántsvirág.* Este: *Kurucpfang.* Szombaton: *Kis szökevény.* Vasárnap délután: *Kurucpfang.* Este: *Kadétkisasszony.*

Magyar Színház. Vasárnap délután: *Gyurkovics lányok.* Este: *Asszonyregiment.* Hétfőn: *Szulamit.* Kedden: *New York szépe* (először.) Szerdán: *New York szépe* (másodszer.) Csütörtökön: *New York szépe* (harmadszor.) Pénteken délután: *Névtelen levelek.* Este: *New York szépe.* Szombaton: *New York szépe.* Vasárnap délután: *Szulamit.* Este: *New York szépe.* Hétfőn: *Szulamit.* (L. Komáromi Mariska felléptével.)

Uránia Magyar Tudomány Színház. Vasárnap délután fél 3 órakor *Transvaal és Magyarország.* Fél 5 és fél 8 órakor: *A Vas.* Hétfőn: *A Vas.* Kedden: *A dobsinai jégbarlangról és Más világok mint a miénk.* Szerdán: *A Vas.* Csütörtökön: *A dobsinai jégbarlangról, Transvaal, Más világok mint a miénk.* Pénteken délután fél 3 órakor: *Transvaal és Magyarország.* Délután fél 5 és fél 8 órakor: *A Vas.* Szombaton: *A Vas.*

**** Uj zeneművek.** (Megjelent és kapható Bárd Ferenc és Testvére zenemű-kereskedésében, Kossuth Lajos-utca 17. szám.) *New York szépe* teljes zongora kivonatai 6 kor., keringő 3 kor., Potp. 3 kor., 60 f., Kis szökevény, teljes zongora kiv. 7 kor., keringő 3 kor., induló 3 kor. potpourri 3 kor. 60 f., Rauscher Illedelmesen polka fr. 1 kor. 50 f., Clementis Gyöngyvirágcsokor mazurka 1 kor. 50 f., D'Amant Tounours chic! galopp 1 kor. 50 fill., Hívós Szerepsz? Polka fr. 1 kor. 50 fill., Klavirko Carneval induló 1 kor. 50 fill., Leányálmok keringő 2 kor., Kottlár Monte Christo-keringő 2 kor., Elise Leslie induló 2 kor., Volnék csak egy angol Lady kupa 2 kor., Dóczy 3 magyar dal Magas a kaszárnya stb. 2 kor., Lakatos 6 hallgató magyar dal 2 kor. 40 fill., Csendes éjjel ezer csillag az égen 60 fill., A fonóba szól a nóta 60 fill., Mondja meg annak a kis leánynak 60 f., Mért is szeretlek oly nagyon téged 60 fill.

**** Pollinó Bianchi Éneka a Telefon Hírművészt.** A nagy kir. operaházban ma este színrekerülő *Roland mesterben* mint vendég P. Bianchi Éneka asszony fellép. Mindazok, akik nincsenek abban a helyzetben, hogy akármely okból megjelenjenek az előadás, de *Telefon Hírművészt* van, odahaza is élvezhetik a Roland mester ez ünnepi előadását, amennyiben azt a *Hírművészt* a maga egészében közvetíteni fogja. Az opera előadása után 11 óráig katoná és cigányzenét közvetít felváltva a *Telefon Hírművészt.*

Tallózás.

— Vidéki színházakról. —

Budapest, január 27.

Eredeti darabokra készül a *kassai színház.* Egyszerre kettőre. Ami nagy szó, tekintetbe véve, hogy még a nagyobb vidéki színházainknál is alig jutott színház magyar szerző olyan darabmal, amelyet előbb Budapesten színpad nem hoztak. Most már liberálisabb az igazgatók színházi politikája, nyilván a közönség is.

Hanem hiába, még a vidéki premiérnél sem tud szakítani a vidék a fővárossal. Kerner József *Leányvásár* című operettje kerül a héten színpadra a kassai színházban. Azt olvassuk a kassai újságokban, hogy a kassai Nemzeti Színház igazgatóságához megkeresés érkezett egy fővárosi színház részéről, melyben a *Leányvásár* szövegkönyvét és partitúráját áttekintés végett elkérlik. Bár igaz lenne a hír és nem reklám. A magyar színművészet bár csak ott tartana már, hogy a főváros a vidéki színházak újdonságaival egészítse ki a repertoírját. Sajnos, még korai a híresztelés. És ebben nem csupán a a vidéki színpadi termékek a hibásak. A budapesti színházi szem bizony inkább a külföld felé néz, a vidéket alig látja. Ez azonban csak addig tart, míg valaki alaposan kivágja a hatvágást a vidéken. Dicsőséges példa van rá.

A klakk üzleti alapokon szokott szervezkedni. Pénz, vagy — ideálisabb esetben — szabadjegy az ára egynemű „szünni nem akaró, zugó tapshivárnak.” Nos, ez a rideg próza nem járja át mindenütt a klakot, a taps megterem egynemű színházban barátságból, sőt kollégialitásból is... Ilyenféle esodát sejtet legalább az a kis hírdetés, amelyet a héten aggattak fel a *Temesvári Színház* színpalái mögött. Ime, az igazgatói ukáz:

A t. tagok felszólítottak, hogy a színházban a tetszés vagy nem tetszés kifejezésétől tartózkodjanak.

Makó, igazgató.

A miskolci színházban a héten Molnár László, a Magyar Színház jeles tagja több estén át vendég szerepelt. A közönség valóságos ünnepele a művészt. A lelkes hangulatnak azonban van egy kis diszonáns epizódja, amelyet a *Borsodmegyei Lapok* mond el az *Othello* előadásáról szóló referáciájában:

Hogy Molnár László fákó szerezest mutatott be (mert rendes arcszínétől alig ütött el ez este), azon bizony csodálkoznak kell és ezen önkényű változtatásán a hangománynak, sőt a termékettségnek, megütközésünknek kell kifejezést adnunk; valamint az sem bocsátható meg, hogy félkezeilyben jelent meg a színen, amit egy hadvezértől feltételezni nem szabad; és mi több, ha már arcszine megváltoztatásához vagy befektetéséhez volt ideje, akkor kezeinek hasonló bágyadt szerezéséhez is kellett volna időt vennie.

A fákó szerezest azonban — ezzel tartozunk az igazságnak — semmit sem von le Molnár sikerre.

A reklám legagyafurttabb produktumát is fölismeri már a vidéki közönség. Most már tehát elérkezett az ideje, hogy a leleményes direktor visszatérjen az östermészteshez. A *szabadkai színház* igazgatója a *Kis szökevény* harmadik előadása alkalmával ezt a figyelmeztetést nyomatta a színlapra:

Mínt hogy a darabhoz készített

új díszletet

másnak kölcsön adom,

e télen utolszor.

Aligha adja kölcsön a direktor a díszleteket... A *Bácskai Ellenőr* az elmes reklám hatásáról különben ezt írja: „Voltak olyanok, akik komolyan veték e figyelmeztetést s siettek megnézni a bolondos darabot.”

A soproni színházba Micsey a német nyelvet akarta belopni. A kísérlet nem sikerült. Nem sikerült mert a színpadi bizottság a magyar művészet érdekeit tartotta szem előtt. A *Sopron* című újság azonban, amely Micsey ajánlatától nem idegenkedett, pikáns hátteret rajzol a német színészt fiasokának. Ezt írja ugyanis a *Sopron*:

Nem szabad tehát azt hinni, hogy a színpadi bizottság azért utasította el Micseyt, mert német színpadot akart Sopronba hozni, hanem azért, mert az a nézet jutott kifejezésre, hogy a kecskeméti szintár-

sulat asszony (Bácskay Júlia, Micsay felesége) igazgatása alatt működnek. Az asszonyuralom helyességét illetőleg nem vitatkozunk; lehet az jó (mint a bécsi An der Wien-színház mutatta, ahol Schönerer kisasszony dirigál), lehet rossz is, (mint Rusznák példája mutatja), de nem zárja ki, hogy férfi ne lehessen rossz direktor...

Asszonyuralom ide, vagy amoda, — a fő, hogy megbukott a vegyes nyelvű színpad.

MŰVESZET.

□ **Lechner Ödön — a nagy aranyérem nyertese.** Lechner Ödön, a genialis építőművész, ma a legnagyobb kitüntetésben részesült, amelyet magyar művész csak elnyerhet. A Magyar Képzőművészek Egyesülete odaítélte neki nagy aranyéremet. Ezt az aranyéremet a magyar művészek összessége alapította s a magyar művészek összessége ítéli oda annak, aki egy-egy év leforgása alatt a legkifünőbb művészi munkát produkálja. Azt hisszük, hogy ez a kitüntetés mindenkit örömmel tölt el, mert Lechner Ödön nemcsak eredeti, magában álló találmányokkal, hanem egyáltalán iskolát is nevelt magának, amely nagy buzgalommal s máris szép eredményekkel törekszik a magyarországi architektúra megerősítésére. Lechnernek ebben az évben kétségteljesen a bérzopala pályázatára beadott két terve nyertő jutalmat ebben a legkompetensebb forrásból eredt kitüntetésben. A magyar művészet összességének e verdiktje erős ellentétben áll a bérzopala bírálóbizottságának verdiktjével, s talán megnyitja a bérzopala intézőinek szemét is. Nemcsak azért örülünk Lechner kitüntetésének, mert érdemes és utóbbi művész fáradságos működését koronázza, hanem azért is, mert teljesen igazolja a bérzopala pályázatáról irt bírálatunkat. A magyar művészek összességének verdiktje mindenestre egyezik a magyar műbírálok túlnyomó részének őszinte meggyőződésével.

□ **A Nemzeti Szalonból.** Tegnap megírtuk, hogy a Nemzeti Szalon választmányának három tagja lemondott erről a tisztségéről. A lemondás tényleg megtörtént, de annak okaira vonatkozólag Desseney Arisztid, a három kilépett választmányi tag egyike, annak kijelentésére kért fel minket, hogy ő azért mondott le, mert az utóbbi időben a Nemzeti Szalon és a Képzőművészeti Társulat ellentétbe jutott egymással s ő kitérésével a Képzőművészeti Társulat mellett kívánt állást foglalni, a nélkül, hogy manifestálni akarná a Nemzeti Szalon vezetőségét érintő azt a kritikát, mintha az nem állna föladata magasztalán.

□ **A Lietzen-Mayer-kiállítás.** mely február hó 10-én nyílik meg a Múcsarnokban, rendkívül érdekesnek és gazdagnak ízkézik. Az elhunyt magyar művész hagyatékában talált közel 200 festmény és vázlat és ezenkívül igen sok rajz már után van Budapest felé. Ezenkívül a Képzőművészeti Társulat azok közül, akiknek a művésztől festményei vannak, vagy ötvenet felkért az illető művek átengedésére. A felszólítottaknak már csaknem fele válaszolt is, még pedig kedvezően. Így egyebek közt átengedték a kiállítás számára a tulajdonukban levő Lietzen-Mayer műveket a következők: Lipót bajor herceg, Vera württembergi hercegné, Lajos Ferdinánd bajor herceg, Gomminger báró (Stuttgart), Angerer tanár, Lohry dr. (München), Rosipal Albert (München), Siegle Gusztáv (Stuttgart), Grimme és Hempel (Lipese), Hahnkamp György kanonok (Esztergom), Sikorska-Zsolnay Julia (Pécs), Benes Pál (Győr), Sladovich Fanny (Zágráb) stb. Az érdekes kiállítással egyidejűleg a nemrég elhunyt Gyövik Leó hátrahagyott műveiből is kollektív kiállítás lesz a Múcsarnok egyik termében.

□ **A szegedi művészegyesület új programja.** A szegedi közönség az érdem, hogy legelőször látta vendégül a saját jószántából a magyar művészetet. Mi több, képzőművészeti egyesület is alakított, amely nagy buzgalommal dolgozik azon, hogy magas színvonalon álló tárlatokon bemutassa a magyar művészi produkció legjavát. A szegedi művészeti egyesület most már annyira megerősödött, hogy a maga kezdeményezéséből rendezi tárlatait, amelyeknek anyagát a magyar művészek legjava szolgáltatja az Országos Képzőművészeti Társulat közreműködésével. Ez az együttműködés kétségteljesen hasznos gyümölcsöt fog teremni. A szegedi egyesület igazgatója, Erdélyi Béla ur levelet irt a Múcsarnok-hoz, amely igen érdekes adatokat tartalmaz s a többi közt a következőket említi fel:

A Szegedi Képzőművészeti Egyesület ezidei tavaszi tárlatát Vastagh György festőművész ur fogja főfelkérésünkre rendezni, egyuttal kérem, hogy öszre meg az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat legyen szíves a rendezésre vállalkozni. Az Egyesület intéző körei az eddigi tárlatok művészeti sikerével nincsenek megelégedve és nem hajlandók többé a Nemzeti Szalon, illetve Hock János ur közreműködését igénybe venni.

A Szegedi Képzőművészeti Egyesület tavaszi tárlatának rendezésére vonatkozólag az a hír terjedt el a lapokban, mintha ez ügyek rendezése céljából Hock János, a Nemzeti Szalon alelnöke és Szikszay Ferenc, a Nemzeti Szalon törzstagja Szegeden jártak s ott bizonyos óvációban részesültek volna. A dolog nem egészen úgy történt, amint az a napisajtóba került.

A való tényállás a következő: A Szegedi Képzőművészeti Egyesület vezető egységének elve bejelentették, hogy náluk Szikszay Ferenc látogatásokat óhajt tenni és vele jön Hock János is; őket azonban hivatalosan senki sem fogadta és csak színház után keresték fel őket a Szegedi Képzőművészeti Egyesület két vezetőtagját egyik étteremben a vacsorájánál. Hivatalos tanácskozás nem volt. Arra a Képzőművészeti Egyesület tagjai közül senkit meg nem hívtak. Az egyesület igazgatósága és választmánya csak a napilapokból utólag értesült, hogy Hock ur Szegeden volt. Az elnök a pesti vendégeket magyarsággal megvendégelte, parolázott velük, de Hock Jánosban, azt hisszük, csak az egyesület tiszteletbeli tagját óhajtotta vendégül üdvözölni. Arról meg szó sem lehetett, hogy a tavaszi tárlat ügyében a Szalonnak bármiféle beleszólást is engedett volna, mert ez a gyámkodás méltán sérthető úgy a szegedi egyesület választmányát, amely már e neki fenntartott ügyben végérvényesen határozott, mint a rendező és kiállító művészeket is, akik csak a Szegedi Képzőművészeti Egyesülettel álltak szóba.

A napokban Stetl Frigyes, a Sz. K. E. elnöke, Erdélyi Béla igazgató és May Miksa Budapesten személyesen is felkérték a Képzőművészeti Társulatot, hogy az őszi kiállítást a tárlatát és a szegedi egyesület közösen rendezék Szeged városában, amit a Képzőművészeti Társulat a legnagyobb lelkesedéssel fogadott. Így hát a szegedi egyesület bizton remélheti, hogy igazán művészi színvonalon álló kiállítást mutathat be Szeged városa lelkes közönségének.

Nyolc huszárjelenet.

Budapest, január 27.

A francia nép épp oly melegen érdekli a katonáikat iránt, mint a magyar, sőt a párisiak rajongása a köztársaság harcosai iránt szinte közmondásos.

A párisi nép sőt a francia tüzekek, vagy az alpesi vadászok hazatérnek a gyakorlótérre, de ha a „housard”-okat megpillantja, lelkes tapsviharba tör ki, a szépséges piszeorru francia dáma pedig csipkekezdőket lobogtatják utánuk.

Napról-napra látni ilyen utcai jeleneteket, a mi nem csekély mértékben emeli a francia katonáknak önértéket.

XIV-ik Lajos király honosította meg a huszárság intézményét a francia hadseregben, átveve a magyar huszárság felszerelési mintáját és az egyenruhát, amely a csákó kivételével még ma is csaknem azonos a buzarivág attilás huszárainkéval.

A magyar huszár szóból lett a francia „housard” (ojsd husszár), de ezenkívül még néhány magyar szó csaknem változatlanul ment át a francia köznyelvébe.

A francia hadseregben használják ma is az attila, dolmán és shako (csákó) szót, amelyekről a francia akadémia és Larousse szótára is számot ad. A francia huszár használja ezeket a szavakat, a nélkül, hogy csak sejtene is ezeknek magyar eredetét.

A párisi népek a francia huszár iránt tanúsított rajongásáról ítélve képzhető, mily hatást kelt majd a magyar kiállításnak huszárterme, amely nemcsak a magyar osztálynak, hanem az egész nemzetközi kiállításnak egyik legérdekesebb látinivalója lesz.

Vágó Pál az utolsó esztendőkhöz jutott. Első Napoleon császár alakja (amint a magyar huszár előtt leveszi háromszög alakú süvegét) nagyon sok munkát adott neki és annál jobban sikerült. A magyar kormánybiztoság még a magyar huszár történetéből merített következő huszárjeleneteket rendelte meg tíz jónévi magyar festőnő:

Luka János huszár a mühlbergi csatában elfogja a szász választó fejedelmet 1577-ben.

(Festi Révész Imre, mintául szolgál egy régi fametszet.)

Bettyán János vezérle a'ait Be. erdélyi Imre és lovas kurucai rohammal beveszik a császári hadak által a Fertő és Sopron között emelt sáncokat Sopron mellett 1706-ban augusztus hó 18-án.

(Festi Krenner Viktor. Az adatokat Thaly Kálmán személyesen szolgáltatta, és ugyancsak Thaly-nak Bottván vezér című könyve)

Simonyi oberster huszáraival átlövogol az arcolai hidon.

(Festi Tull Ödön, egy litográfia után.)

Dávid János Miklós huszár 1845-ben szeptember hó 13-án a Mezően Lás mellett tartott hadgyakorlatban a roham pillanatában lélekjelenléte által egy, a huszárközé került gyermek életét menti meg.

(Festi Udvari Géza, adatok: két színnyomatu kép, amelyek ezt a jelenetet megörökítik.)

A porosz huszárok elfogják későbbi vezetőüket, az akkor svéd szolgálatba szegődött Blücher.

(Festi Komlósy Ede, adat: az ezt a jelenetet ábrázoló kép.)

A szász huszárok 1812-ben Wolkowycénil erzedestük a kozákok kezéből kimentik.

(Festi Tury Gyula, adatok: színezett fényképek, olajfestmény után.)

A francia huszárok elfoglalják a hollandi tengeri hadat Texelnél a bejagott Zuider-tavon.

(Festi Barsi Adolf, adatok: Pierre Giffard „La fin du cheval” című munkájának egy képe.

A hollandusok huszár-rohamot intéznek Napoleon hadai ellen Waterlooán.

(Festi Rosenmayer Ferenc. Adat: Egy nagyobb festmény után készült színezett fotografiai másolat.)

Amint ebből a kimutatásból kitűnik, a huszárjelenetek nem csupán magyar jellegűek. Ez azért van, mert a huszárterem célja, hogy világos képet nyújtson a huszárság magyar eredetéről és annak fokonykenti fejlődéséről, átalakulásáról, továbbá arról, hogy miként honosodott meg az európai hadseregekben. És ebből a szempontból festették meg a huszárközönséges vezetőket. A huszárterem még hat híres huszárnak arcképe fogja díszíteni. E hat arckép a következők:

Koháry ezredes arcképe. (Festi Tury Gyula Coburg Fülöp herceg költségén.)

Nádasdy Ferenc huszár arcképe. (Festi Karvaly József.)

Simonyi oberster. (Festi Karvaly József.)

Bercsenyi és Davidoff arcképe. (Festi Komlósy Ede.)

Ziethen arcképe. (Festi Révész Imre.)

A festőművészek ezekkel a képekkel jobbra már teljesen elkészültek és ma-holnap a magyar kiállítás huszárterme után indul — Páris felé ahol feltétlenül minden francia, minden idegen és minden magyar meg fog fordulni.

s. ö.

TUDOMÁNY. IRODALOM.

○ Szilágyi Sándor emlékezete. A Magyar Történelmi Társulat ma róta le a kegyelet adóját néhai főtitkára, hírneves történettudosunk, Szilágyi Sándor emléke iránt, ennek szentelve ma este megtartott ülését. Az emlékbeszédet Károlyi Árpád tartotta s meghallgatására díszes, nagy közönség gyűlekezett össze. Szilágyi Sándor családján kívül ott voltak: Zsilinszky Mihály államtitkár, Thaly Kálmán, Berzeviczy Albert, Beöthy Zsolt, Szily Kálmán, Szász Károly, Heinrich Gusztáv, gróf Eszterházy Mihály, Pauler Gyula stb.

A felolvasó vázolta a Szilágyi Sándor munkái nyomán mutatkozó fejlődést és azt a lelkesedést, amely munkásságának mindenkor irányt szabott. Bár családja környezete már gyermekkorában a történelmi kutatásokra praedisponálták, Szilágyi Sándor, mint a nagy szellemek rendszeren. szépirodalmi munkássággal kezdte meg pályáját. De nem maradt meg e mellett sokáig. Bekövetkezett nála a tapogatózó kora. Az a kedves, patriarkális erdélyi kuria, amelyben ifjúságát töltötte, önkénytelenül Erdély fényes múltjának képeit hozta elő, s a történelem iránti vonzalma csak nőtt, amikor később Arany János és Szabó Károly barátságával díszeskedhetett. Első történelmi cikkei a Magyar Szemleben jelentek meg, s ezzel megindult az a bámulatosan nagy és rendkívül becses munkásság, amely őt Magyarország első történetírói sorába emelte. A felolvasó részletesen ismertette Szilágyi Sándor értékes műveit, első értekezéseitől utolsó munkájáig.

A nagyérdemű emlékbeszédet lelkesen megjelözték.

EGYESÜLETEK.

(Felolvasás a Vaskapuról.) A Magyar Mérnök és Építész-Egyletben Egan Ede főmérnök a Vaskapu csatorna hajóvontató berendezését ismertette, amely érdekességénél fogva a párisi nemzetközi hajós-tongresszus tárgyszózatába is felvéstetett. Az előadó első sorban a vontató berendezés létesítése ügyében kiküldött szakbizottság munkálatait tárgyalta s aztán részletesen leírta a vontatóst végző kétélhajót, amely egyszerű két darab 500 tonnás uszály felvontására képes, végül a 660.000 koronába került berendezés vontatási eredményeit ismertette s ezek alapján kimutatta, hogy Magyarország a Vaskapu csatornán létesített hajóvontató tekintetében is meg-

felelt a berlini szerződésről reá rubázott feladatnak. A szakszerű előadás érdekességét emelték a bemutatót rajzok, minták és fényképek.

(A budapesti orvosi kaszáló) tegnap tartotta évi rendes közgyűlését dr. Liebenmann Mór egyetemi magán tanár elnöksége alatt. Dr. Schrank Simon titkár bejelentette, hogy a tagok száma az elmúlt évben 172-vel szaporodott. A közgyűlés dr. Temesváry Rezső választmányi tag indítványára elhatározta, hogy egy alapítványi könyvtár céljából 400 koronával az orvoskönyvtárúrsulatba alapítványi tagnak lép be. A választmányi kiegészítésére megválasztották: dr. Bettelheim József, dr. Mándoki Mór, dr. Schuchny Henrik és dr. Strausz Aladár.

FARSANG.

A jogász bál.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, január 27.

A jogászok ma este tartották báljukat a Royal-szálló termeiben. Egyike volt a ma esti bál a farsang legszebb mulatságainak. Annyi szép leányt és szép asszonyt ritkán lát együtt az ember, mint a mai jogászbálnon, amely minden tekintetben fényesen sikerült.

Érdekes jelensége a jogászbálnak, hogy ifjú Wekerle Sándor és ifjú Ugron Gábor — a joghallgatókat segítő egyesület elnökei — voltak a bál elnökei. Mindkettő agilis fiatalember s a száz tagú rendezőség velük váltva nem működött a bál sikerén s buzgólkodásuk nem is volt hiábavaló. Idősb Wekerle Sándor és idősb Ugron Gábor együtt gyönyörködtek a valóban fényes mulatságban.

Fél tíz óra tájban vonultak föl a szép asszonyok és leányok a mulatságra. Ekkor érkezett meg Wekerle Sándorné is, aki heliotrop-brokat ruhát viselt, gazdag ékszerekkel. A fényes bálerem hamarosan megtelt s mindjárt meg is kezdődött a tánc. A jogászok csárdással kezdtek, Radics Béla rárendítette a Nem ütök a jogászt agyon kezdetű csárdást. Ettől fogva egyszerre dominált a jó kedv; a fatalság ugyancsak kitett magáért s minden leány kedves emlékei közé sorozhatta ezt a mulatságot.

A rendezőség, amely a jövedelmet a joghallgatókat segítő egyesületnek adja, pompás táncrenddel lepte meg a hölgyeket. A táncrend corpus jurist ábrázol, melyet a hatalom jelvényei, a római pallos és vesszőcsomó díszítenek.

Jelen voltak: Asszonyok: Arany Ákosné, Bezerédy Dezsőné, Dorminger Hugóné, Fáy Ákosné, Glatz Gézané, Ghycozy Dénesné, Hajnik Imréné, Hadzsy Kamillné, Ferdinándy Béláné, Höcker Károlyné, Justh Gyuláné, Jankovics Janosné, br. Kaas Stefáné, Kund Endréné, Kállay Zoltáné, Kalmár Ernőné, Hegedűs Sándorné, Jellinek Sándorné, V. Kovács Zoltáné, Lukács Lászlóné, Lukács Antalné, Majthényi Rudolfné, Márkus Sándorné, Rónay Jolán, Beőkőnyi Viktorné, Magyar-Kossa Sándorné, Mezner Gyuláné, Negler Ödönné, Pósch Gyuláné, Robitsek Sándorné, Szerveczky Ödöné, Erba-Odesalchy Hugó ögrófné, Renner Gusztávné, Tamássy Józsefné, Ugron Ákosné, Ugron Gaborné, Vancsaj Sándorné, Vasdényey Gézané, Tolnay Gedeonné, Végh Józsefné, Orley Györgyné, Vécsey Károlyné, Jámber Gyuláné, Polovics Edéné, Szakáll Mihályné, Garamy Béláné, Koronkai Kocsis Árpádné, Szilágyi Emilné, Hardy Antalné.

Leányok: Bezerédy Ilona, Concha Klári, Forringer Anna és Ilona, Fáy Erzsike, Glatz Etelka, Ghycozy Ella és Mariska, Hajnik Mariska és Erzsike, Hadzsy Camilla, Iovag Hausner Frida, Höcker Olga, Justh Elza, Jankovics Mariska, baró Kaas Erzsike, Kund Mariska, Kállay Mariska és Katinka, Kalmár Ilonka, Hegedűs Rózsika, Jellinek Mariska, V. Kovács Rózsika, Lukács Jolánka, Lukács Margit és Ilona, Lányos Etelka és Gizella, Gregersen Ilona és Margit, Rerdy Mária és Dóra, Majthényi Mária, Márkus Viola, Miklós Jolán, Beőkőnyi Irén, Magyar-Kossa Quinó, Mezner Ilonka, Negler Etelka, Pósch Erzsike, Robitsek Edith, Szerveczky Margit, ögrófi Erba-Odesalchy Virginie, Renner Stefáné, Tamássy Claudine és Ilona, Tarnóczy Izabella, Ugron Mária, Ugron Vilma, Szalai Lili, Vancsaj Irén, Vasdényey Marika, Tolnay Vilma, Végh Irén, Vécsey Elza, Nemeskéri Kiss Paula, Jámberi Tita, Palovicz Wanda, Szakáll Ilonka, Jolán és Hajnalka, Péchy Stefi, Koronkai Kocsis Jolánka, Szilágyi Margit.

(A tisztviselők táncmulatsága. A magyar tisztviselők országos egyesülete pompásan sikerült táncmulatságot rendezett ma este Eszterházy-utcai helyiségében. A mulatság előkelő volt és kitűnően sikerült és ami fő, sok szép leány vett részt benne. A buzgó rendezőség már kezelt óta nagy ambícióval munkálkodott a bál sikere érdekében és sikerült is olyan mulatságot rendeznie, amelyen alig volt még a tisztviselők új palotájában. A négyeseket mintegy nyolcovan pár táncolta s a kitűnő, vidám hangulat megmaradt egészen hajnalig. A zenét Kuthy Vinco jeles zenekara szolgáltatta. Ott voltak:

Asszonyok: Dr. Antal Jenőné, Balogh Vilmosné, Banovits Kajetánné, Bartal Rezsőné, Boin Romu-

luszné, özvegy Ehrlesbeck Emilné, özvegy Fazekas Antalné, dr. Fittler Dezsőné, dr. Fromm Lajosné, özvegy Gező Jánosné, Gluzéky Imréné, Grósz Sándorné, Holl Ernőné, Ilyés Károlyné, Janicsok Józsefné, dr. Kammer Károlyné, Kégly Sándorné, Klenovits Antalné, Korompay Béláné, Kósa Zsigmondné, dr. Mezei Lajosné, dr. Marinovits Imréné, Móczár Béláné, Panek Ödöné, Pruzsinszky Janosné, Rakovszky Istvánné, Sohramm Vilmosné, Sipőcz Lászlóné, dr. Staub Mórioné, Stemmer Olivérné, Szalay Gyuláné, Szavay Edéné, özvegy Terplán Lajosné, Vargay Kálmáné, Wenisch Károlyné, dr. Zsoldos Károlyné, öz. Kézl Henrikné, öz. Alth Ottóné, öz. Devecis Del Vecchio Gyuláné, Tatar Gyuláné, lászlófalvi Eördögh Róbertné, Geszler Józsefné, Klokocsán Lajosné, Póhl Perencné.

Leányok: Bartal Olga, Becsey Irma, Ehrlesbeck Vilma, Fáy Antónia, Fáy Szeréna, Fazekas Ilonka, Gező Ilonka, Gező Nusi, Gluzéky Aranka, Grócz Mariska, Kammer Ida, Kégly Mariska, Klenovits Myria, Kocziczky Ella (Arad), Lendvay-Vargay Sárka, Meissner Irma, Mezey Margit, Mozár Etoska, Felsőbüki Nagy Irma, Pruzsinszky Gizuska, Rakovszky Etel, Rakovszky Márta, Schmidt Auguska, Sohramm Irén, Schranz Margit, Sipőcz Karola, Staub Adrienne, Staub Margit, székelyudvarhelyi Stemmer Mariska, Szavay Margit, Thóid Margit, Thóth Irén (Nagy-Ényed), Wenisch Ella, Zsoldos Margit, Kégl Matild és Margitka, Alth Melitta, Devecis Dei Vecenio Elza, Geszler Aranka, Geszler Mariska, lászlófalvi Eördögh Micike, Korompay Kovács Mariska, Mocsary Malvinka, Pohl Etel, Pohl Mariska.

(A Budapesti Ujságírók-Egyesületének estélyére a díszes meghívókat, melyek Mannheimi Gusztáv festőművész kezéből valók, már a napokban szétküldik. Az előjegyzések a meghívókra szintén megkezdődtek már és mert köztudomásu, hogy az ujságírók estéje a ritka művészi élvezetek egész sorozatát nyújtja, nagy tömegekben érkeznek egy a fővárosból, mint a vidékről a jelentkezések s előjegyzések az estély meghívóira és jegyeire. Az eddigiek-nél is fényesebb műsor már majdnem készen van úgy, hogy a jövő héten már annak részleteit is közzéteheti a rendezőség. A műsorban valósággal szenzációs számok lesznek. Az estély február hó 25-én lesz a Royal-szálló nagytermében. Meghívókra a Budapesti Ujságírók Egyesülete helyiségében (Kerepesi-ut 17.) lehet előjegyezni.

(Az Otthon Irók és Hírlapírók Köre holnap, 28-ikán este tartja a kör palotájában (Dohány-utca 76.) III. házi estélyét. A mulatság pont fel tizkor kezdődik, nagy művészi hangversennyel, melynek végleges műsora a következő: Szecessziós nyitány, zongorán előadja Tarnay Alajos. Ifjabb Bokor József: Kettős „Az édes” című népszimfóniából, éneklék Blaha Lujza és Blaha Sárka. Dóczy Lajos: Magas a kaszárnya teleje... új népdal, éneklék Blaha Lujza, zongorán kíséri ifjabb Bokor József. Schumann: Adagio, zongorán Tarantella, gondolkán előadja Popper Dávid, zongorán kíséri Székely Arnold. — Ibrahim szakáll, sajtókezelőg kitépik, egy felvonásban, Irta Gerő Károly. Személyek: Prólóg — Varsányi Irén. Ibrahim szavadvégi próféta — Göth Sándor, Halála — Harasthy Hermin, Amanda — Hegyi Aranka. Történetik éppen most. Az énekszámokat Tarnay Alajos kíséri zongorán. — Az Otthon tagjai versben, lépben és dalban, verselte Makai Emil, rajzolta Fejts Jenő, előadja Németh József és Sziklai Kornél, zongorán kíséri Konti József. — Hangverseny után hideg buffet, cukrázda, tea ail a közönség rendelkezésére. Majd éjjel felé a Kör palotájának dísztermében megkezdődik a tánc, melyhez Balogh Károly cigányzenekara szolgáltatja a zenét. Az előjegyzett jegyeket még csak vasárnap délután lehet kiváltani, Keszthelyi Ernőnél a Kör helyiségében. Este már nem adnak ki jegyeket.

SPORT.

* Vívóverseny. Santelli Italo vívóteremben ma előelő közönség jelenlétében fényesen sikerült vívóverseny volt. A mester-iskola hatása meglátszott a tanítványok temperamentumos visásán. A szakértők zsűrije a vívókat a következő sorrendben kvalifikálta: Zubovics Miklós, Sabó Andor, Hekler Antal, Czukor Kálmán, Lakner Károly, Kállay Bela, Rudnay Béla. A győzteseknek Rudnay Margit kisasszony nyújtotta át az érmeiket.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A Magyar Jogászegyletben ma este 6 órakor Vámbéry Rusztem dr. Az újravételéről értekezett. Behatóan ismertette a perújítási eljárást s kimutatta, hogy az összes európai törvényhozásokkal szemben haladás, miszerint a perújítás kérdésében a bíróság nyilvános contradictorius tárgyalás alapján határoz. Végül teljesen elhibáztottak mondta a törvénynek azt a rendelkezést, hogy az alperben hozott ítélet a perújítás elrendelése után is hatályban marad, mert ebből a végrehajtásra veszedelmes konzekvenciák származnak. Az előadást a nagyszomban megjelent jogászközönség teljeszettel fogadta.

§§ Irodalmi per. Zsögöd Benő, a budapesti egyetem jogtudományi karának nagynevű tudós tanára pert indított Politzert Zsigmond antikvárius ellen, mivel kiadta a tanár előadásai után készített könyvomat jogszövegeteket. Ezekből a jegyzetekből készültek a szigorlókat a vizsákra s így természetes, hogy nagy

kellendőségük volt. Mikor Zsögöd Benő Politzert kiadással értesült, elvi kérdést csinált abból, hogy az ő engedélyje csak az első kiadásra szólott, a többi kiadást pedig a szerzői jog bitorlásának tekintette s ezért azt kérte, hogy Politzert vétségben mondják ki bűnösnek. Zsögöd tehát a vétség megállapítását és 4800 forint kártérítést kérte a törvényszéktől. A bíróság azonban elutasította Zsögödöt a vétség kérdésében, illetve felmentette Politzert, de mivel a szerzői jogát Politzert jóhiszemű eljárása dacára is érintve látta, a kiadott 1400 forint kártérítési összeg megfizetésére kötelezte.

§§ A Tarnóczy-per. Abban a hosszú perben, melyet néhai Fehér Miklós kiskoru örökösai folytattak Tarnóczy Gusztáv ellen, érdekes határozatok hoztak a budapesti ítélőtábla. A kiskoru örökösök tartozás fenn nem állásának kimondása miatt indították pert a tőzsdébiróság előtt, amely ítéletet is hozott. Az ítélőtábla azonban megsemmisítette a tőzsdébiróság ítéletét avval az indoklással, hogy olyan perben, melyben gyámság vagy gondnokság alatt álló személyek vannak érdekelve, kivételes bíróság eljárásának és itélkezésének helye nincs.

§§ Gondnokság. A kolozsvári törvényszék gróf Bethlen János budapesti lakos, földbirtokost, tékozlásai miatt, gondnokság alá helyezte.

Professzor ur! Professzor ur!

Professzor úr, professzor úr
Ez oszt' a szép eset,
Mióta jog van és jogász
Ilyen még nem esett:
Hogy akinek a jog terén
Oly híres a neve,
— Nem is merem kimondani —
Im' perveztes leve.

Professzor úr, professzor úr
Mit szól Hercege Mihály? ...
A kolléga irul-pirul
Ilyen dolog mián,
Főlébred erre annak is
Majd a jogi heve,
Hogy ön, a híres, nagy basa
Im' perveztes leve.

Professzor úr, professzor úr
Most már elmondhatom,
Hogy lám még ön is elbukott
A nagy szigorlaton,
S kit ön tanított egyszer, a
Bíró nem éri gáncs,
— Így önnek a vigasz se' jut,
Hogy ez talán: reváns.

Professzor úr, professzor úr,
Egész valóm nevet:
Már látom, mint fogadja ön
A sok jogász-gyerek,
Mikor majd ön, a nagy basa,
Szigorlatra belép,
És, amit a jelölt felel,
Nem lesz önnek elég.

Professzor ur, az éjszaka
Ma sok jogász mulat
És meghívták, úgy gondolom,
A professor urat ...
Csak menjen el! Lecsilapul
A táncban a heve,
A bál vigaszt nyújt önnek is,
— Hogy perveztes leve.

f. n.

TÁVIRATOK.

Grác, január 27. Gróf Clary helytartó tegnap este ideérkezett. A pályaudvaron a közigazgatás és a pénzügyigazgatás összes tisztviselői fogadták. Gróf Clary ma reggel vette át a hivatalát.

Az ausztriai helyzet.

Bécs, január 27. A békéltető akció a mai napjal újabb lépéssel haladt előre. A Koerber-kormány szétküldte a békekonzferenciára szóló meghívókat, s a konferencia napját február 5-ére tűzte ki. Addigra reméli az osztrák kormány, hogy a csehországi sztrájkot is békésen elintézheti, mire aztán Spens-Boden igazságügyminiszter is részt vehet a békekonzferenciában. A német haladó-pártnak ugy cseh, mint morvaországi része kijelölte már a konferenciára küldendő tagokat. A jövő héten a német néppárt, az alkotmányhi nagybirtokosság, a csehek és a feudális nagybirtokosok szintén megválasztják képviselőiket. A Reichsrathot csak akkor fogja a kormány egybe-

hivatni, ha majd némi eredményekre nyújtanak a konferenciák kilátást.

Prága, január 27. A nemzeti szabadelvű párt végrehajtó-bizottságának mai ülésén Engel előterjesztette Koerber miniszterelnök megbízását a békitő értekezletre. A végrehajtó-bizottság beható vita tárgyává tette a megbízást; a vitát holnap délelőtti folytatják.

Az orléanski herceg hatvágásai.

London, január 27. Az orléanski herceg az állami törvényszék által fölmentett rojalista barátait fogadta és beszédet intézett hozzájuk, amelyben azt mondta, hogy erős akarata a harcot a legnagyobb készséggel folytatni. A herceg mindazoknak a támogatására appellált, akik Franciaországot és a hadsereget szeretik s hozzátette, hogy a monarchia védelmezni fogja az iskola szabadságát és az egyesülés jogát s küzdeni fog a zsidóság és az internacionálé hatalma ellen.

A német császár születésnapja.

Berlin, január 27. A birodalmi gyűlés tagjai a császár születésnapja alkalmából díszlakomát rendeztek. Ballestrem elnök felkészültöt mondott a császárra. A császár, ugymond, méseze ellátzó lobogót emel a magasba, nem azért, hogy csendesen elosonjanak mellette, hanem hogy figyeljenek rá és minden megbeszéjenek. A császár megérte korát és azt mondta, hogy ő nem akar ugynevezett alkotmányos uralkodó lenni, aki uralkodik és nem kormányoz. Ballestrem azzal a fogadalommal végezte beszédét, hogy a császár osodálatraméltó szándékait, melyekért hálát kell adni a gondviselésnek, mindenkor és a mennyire a meggyőződés engedi, előmozdítani.

Bécs, január 27. A német császár születésnapja alkalmából ő felségénél udvari ebéd volt, melyen Ferenc Ferdinánd főherceg, Eulenburg herceg nagykövet a nagykövetség tagjaival, Körber miniszterelnök, Goluchowski, Kriehammer és Kállay közös miniszterek és a katonai hatóságok fejei voltak jelen. Az ebéd folyamán ő felsége felkészültöt mondott Vilmos császárra.

Délben Eulenburg német nagykövetnél ünnepi lakoma volt, melyen a német szövetséges államok követei és az itteni német egyletek elnökei voltak jelen. Eulenburg nagykövet hosszabb, meleghangú beszédben ünnepelte a német császárt és kiemelte, hogy a császár két vezéreszméje: a német hajóhad megerősítése és a német fajok nemzeti jellegének és kölcsönös bizalmának megerősítése. Az a tudat, hogy távoli vidékeken a német flottában a német birodalmat szolgálják, új köteleket fog a német fajok közt teremteni és erősíteni fogja a bizalmat a császár és a gondviselés iránt. Végül a jelenlevők lelkesedése közt a császárt éltette.

Konstantinápoly, január 27. A szultán a német császárról, annak születésnapja alkalmából üdvözlő táviratot küldött. A német nagykövetségnél fogadás volt, amelyen a szultán nevében Sakir basa marsall és Ibrahim bey tolmácsolták a szultán szerencsei kívánatait. A német császárné anyjának halála alkalmából a szultán a német császári párhoz részvétváltíratot intézett.

Pétervár, január 27. A német császár születésnapja alkalmából a téli palotában díszlakoma volt, amelyen Radolin herceg német nagyköveten és néjén kívül a koburgi herceg is részt vett. Miklós cár, aki a Sándor-czred egyenruháját viselte, felkészültöt mondott a német császárra.

Az oroszok Afganisztánban.

Pétervár, január 27. A Herold írja: A külföldi sajtó mostanában nagyon érdeklődik a kis Kusk orosz falu iránt. A Politische Correspondenz az orosz politika lényegét általánosságban helyesen adja elő a Kusba tervezett kis csapatállításáról szóló legutóbbi pétervári közleményeiben. Minden kerügetés nélkül ki kell jelenteni: Egyáltalán nem igaz, hogy diplomataink és hadvezéreink valahol Közép-Ázsiában szem elől tévesztik az idegen határok tiszteletét, ellenben való igaz, hogy minden orosz határon gondoskodnak a békés, törvényes és rendezett viszonyok fönntartásáról. Ez ugyan természetes, de úgy látszik, mégis hangsúlyozni kell. A nemzetközi érintkezésben hónapok óta tartó nyugtalanság következményei abban mutatkoznak, hogy ennek az érintkezésnek eddigi fiziognómiája megváltozott. Senki sem kezkesedik ugyanannak a balance of powers-nak vagyis az erők ugyanazon egyensúlyának a fenntartásáért, amely egyensúlyhoz régóta hozzászoktunk s amelyet hittünk. Itt beálló eshetőségek a világ minden részében érezhetők lesznek, és soká fognak hatást gyakorolni. Erre, mint minden bizonyos nagy politikai célokat követő hatalmasságnak, komolyan kértünk kell és igazságtalanság volna, ha rossz néven vennék fölünk, hogy azon a területen, amely Afganisztán és Perzsia között elnyulik, mi is előkészteteket teszünk.

Meggyilkolt császár.

Sanghai, január 27. Az özvegy császárné elbocsátotta Juag-Lu, a hadsereg fővezérét és sok más főbb hivatalnokot, mert azt hiszi róluk, hogy nem egyeznek bele az államosinybe.

London, január 27. A Timesnak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: A congljában üllő hercegek és miniszterek távirati uton a kínai kereskedő-céhnek zerkétszáznál több tagja által aláírt petíciót kaptak, amelyben a congljában kéri, hassan oda, hogy a császár még egyszer gondolja meg lemondását s vonja vissza a lemondó dekrétumot. A petíció azt is mondja egyebek között, hogy valószínűleg zavargások fognak támadni az országban, ha az özvegy császárné uralma még soká tart.

Ugyanennek a lapnak jelentik Hongkongból: A Times levelezője Kwang-Szui császár lemondásának és halálának hírére azonnal Kang-Ju-Meihez, a kínai reformpárt vezéréhez ment. Mikor Kang-Ju-Mei a hírt hallotta, teljesen le volt sújtva és könnyekbe tört ki.

Az asszumpcionisták.

Páris, január 27. Híre jár, hogy Richard érsek azt válaszolta Waldeck-Rousseau miniszterelnöknek, hogy az asszumpcionistáknál tett látogatásnak semmiféle politikai tüntetés vagy a törvényszék ítélete elleni tiltakozás nem volt a célja.

Páris, január 27. A Croix számos francia püspök és pap levelet közli, amelyekben azok az asszumpcionisták iránti rokonszenyüknöknek adnak kifejezést.

A királynő hü alattvalói.

Kalkutta, január 27. A városházán ma a darbhengi mahardzsza elnöklésével hinduk és mohamedánok nagygyűlést tartottak. Határozatokat hoztak, melyekben az alattvalók összes osztályainak hódolatát fejezték ki Viktória királynő iránt. Az összes templomokban és mecsetekben imádkozni fognak az angol fegyverek győzelméért. A gyűlésen 63.000 rupiát gyűjtöttek, mely összeget a lordmayor által gyűjtött háboru-alaphoz csatolják.

Sztrájk a vilákiállításon.

Páris, január 27. Vagy 100 sztrájkoló ács munkás ma reggel behatolt a kiállítás területén levő ácsműhelyekbe. A rendőrség visszazűzte őket és három embert letartóztatott. Egy rendőr megsebesült.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, január 27. (Gabonapiac.) Páris és Észak-Amerika tetemes emelkedése nyomán a szállítási üzletben a buza ára 2 márkával és a rozszé jó egy márkával drágult. Zab nem emelkedett. Időjárás: esős.

New York, január 27. (Értékűzse.) Váltó Londonra 4.88 — Váltó Berlinre 94.1/2. Ezüst 59.7/8.

New York, január 27. (Terményűzse.) (Zárlat) Gyapot: New Yorkban helyben 8.— (7.15/16). Február 7.65. (7.61). Áprilisra 7.59. (7.55). New-Orleansban helyben 7.15/16. (7.15). — Petroleum Stand white New Yorkban 9.90. (9.90). Stand white Philadelphianban 9.85. (9.85). Refined in Cases 11.10. (11.10). Credit Balances at Oil City 16.8. (16.8). — Zsir: Western steam 6.25. (6.27). Robe és Brothers 6.50. (6.50). — Tengeri irányzata tartott. Január — (—). — Májusra 39.1/2. (39.1/4). Juliusra — (—). — Buza irányzata tartott. Piros ősz helyben 76.5/8. (76.5/8). Január — (—). — Márciusra 76.— (75.7/8). Májusra 74.1/4. (74.5/8). Juliusra 75.1/8. (74.7/8). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3.1/4 (3.1/4). — Kávé: fair Rio 7. sz. 8.1/4. (8.1/4). Február 6.75. (6.85). Áprilisra 6.85. (7.—). — Liszt: Spring Wheat clears 2.70. (2.70). — Cukor: 3.15/16. (3.15/16). — Ón: 28.— (28.—). — Réz: 16.50. (16.50). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, január 27. (Terményűzse.) (Zárlat) Buza irányzata állandó. Január — (—). — Májusra 68.5/8. (68.1/8). — Tengeri irányzata állandó. Májusra 33.— (33.1/2). — Zsir: Január — (—). — Májusra 6.— (6.02). — Szalonna short clear 5.90. (5.90). — Sertéshús: Január — (—). — Májusra 10.77 (10.82). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Nyíltér.

Vérgyógyászat
(Hämopathia.) Új, kipróbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker asthma-, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűtés, korai vakás és elmezavar ellen. Evente száz meg száz teljes gyógyulás még a legsúlyosabb és legrégibb bajoknál. E gyógymód feltalálója és egyedüli képviselője
Dr. Kovács J. orvostud.
rondel naponta intézetében V. Váci-körút 18. Házon kívül is kezel; meghívásra vidékre is megy.

Kleinoscheg-Élysée
a Szociális Párt

Csuzos, idegzsábás, köszvényes bántalmakban

szenvedők ne halasszák gyógyításukat nyárra, mert a **Szt.-Lukácsfürdőben a Téli Kúra** a legnagyobb tökélyvel van berendezve és élénk látogatottságnak örvend. Prospektus díjmentesen küld a **Szt.-Lukácsfürdő részvénytársaság Budapest.**

Özv. Goldberger Gyözőné szül. Schenker Julia uga a saját, mint gyermekeit **Béla, Lajos, Irén, Jenő, Olga, Ella és Rezső,** valamint az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelenti a szerettelt férjének, illetve édes atyának, jó testvérnek, sógornak, nagybátyának stb.

Goldberger A. V.
urnak
hosszas, súlyos szenvedés után, tevékeny életének 54. évében, 30 évi boldog házasságlete után folyó hó 26-án történt gyász elhunytát.

Az elhunyt földi maradványai **f. hó 26-án vasárnap d. u. 3 órakor** fognak a gyászházból VII., Wesselényi-utca 2/b. sz. alól a Kerepesi-ut melletti izr. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Budapest, 1900. január 27-én.

Áldás és béke poraira!
Csendes részvét kéretik.

Szállodások, vendéglősök, kávéások, pincérek és kávésségédék országos nyugdíjgyűlésülete 1900.

február hó 5-én (hétfőn)
éjjeli 1 órakor a „Gambrius” sörcsarnok (Erzsébet-körút és Wesselényi-utca sarkán) külön termében

összejövetelt

rendez, melyre a szakpár főnökeit és alkalmazottjait tisztólettel meghívják: Dr. Solti Ödön, jogtanácsos. Bokross Károly, elnök, Barta Béla, Olmossy József, F. Kiss Lajos, r. bizottsági tagok. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. A nyugdíjgyűlet helyzete, eddigi működése. Előadja: dr. Solti Ödön. 3. A nyugdíjgyűlet előnye a szakpár munkásaira. Előadja: F. Kiss Lajos. 4. Záróbeszéd. Tartja: Barta Béla. Belépti-díj: nincsen.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Napirend.
Naptár. Vasárnap, január 28. — Római katolikus: G. 4. Apoll. sz. — Protosztás: G. 4. Nagy Kár. — Görög-csorz (január 15.) B. 27. Pét. 1. — Zsidó: Sebath 28. — A nap dél 7 óra 17 percek. — Nyugszik d. u. 4 óra 38 percek. — A hold két éjjel 4 óra 55 percek. — Nyugszik délután 1 óra 46 percek.

A miniszterek nem fogadják.
A Nemzeti Kaszinó évi közgyűlése délelőtti 11 órakor. Az uhocsisok szövetségének értekezése délelőtti 10 órakor a Köztelek nagytermében.

Ismeretterjesztő előadás a Nemzeti Múzeumban délelőtti 11 órakor. Dr. Jankó János: A magyar hársól.
Az Országos Kaszinó új közgyűlése délután 4 órakor. Az Othon házi estélye saját palotájában este 9 órakor.
Népszervi felolvasások délután 5 órakor a budai fő-reáliskola dísztermében (Toldi Ferenc-utca.) Kampis János: Az élet mint színpad.
A Garay János társaság ülése délután 5 órakor a Markó-utcai főreáliskolában.

Nemzeti Múzeum: Képtára, nyitva délelőtti 9 órától 1 óráig. A többi tárai 1 korona belépődíj mellett megtekintethetők.

Országos Képtár az Akadémiaiban, nyitva délelőtti 9-11-g.
A Múcsarnok téli tárlata, nyitva délelőtti 9 órától este 8 óráig. Belépődíj 1 korona.
Technológiai iparmúzeum nyitva délelőtti 9-12-g.
Közlekedési Múzeum a Városligetben, nyitva délelőtti 9-12-g.
Egyetemi könyvtár nyitva délelőtti 9-12-g, és délután 3-3-g.
A többi könyvtárak zárva vannak.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Irzagtatóság Kerepesi-ut 20. l. emelet. Hivatalos órák délelőtti 9-11 délután 2 óráig. Telefon szám 24-55. Nyilvános olvasóterem és tudakozó-osztály Kerepesi-ut 22. szám l. emelet. Hivatalos órák 9 órától 12-gig és délután 3-6-gig. Telefon szám 24-16. Hazai termékéllandó kiállítás. Keleti mintatár és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a Házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városligeti iparszarnokban nyitva télen délelőtti 9-12-g, nyáron és a többi évszakokban 9-11 12 óráig és délután 3-6-gig, vagy 8-gig. — A magyar kir. kereskedelmi múzeum külföldi kirendeltségeinek vezetőségével megbízott üzletvezetőség V. Váci-körút 32. szám.

Szórakozó helyek.
Alattkerit nyitva egész nap.
Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.
Folies Caprice. VI., Révay-utca 18. Naponta fényes műsor.
Budapest kávéház. Andrássy-ut. Naponta Banda Marci és fia hangversenye.
Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest legelőcsébb szállodája.
Páris szálloda. Váci-körút. Éttermeik. Elegáns kávéház. Látnyványosság: Bachus-pince.
Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitások kerekpárterem.
Petanovits Metropol szállodája. Naponta hangverseny (lásd hirdetést.) Ujonnán berendezett fényes étterem.
Ehm János éttermeiben (ezelötti Szikszay) Nemzeti Színház-épület, Naponta kintinó cigányzene.
Putzer-pince Deák-tér naponta a pince éttermekben Schrammel és Boros Miska és Kiss Ferkó híres szőlőtájk hangversenye.

MÓKA BÁCISI MESEI.

A kövé vált királyfi.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy legény, az elment vándorolni. Ment, mendegélt hetedhét országon keresztül, egyszer csak megéhezett. Leült egy fa alá, elővette a tarisznyáját és falatozott.

Amint javában falatozott, arra iceg-biceg egy sánta koldusasszony s azt mondja:
— Az isten áldjon meg édes fiam, adj egy kis kenyeret! Már három napja nem ettem egy falatot se.

— Adok jó szívvél, öreganyám.
Avval lekanyarított egy nagy karójjal s egy darab szalonnát is vágott hozzá.
— No, édes fiam, azt mondta a koldusasszony, jótét helyébe jót várj.

A mint ezt mondta, nem is volt már ott, úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.
A legény nagyban csodálkozott, hogy mi ez, és tovább indult. Megy, mendegél, hát mit lát az uton? Egy cifra kis ostort.

— Ejnye, gondolja magában, de szép egy ostor ez! Jó lesz az uton, legalább pattogtatom, elmulatok vele.

Mindjárt föl is vette, megpattogtatta. Hát a mint egyet pattint vele, mi történt? Nagy dobogással, robogással elővágatott egy aranyzóru páripa, arany kantár volt a fejében, arany nyereg a hátán s azt mondta a legénynek:

— Úlj föl rám, édes gazdám!
De bezeg nem mert ám a legény mindjárt rá fölülni.

— Jaj, — azt mondja, — hogyan üljek föl rád? Iszen ilyen szép lovon még királyfi se ülhet!

— De iszen, édes gazdám, — azt mondta a táltos ló (mert táltos volt) — különb ruha van most te rajtad, mint akármicsoda királyfin.

Megnézi magát a legény, hát ámul-bámul. Csakugyan tetőtől-talpig csupa arany, gyémánt-ruha csillogott rajta.

— De már most csak ülj föl rám, édes gazdám, elviszlek a fekete király városába.

Föl is ült a legény, aztán mentek, mentek sebesen, mint a forgószél s nemsokára odaértek a fekete király városa elé. Itt megállt a táltos és azt mondta:

— Most már csak szállj le rólam, menj be gyalog, aztán ha kellek, csak pattints az ostoroddal, tüstént melletted teremk.

Leszállt a legény s abban a szempillantásban volt ló, nincs ló s rajta is a régi rossz ruha volt a királyfiruha helyett.

Bemegy a városba, hát az után aki ember járkált, az mind úgy sirt, úgy rítt, mintha a bőrüket nyúzták volna. Nem tudta a legény, mire vélje a dolgot és megszólitotta az egyiket:

— Mért sir úgy, mért ri úgy minden ember?

— Hát te még azt se tudod? Jaj, azért sirunk, azért rivünk, mert egyszer elment a mi jó királyfink vadászni, aztán sohase látta többet senkisé; elveszett. Hiába ígérte a mi királyunk annak, aki akár élve, akár halva megtalálja, a felekirályságát meg az egyetlen leányát, senki se tudott eddig ráakadni.

Szeget ütött ez a dolog a legény fejébe. Hej, ha ő megtalálhatná azt a királyfit! Bement a koromszába, ott szállást kért, aludni akart, de bizony nem tudott, éjjel-nappal mindig az elveszett királyfin járt az esze.

Addig gondolkodott, míg egyszer este kiment a város elé és megpattintotta az ostorát. Abban a szempillantásban ott termett mellette a táltos ló.

— Mi a bajod, édes gazdám?

— Hát ez meg ez. Szeretném megkeresni az elveszett királyfit.

— No hál'Isten, csakhogy magadtól elszántad magadat, most már majd megtaláljuk az elveszett királyfit. Menj föl a királyhoz, kérj tőle három akó óbort, három vashordó parazsat, három hordó méhet, aztán hozd ki ide hozzám.

Bement a legény, odaállított a király elé.

— Adj' Isten jó napot, királyi fölséged!

— Adj' Isten teneked is, édes fiam, hát mi járatban vagy?

— En bizony fölséges király uramnak az elveszett fiát akarom megkeresni, hanem előbb adjon három akó óbort, három vashordó parazsat, három hordó méhet.

Megörült a király, szívesen megadta, amit a legény kívánt, ez pedig egy szekéren kivitte a táltos lóhoz.

— No most csak ülj föl rám, azt mondta a táltos.

A legény föl is ült, aztán mentek sebesen, mint a szélvész, a három akó óbor, a három vashordó parázs, a három hordó méh pedig előttük gurult, a táltos ló gurgittotta.

Mennek, mendegélnek jó sokáig, egyszerre csak egy falhoz érnek. Az a fal egész az égig folyt és úgy égett, mint a tüziáng, a legény pedig úgy izzadt, hogy csak úgy csurgott róla a víz.

— Jaj, azt mondja, mi lesz itt belőlünk?

— Soh'se busulj, azt felelte a táltos.

Azzal megrugott egy boros hordót, kirugta a fenekét, fölrugta az égő falnak a legtetefébe, egyszerre eltűnt az égő fal és tovább nyargaltak.

Nyargalnak, nyargalnak, megint érnek egy égő falat. Itt még jobban melege lett, de a táltos itt is fölrugott egy boros hordót s ez a fal is eltűnt. Mennek tovább, megint ott előttük egy égő fal és itt már olyan melege lett a legénynek, hogy azt hitte, mindjárt lemegy a hus a testéről.

— Jaj, azt mondja, végem van, megsülök!

De még ezt ki se mondta, a táltos a harmadik hordó bort is fölrugta az égő falra és ez is eltűnt.

Mennek tovább, mennek sebesen, mint a forgószél, egyszerre csak elkezd a legény fájni.

Maja: Ez az ut nagyon veszélyes.

Ulheim: A kőd még veszélyesebb. (Maja kiszakítja magát Ulheim karjaiból, a szikla szélére lép s lenéz, majd hirtelen visszaugrik.)

Ulheim (elébe megy, nevet): Egy kicsit szédül ugy-e?

Maja (fáradtan): Igen, szédülök is. De nézzen csak oda, hogy kijön ott.

Ulheim (odalép és messzire hajol a mélység fölé): Hisz az a maga ragadozó madara — meg az az idegen.

Maja: Nem mehetünk el úgy mellettük, hogy ne lássanak?

Ulheim: Lehetetlen. Az ut keskeny. Más ut pedig nincs.

Maja (bótran): Jól van — akkor dacolunk velük.

Ulheim: Ugy — ezt keményen mondta pajtás! (Rubek és Irén a szakadék szélén megjelennek. Rubek plédje a vállára vetve. Irén fehér ruhája fölé prémes bunda van boritva és hattyutollas csuklya.)

Rubek: (csak derékgig látható még.) Hogyan Maja? Mi még egyszer találkozunk?

Maja: (tettetett bizottsággal.) Szolgálatodra. Kérlek, jöjj közelebb.

(Rubek felmászik a Irénnek nyújtja kezét.)
Rubek: (hidegen Majának.) Te hát az egész éjjel itt voltál a hegycsúzt — mint mi?

Maja: Vadásztunk, igen. Hisz te megengeded.
Ulheim: (a szakadék felé mutat.) Ezen az uton jöttetek fel?

Rubek: Láttam.
Ulheim: És ez a hülgys is?

Rubek: Természetes. (Majára pillant.) Ez a hülgys és én, ezental együtt járjuk az utainkat.

Ulheim: Tudja-e, hogy az életével fizethet volna ezért az utért?

Rubek: Mégis megtettük. Az elején nem is volt olyan veszedelmes.

Ulheim: Az elején semmi sem veszedelmes. Ha-

— Jaj, azt mondja, mitől fázom olyan nagyon, pedig előbb milyen melegem volt?

— Nézd csak, mi van előttem.
Odanézett, hát akkora jégfalat látott, hogy egész az égig fölért s akkora jégesapok lógtak le rajta mindenfelől, mint egy-egy torony.

A legény azt se tudta, hová legyen a nagy csodálkozástól, de amint javában csodálkozott, a táltos ló kirugta az egyik vashordónak a fenekét és az égő parazsat mind a jéghegyre fújta. Abban a szempillantásban úgy elolvadt az a menykő nagy fal, mintha soha ott se lett volna.

Mennek tovább, megint érnek egy jégfalat, de itt már úgy fázott a legény, hogy majd megvett az isten hidege.

— Jaj, azt mondja, mi lesz itt belőlünk?

De azt még jól ki sem mondta, már ráfújta a táltos a vashordó parazsat a jégfalra és ez is eltűnt.

Nyargalnak tovább, nyargalnak, nyargalnak sebesen, mint a forgószél, egyszerre érzi a legény, hogy meggémberedik minden ujja s úgy metszi a hideg, mintha az egész testét ezer meg ezer tüvel szurkálgatnák. Odaértek a harmadik jégfalhoz.

— Jaj, azt mondja, mindjárt megfagyok!

— Dehogy fagysz meg, azt felelte a táltos. Avval ráfújta a jégfalra a harmadik hordó parazsat s abban a szempillantásban ez is úgy elolvadt, hogy még hirmondója se maradt.

Nyargalnak tovább, nyargalnak, nyargalnak hegyen, völgyön, árkon, bokron keresztül, hát a mint fölér a legény, mi van ott előtte? Egy nagy márványkapu s a nagy márványkapuban három rémitő sárkány okádja a tüzet a szájából.

— Jaj, azt mondja, mindjárt megölnek a sárkányok!

— Dehogy ölnek, azt felelte a táltos. Azzal kirugta a három hordónak a fenekét, akikben a méhek voltak, a méhek ki, aztán rá a három sárkányra és úgy össze-vissza szurták, csipték őket, hogy menten kimultak a világból.

Mikor ez megvolt, keresztül mentek a kapun. Hát amint keresztülmentek, mit lát a legény? Egy szörnyű nagy várost.

— No, azt mondja a táltos, látod ezt a várost?

— Látom.
— Ha látod, szállj le rólam. Menj végig a városban, de akármít látsz, meg ne ijedj, csak menj egyenesen előre, míg ki nem érsz belőle.

Ha kiértél, majd látsz egy hegyet, a hegyen egy templomot. Te ne nézz se jobbra, se balra, hanem menj egyenesen az oltár elé, ott térdepelj le, imádkozzál, aztán ha visszafordulsz, majd látsz a templom közepén egy kőbálványt, azt kerüld meg visszafelé háromszor. Ha megkerülded, akárhogy kiáltanak rád, meg ne fordulj, hanem szaladj ki az ajtón, amint csak tudsz, mert különben véged van.

A legény leszállt, ment be a városba. Megy végig az utcákon, hát mindenfelé emberek álltak.

nem aztán olyan helyre is juthat az ember, hogy azt sem tudja előre-e vagy hátra. Akkor aztán megakad ám az ember, tanár ur! Lóg —

Rubek (mosolyogva): Bölcös tanácsokat akar adni, uram?

Ulheim: Isten ments! (A magasba mutat, sűrűtől.) De hát nem látja, hogy a vihar a fejünk felett van? Nem hallja a szél zugását?

Rubek (figyel): Mintha a feltámadás előjátéka volna.

Ulheim: Az ám, vihar az ormokon, uram. Nézze csak, hogy kergetik egymást a fellegek a fejünk felett! Ugy betakarunk mindjárt, mintha halott lópel volna.

Irén (megborzad): Ismerem azt a leplet.
Maja (elhuzza Ulheimot): Menjünk, siessünk.

Ulheim (Rubekhez): Egyet letudnék még vinni. Maradjon addig ott a konyhóban, aztán felküldöm az embereket.

Irén: Értem? Nem! Nem! —
Ulheim (bűszkén): Ha kell, erőszakkal is elviszik az embereim. Éltre-halálra megy a dolog. Most tudja. (Majához.) Jöjjön — rám bízhatja magát.

Maja (belékapaszkodik): De vigán lesznek, csak ép bölrel megszabaduljak innen!

Ulheim (lefelé indul, visszakiált): Várjon ott a konyhóban, amíg az emberek feljönnek a kötelekkel. (Ulheim, Majával a karján, lefelé mászik.)

Irén (ijedten néz Rubekre): Hallottad, Arnold? — Emberek jönnek értem és elvisznek. Sok ember jön.

Rubek: Csak csendesen, Irén.
Irén (egyre növekvő rémülettel): És ő is, a fekete is, — ő is eljön. És megragad, Arnold! És rám adja a kényszerzubbonyt! Igen — mert az nála van, a bőrdődjében. Én láttam —

Rubek: Nem bántathat senki!

(Vége következik.)

Mire feltámadunk!

— Drámai epilógus három felvonásban. —

Irta: IBSEN HENRIK.

(181) Fordította: GODA GÉZA.

(Színpadokkal szemben kényszer.)

Ulheim: Hát elválhatunk-e még? Mi ketten? Azt hiszi, hogy el tudunk válni egymástól?

Maja: Nem tudok róla, hogy lekötöttük volna magunkat.

Ulheim: A palotámba viszem.

Maja (a konyhába mutat): Ilyen az is?

Ulheim: Nem, az szebb.

Maja: Aztán a világ minden gyönyörűségét nem kínálja?

Ulheim: A palotámat —

Maja: Köszönöm. Van nekem elég palotám.

Ulheim: — pompás vadászterületek, sok, sok száz mérföld.

Maja: Műremekek is vannak a palotájában?

Ulheim (lassan): Nincsenek, — műremekek nincsenek — de

Maja (megkönnyebbülve): Na, hála Isten.

Ulheim: Hát eljön velem — oda, ahova én akarom — messzire —?

Maja: Ha nem vigyázna rám az a szelíd ragadozó madár.

Ulheim (vadul): Annak a szárnya közé puffantunk, Maja!

Maja (egy percig nézi Ulheimot, aztán határozott hangon): Akkor jöjjön hát, vigyen át magával a mélységek felett.

Ulheim (átkarolja a derekát): Nincs mit késnünk. A kőd már felettünk van!

fo nem szóltak egy szót se, s mikor jobban rájuk nézett, akkor látta, hogy kővé vannak meredve. Megy tovább, hát kocsikba, hintókba lovak voltak fogva, ezek is mind kővé voltak válva.

Végig borzogatta a hideg, de azért csak ment tovább, utóljára kiért a városból s meglátta a hegyet, a hegyen a templomot. Bemegy a templomba, hát nagy muzsikaszó hall, jobbról, balról, mintha egész csapat ember táncolt volna. De ő nem nézte, ki táncol, nem nézett se jobbra, se balra, ment egyenesen előre az oltár elé.

Itt letérdelt, imádkozott, azután visszafordult. Hát amint megfordul, akkor látja, hogy az egész templom tele van táncoló kömberekkel, kösszonyokkal és mind azt kiáltozzák feljé:

— Gyere ide közénk, táncolj velünk!

Hej, megjött a legény, behunyta a szemét, befogta a fülét, hogy semmit se lásson, semmit se halljon s ment egyenesen a templom közepére, ahol mindjárt meglátta a kőbálványt. Háromszor hamar megkerülte visszafelé, azán futott ki felé.

Amint futott, százan meg ezren kiáltottak utána:

— Nézz vissza, mert mindjárt megölünk!

Nézz vissza, mert mindjárt rád döntjük ezt a templomot!

De a legény akárhogy meg volt ijedve, azért nem nézett vissza, hanem kiszaladt a templomból. Alig hogy kint volt, rémitő nagyot csattant. Ijedtében visszaneézett, de akkor már nem volt ott templom, hanem mellette egy gyönyörű királyi állt és azt mondta:

— Köszönöm, hogy megváltottál. Én vagyok a fekete királynak a fia. Vadásztomban egy sárkánytalálkozom és az hozott ide erővel ebbe az elátkozott városba. Én is bejöttem ebbe a templomba és itt kővé váltam.

Amint ezt mondta, látják ám, hogy a város egészen megelevenedik, az emberek vígan jártak az utcán, robogtak a kocsik, egyszerre csak, mintha összebészélték volna, jöttek ki a hegy elé, aztán egy őszszakálu ember odaállt a legény elé és azt mondta:

— Köszönjük, hogy megváltottál. Most már te leszel ennek az országnak a királya. Eljen a mi ifjú királyunk!

A sok nép meg rámondta:

— Eljen! Eljen!

No, a legény elfogadta a tisztességet, de észbe jutott, hogy a királyfit előbb még el kell vinni haza az apjának. Pattintott az ostarával s ott termet előtte a táltos:

— Mi a bajod, édes gazdám?

— Semmi egyéb, hanem ha idehoztál, vizsgálja tudnál-e kettőnket vinni?

— Csak üljétek rám.

Mindjárt fölültek és nemsokára otthon voltak a fekete király országában. Gondolhatjátok, hogyan megörült a fekete király, mikor meglátta a fiát, még sirt is örömben. Össze-vissza ölelte,

esőkolta, de ölelte, csókolta ám a legényt is, neki adta a lányát meg a felekirályságot s megvolt a hetedhét országra szóló nagy lakodalom. Három cigány banda húzta és három héteg egyebet se tettek, mindig mulattak, táncoltak.

Lakodalom után a legény elvitte a feleségét Kőországra, ott gyémánt kastélyba volt, és sokáig boldogan éltek. Talán még most is élnek, ha meg nem haltak. — Eddig volt, mese volt.

KÜLÖNFELÉK.

Agyonlőtt hadi tudósítók.

Az angol hírlapírók a délafrikai háboruban megmutatták, hogy jobban, becsületesebben, hősiesebben teljesítik a csatatéren a kötelességüket, mint akárhány generális. A brit oroszlán valahányszor csak tömegtelen vér árán új hódításokkal igyekezett kapzsítségét kielégíteni, az angol hírlapíró a legadázabb harcok közt, vakmerőségig menő önfeláldozással vonult előre a küzdő csapatokkal, hogy lapjának a háboruk minden fázisáról gyors és pontos tudósítást küldhessen. Nem egyet talált közülök az ellenség golyója, nem egy lehelte ki a csatatéren a kötelességeért mindig bizgot lelkét. Az angol lapok hadi tudósítói életét biztosítják, mielőtt őket a háboruba küldnék, hogy legalább családjukról gondoskodjanak. Nos, ez az újfajta életbiztosítás talán még sohasem volt szükségesebb, mint most. Mióta a délafrikai háború folyik, ha hírlapíró esett hivatásának áldozatául.

Az első volt mindjárt a háború kitérősekor a *Morning Post* tudósítója, akinek egyik karját *shrapnel* rongcsolta szét. A szerencsétlen, bár tüvestül amputálták a karját, néhány nap múlva meghalt. Rövid idő múlva még két újságírót ölt meg a boerok golyója.

A múlt héten ismét szomorú jelentés érkezett három haditudósító haláláról. Hétfőn halt meg *Lady Smith*ben a *Standard* levelezője: *Robert Mitchell*, kedden pedig a *Daily Mail* egy fiatal és rendkívül képzett munkatársa: *G. V. Stevens*, aki a görög-török háboruban is kitüntette magát, és *Kitchener* lorddal végigküzdötte a szudáni hadjáratot is. Vasárnap ismét gyász érte a *Morning Post* gárdáját, *Ferrand* Alfréd halt meg *Lady Smith*nél kapott sebeiben.

Az egész világ figyelmét és érdeklődését magára vonta merész kalandjával *lady Sarah Wilson*, *Randolph Churchill* herceg nővére, aki mint a *Daily Mail* tudósítója fogságba került Pretóriában. A halatlanul merész hölgy *Marborough* hercegnének, *Irorszag* alkirálynak leánya. *Wilson* angol lovassági kapitányhoz ment nyolc esztendővel ezeölt férjhez és a boer háború kitérősekor elkísérte a kapitányt Délafrikába, aki *Mafeking*nél megsebesült és bár *lady Wilson* önfeláldozással ápolja férjét, pontosan és

szorgalmasan teljesíti újságírói kötelességét is. Nyulánk, karesu hölgy, akinek határozott arcvonásai, villogó szemei elárulják nagy hajlamát a kalandokra. Kitűnően lő céba s remekül forgatja a kardot is.

A délafrikai csatatéren mintegy kétszáz hírlapíró van és ezeknek több mint a fele Angliára esik. A *Times* és a *Daily Mail* nyolc haditudósítót küldött le. A *Times* egyik levelezője *Frank Rhodes* ezredes, *Cecil Rhodes* testvérbarátja. A *Morning Post* tudósítója *C. I. Knight*, aki *bal kézzel ír*, mert a porosz-francia háboruban *lelőtték a jobb karját*, a *Daily News* *S. Pearse* képviseli, aki szintén sokszor sebesült már meg.

A transvaali haditudósítók doyenje a *Daily Telegraph* hírneves levelezője: *Bennet Burleigh*, aki a főhadiszálláson, *Buller* tábornok mellett tanyáz. Élete nagyon kalandos. Már mint gyermek, csatákban vett részt, fogságot is szenvedett, ott volt a szudáni hadjáratban is, harcolt a dervisek ellen. Ugyancsak a régebbi gárdába tartozik *Melton Prior*, aki az *Illustrated London News* számára küldi művészi rajzait és pontos tudósításait. Sok csatában volt életében ő is, sokszor meg is sebesült, de sohasem riadt ezért vissza a haditudósítás óriási fáradaimaitól.

+ **Ibsen a pohár mellett.** Ibsenről beszéli el

egy német lap, hogy nem mindig a komor nagy lélek ő, amelynek a műveiből elképzelik. Erre nézve különösen meggyőző bizonyítékot említ fel. 1891-ben Ibsen Bécsben volt darabjának, a Trónkövetelőnek a premiérje alkalmával. Az előadás után nagy lakoma volt a tiszteletére. *Gabillon*, a Burgtheater kitűnő színésze ott ült a közelben és tanulmányozta Ibsen érdekes fejét. Ibsen meglehetősen gunyosan nézgette a fiataliságot, amely alaposan mámoros volt már és roppant zajosan viselkedett. Ő maga a legnagyobb egykedvűséggel és kitartással ivott s rendületlenül hallgatta az ünnepi költeményeket és tósztokat s csak mikor ezeknek vége lett már, vált beszédessé és az ő különös halk hangján, melegen megköszönte *Gabillon*nak, hogy egy részegesnek a kis szerepét elvállalta. *Gabillon*nak ekkor sajtáságos ülete támadt. Ugy tudja, mondta, hogy Ibsen nekikusa az igazságnak, azért hát ő megmondja neki az igazat, hogy bizony a darabjaival nem ért egyet. És ezt olyan tisztán, érthetően elmondta, amint az éppen csak az előrehaladott időben várható volt. De az igazságnak nagy apostola most lett csak igazán kedélyes s gyakran biztatták egymást, hogy:

— No még egygyel!

A pohár ürült, amíg csak azon nem vettek észre magukat, hogy ketten maradtak a nagy asztal mellett. Csak mikor már a hajnal derengett, láttak hozzá a bucsuzáshoz és ülettek át egymást szeretettel.

Öreg asszony nem vén asszony.

(48) — REGÉNY. —

Írta: GEROLAMO ROVETTA.

Az utca esőndje bántotta és a két asszony susogása, mely a mellékszobából áthallatszott, úgy kint, mintha lelkiismerete lázadna föl. Mintha az egész világot hívna ki, olyan haragosan morzsolta az öröké ismétlődő refrént: Meg kell halnom, meg kell halnom!

— De hogyan? — kérdezte magában. — Megint oda próbálkozom a víz alá? Nem, azt semmiképpen.

Prandino egyre gondolkodott, de határozni nem tudott, mert amikor az ember nem tudja megoldani azt a problémát: hogyan éljen?, egyszerre csak szembe találkozik azzal a még sokkal nehezebben megoldható problémával: hogyan haljon meg?

Hát ha egy biztos lövéssel szíven találna magát? — Igen, igen, ez jó lenne! — De hát ha nem talál?

Prandino a tenyerével kereste azt a bizonyos helyet, de nem volt képes kierezni a szíve verését, mintha elállt volna, — mintha kiszakadt volna melléből!

Hát ha levetné magát a legmagasabb torony tetejéről?

Nem, ez lehetetlen. Először is, így a kőmivességének emésztik el magukat és a halálnak ezt a módját az utolsó *Ariberto* nem választotta. Aztán meg nincs kizárva, hogy nem halna meg, csak nyomorékká tenné magát — ez neveltségessé tenné — látná az édes anyja bánatát, hallaná keserves jajgatását!

Az édes anyja! Nem, nem akarta őt viszont látni! Az anyja kétségbeesése őt magát is kétségbe ejtené, pedig hát csak azért akar meghalni, hogy végre nyugtot leljen!

Tekintete egyszerre csak *Eliza* arcképe

esett, mely a faragott keretben ott állt rendes helyén, a hálószekrényen.

— A hűtelen, a csalfa! mormogta *Prandino*. Aztán legyőzhetetlen vágy ébredt benne, hogy még egyszer gyönyörködjék a jól ismert, édes vonásokban és odament a képhez. Nehezen lélegzett. Keresztbe font karokkal, sápadtan, minden tagjában remegve lépett a kép elé és még egyszer fel akarta idézni emlékezetében a bájós mosolyt, a kedves arcot, hogy —

De az ördögbe is! Mi történt itt! — — Ki csufította el ezt a képet?

Prandino a képet az ablakhoz vitte, hogy jobban szemügyre vehesse. Erőt vett felindulásán és sokáig állott a képpel az ablaknál, gondolataiba merülve. Összeráncolt homlokkal erősen nézte a képet és minél tovább bámulta, annál könnyebb lett a lélegzete. Az a félelem, mely összeszorította a szívét, szűnni kezdett.

Hát mi is történt voltaképpen!

Egy légy, mindenesetre egy jókora légy, éppen a *Navaredo* grófnő orrán helyezkedett volt el, (ebbsől is látható, milyen csodálatos eszközöket használ néha a gondviselés) és egy kerek, fekete pecsétet nyomott reá, mely *Prandino* szemében az annyira szeretett arcot egészen életelentítette.

Mind figyelmesebben, mind erősebben szemlélte a képet. Mintha nem is az a holdfényben uszó, romantikus, poétikus, bájós alak volna, a vállaira omló, szőke hajával — azzal a csunya pecséttel ott az aréán!

A fehér, merengő arcoeska, mely ábrándozva hajlik a nyitott könyv fölé, a poétikus hangulat, mely a szűzes, szentimentális lényen végigömlik — ugyancsak elűt attól a benyomástól, melyet a kép most a haszontalan légy gonosz esinyje után a szemlélőben kelt. A hatás nem volt sem poétikus, sem édes, hanem komikus — egyszerűen komikus!

Prandino mindazonáltal nyugodt maradt és némán szemlélte tovább a képet. Remegése lassanként megszűnt és csakhamar rettegés és fé-

lelem nélkül tudta nézni. A vér sem szállt már a fejébe.

Igazán csodálatos valami volt; valami különös véletlen lehetett, hogy míg a holdfényben uszó alak a csuf légypecsétől egészen más lett, a kép most jobban hasonlított *Elizához*, mint valaha. Persze, mikor nem voltak jó napjai.

Mikor a hölgyeknél divatba jött, sőtét szoros tricót-derekakat viselni, *Eliza* is fölvetett egyet, még hozzá olyan szűket, hogy az arca és nyaka ugy duzzadt ki belőle, mintha fel lettek volna dagadva. Ahhoz az *Elizához* hasonlított most a kép.

Már akkor is csaknem neveltségessé látta őt *Prandino*! Ugy gerálta magát, mint valami fiatal leányka, aprókat tipegett, mert a tulszük szoknyában nem tudott lépni, egészen *Sarah Bernhardt*ot juttatta akkor az eszébe, — neveltségessé! —

Eppen olyan neveltségessé volt akkor, mint most: — nyitott hajával, holdvilágtól elárasztott poétikus alakjával, arcának fáradt, ábrándos kifejezésével — és a légypecséttel az orrán!

És ha jól meggondolta, bizony *Eliza* nem érdemelte, hogy ennyire szeresse! — Szívtelen volt! Egész valója csak hűség és kacérság volt! Ugy ahogy másnak akart látszani, mint ami igazán volt, éppen ugy hazudott olyan érzéseket, amiket nem táplált. — A fiatal, szentimentális leányka szerepét játszotta, pedig — nagymama volt! Adta a szerelmet, pedig szíve sem volt!

A mint ezeket elgondolva, a képet nézgette, mosolyogni, majd nevetni kezdett. Göröcs kacagás volt, mely erőt vett rajta, melyet nem birt visszafojtani.

Majd megint komoly akart maradni. Le akarta győzni a pillanatnyi benyomást és eltette a képet, nem akarta tovább nézni. — De nem állotta sokáig. Ujra csak elővette, nézgette és megint csak mosolygott. Nem is vette észre, milyen tiszta lett a feje, könnyű a szíve!

(Folytatása következik.)

† Az orléansi szüz levele. Saint-Pierre-le-Montier kis francia város, amelynek visszahódítása volt az orléansi szüz legutolsó hőstette, mielőtt az angolok elfoglalták és elégették, azzal a kéréssel fordult Tournai, most belga, egykor francia városba, hogy járuljon hozzá egy szobor költségéhez, amelyet az orléansi szünek akarnak felállítani. Ezt a kérelmet azzal okolták meg, hogy Daro Johanna és a városnak régi lakosai annak idején barátságos vonatkozásban voltak egymással. Tournai város jelenlegi tanácsosai nem érezték már ezeket a barátságos vonatkozásokat, amelyekre a történelemben járatos saint-pierre-le-montieri polgármester rámutatott. A régi, burgundiai város polgármestere azonban még sem akarta magát kompromittálni francia kollégája előtt és azért kutatásokat végeztetett a város levéltárában ama vonatkozások földerítése dolgában. És legalább ezt jelentik Brüsszelből, ráakadtak Daro Johannának egy eredeti levelére, amely csakugyan igazolja az orléansi szüz és Tournai város régi lakosai között fennállott barátságot. Így szól a levél:

† Jézus † Mária.

Nemes, hűséges franciák Tournai városában. A szüz tudatja veletek, hogy egy hét alatt elűzte az angolokat mindazokról a helyekről, amelyeket a Loire partján elfoglalva tartottak, támadás után és más uton módon, miközben halottak és foglyok nagy számmal voltak. Ó a harcban megzavarta őket és azt hiszi, hogy gróf Suffolk, az ücsöse Jean Pöle, Sir Talbot, Sir d'Escalles, valamint más lovagok és kapitányok elfoglalták és hogy gróf Suffolk ücsöse és Plasdas halott.

Tarisztok magatokat jól hűséges franciák, kérlek benneteket és kívánom tőletek, hogy legyetek készen arra, hogy a nemes Károly király koronázására Rheimsbe jöjjetek, ahova nemokára eljutunk. Jöjjetek ott élénk, ha hallani fogjátok, hogy közeledünk. Istennek ajánlunk benneteket, Isten övön benneteket és legyen irántuk kegyességgel, amiért a francia királyság jó ügyéért harcoltok.

Irtam Gienben, június 25-én Tournai város hűséges franciáinak.

Miután a polgármester felolvasta ezt a levelet, amelynek hitelességéért a brüsszeli forrás a felelős, a város tanácsosai a kért háromszáz frank helyett ötszáz frankot szavazták meg.

† A legnagyobb államok vasutai. A világ legnagyobb államainak a vasutjairól közöl statisztikai adatokat a New York Herald. Lokomotív van: az Egyesült Államokban 36,746, Nagy-Britanniában 19,602, Németországban 16,842, Franciaországban 16,502, Oroszországban 8748, Angol Indiában 4258. Utasok száma évenként: Nagy-Britanniában 1,062,911,000, az Egyesült Államokban 693,342,000, Németországban 646,461,000, Franciaországban 382,240,316, Angol Indiában 160,000,000, Oroszországban 97,000,000. Árut szállítanak évenként: az Egyesült Államokban 913, Nagy-Britanniában 437, Németországban 276, Franciaországban 120, Oroszországban 97 és Indiában 39 milliót. A legtöbb és leggyorsabb expresszvonat Franciaországban van. A francia észak-i vasutak expresszvonatait gyorsaság dolgában még az angol és amerikai expresszvonatok sem mulják felül.

† Madridi tolvajok. Madrid meglehetősen jó tanyája a tolvajoknak. Roppant fűrgék ott a tolvajok, s még a telefonárok sincsenek biztonságban előlük. Gyakran mezesik, hogy valamelyik becsületes kereskedő telefonon tárgyalván valakivel, az összeköttetés hirtelen megszakadt; de nem mindig oka ennek a központ, hanem nagyon sokszor a tolvajok. Azok, miáltal a telefon tulajdonos dühöngve kéri az összeköttetést, már rég árkon-bokron túl vannak a lementszett dróthuzalokkal. Ugyanez a kellemetlenség esett meg nemrégiben Silvela miniszterelnökkel is, aki éppen valami igen fontos ügyben beszélt a telefonon. Hanem ennél mulatságosabb dolgot mulatnak most a madridiak. Egy piaci szökőkúttról elloptak egy bronzszobrot, amelyet a híres Poncejos készített. Az emberek vagy szikozódottak, vagy nevettek a dolgon, a lapok szidták a hatóságokat, amiért nem tudják kézrekeríteni a tolvajokat. Három nap múlva aztán újra ott volt a szobor a helyén, de senki sem tudta, hogy került vissza. A rendőrség pedig kikürtölte, hogy a szoborlopás csak ostoba flekkó vice volt. Kisült azonban, hogy még sem volt vice a lopás, mert a detektívek egy szibárusnál akadtak rá a szoborra, annak pedig harminc pesetáért adták el a tolvajok. A jó ember azzal mentegődött, hogy nem ismert rá a szoborra.

† Ablakok osztrigakagylóból. A Filippini szigeteken a jobb módúak házaiban, a külvárosokban lévő villák és környéken elszórt mezei lakok ablakai osztrigakagylóból valók. Csak hogy olyan kagylókat használjanak erre a célra, amelyek attetszők mint a gyöngyök, s világosságot eleget bocsátanak

a házba, ellenben a vakító napsugarakat feltartják. A szobákban aztán olyasféle világosság van, mint színes üveglablakok kápolnáknak. Napfénynek olyan színjáték támad az ilyen ablakok után, mintha ezer meg ezer szivárvány keveredett volna össze.

† Az előleg. A báró: Mit akar?

A hajló: Én vagyok kérem alássan az az ember, akit a méltóságos ur a minap a vadászaton meglőtt...

A báró: De hiszen azért megkapta már a fájdalomdíjat!

A hajló: Igen, igen! De a jövő héten megint lesz vadászat és egy kis előleget akarnék kérni a méltóságos urtól.

KÖZGAZDASÁG.

A magyar ipar érdekében.

Budapest, január 27.

Az egész országban élénk visszhangja támadt annak az akciónak, amelyet az Országos Iparegyesület a magyar ipar pártolása érdekében megindított. Ipari fejlődésünk szempontjából elsőrendű fontosságú ez az akció, amelynek megindítója Gelléri Mór, az Országos Iparegyesület igazgatója és az ő lelkes tevékenysége tette lehetővé, hogy az egész ország kereskedelme komolyan foglalkozzék ezzel a kérdéssel, amelynek aktualitása ugyan nem most kezdődik, de úgy látszik, csak a Gelléri akciónak lesz a kérdés nyomán eredménye is.

Az Országos Iparegyesület igazgatósága tegnap délután lovas Falk Zsigmond elnökletével tartott ülésén állapította meg véglegesen az egyesület által megindított országos iparpártolási akció részletes programját. A programot az egyesület végrehajtó bizottsága, Gelléri Mór igazgató részletesen megokolt előterjesztése alapján már megállapította s ennek tervezetét az igazgató a következőkben terjesztette elő: Mindenekelőtt össze kell állítani a magyar ipartermelés törzskönyvét. Ebben az íthton termelt iparcikkek jól osztályozott teljes sorozatát kell rendszeresen összefoglalni és minden cikknél természetesen a termék nevét és lakhelyét is fejezteni. Az ilyen törzskönyvnek alapjául szolgálhat a most folyamatosan levő termelési statisztika, vagy ha ez itt-ott hézagos lenne, a kerületi iparfelügyelők útján az adatokat ki kell egészíteni s az összesített munkát az országos iparegyesület és a kereskedelmi múzeum útján országosan terjeszteni.

E törzskönyvön kívül a hazai beszerzési forrásoknak — azaz az egyes iparcikkek készítőinek és elárulóinak — könnyebb hozzáférhetősége végett a Magyar Ipar s esedeg a napilapok állandó mellékleteként kiadandó a beszerzési források jegyzéke, melyben az egyes iparcikkek készítői és elárulói áruikat állandóan hirdethetik s amely tudakozódásra külön is mindenkinek ingyen megküldetik.

Az országos iparegyesület a kereskedelmi és iparkamarákat felkéri, hogy ezek minden városban és nagyobb községben állandó iparpártolási bizottságot szervezzenek, melyben helyet kell foglalni az összes érdeket tényezőeknek.

E bizottság feladatát tekintve minden erkölcsi erővel odahatni, hogy a társadalom állandóan teljesítse iparpártolási kötelességeit; e végből:

a) állandó összeköttetést tart fenn a központtal (országos iparegyesület) a megfelelő információk beszerzése végett, mely célra az egyesület heti lapja esetleg rendkívüli kiadásokkal is rendelkezésre kell, hogy álljon;

b) odahat, hogy a közönség olyan iparcikkből, mely hazánkban is készül, ne vásároljon külföldi, hanem egyelőre még áldozatok árán is hazai készítményt vegyen s a kereskedésekben következetesen ilyet követeljen;

c) megköveteli a helyi kereskedőktől, hogy minden jó minőségű és versenyképes hazai cikket raklárton tarissanak;

d) odahat, hogy a városi, a többi közhivatalok és közintézetek a társadalmi és egyéb egyesületek általános szükségleteiket kizárólag a hazai ipar útján felelessék, továbbá,

e) hogy a megye, a város, a közhivatalok és közintézetek hivatalnokai, mint magánemberek is példát adjanak szükségleteiknek a hazai ipar útján való fedezés tekintetében;

f) odahat az egyes családoknál, hogy a lakás berendezése és a háztartás körül, másrészt a család ruházatkódása tekintetében is a hazai iparpártolás elve következetesen érvényesüljön;

g) e helyi bizottság állandó központ tart fenn, mely a hazai ipar terén fölmerülő minden új eseményt az érdekelteknek alkalmas módon tudomására hozni köteles;

h) e bizottság működésének hatályosabb tételére nézve az országos iparegyesület, mint központ mindenkor készségesen rendelkezésre áll s kivanatra esetleg részletes utasításokat is foglal össze, melyeket időről-idegre közölni fog.

Az országos iparegyesület ezeken kívül odahat, hogy a hazai termékek címe alatt idegen készítményekkel fűzőt tisztalozók megváltoztatassanak, vagy a rendelkezésre álló országos szervezeten útján egyelőre megteremtassanak.

Ezenkívül az egyesület feladatai közé sorolja:

a) az új iparágak meghonosítása, illetőleg a nálunk még hiányzó iparágak pontos megállapítása érdekében megkezdett akciónak folytatását és rendszeres kiegészítést,

b) egyes, bár létező, de fejlesztést és főleg társadalmi pártolást érdemlő és igénylő iparágak érdekében bizonyos propagandának a kifejtését.

Dr. Wagner Jenő, Ghyey Béla, Havas Sándor és gömöri Szontagh Pal hozzászólása után az igazgatóság egyhangúlag, nagy lelkesedéssel elfogadta a javaslatot. Erre Mallekovits Sándor végrehajtóbizottsági elnök szólt fel, kiemelve, hogy minden agitáció csak akkor vezethet célhoz, ha az érdekelteket támogatják. Felszólította az igazgatóság tagjait, hogy a saját körükben odahassanak, hogy az iparosok és kereskedők komolyan támogassák a mozgalmat, első sorban azzal, hogy a szükséges adatokat annak idején a központnak készségesen rendelkezésre bocsássák.

Az igazgatóság ezenkívül az egyesület költségvetését tárgyalta le, tudomásul vett néhány miniszteri leiratot és elintéztett több folyó ügyet.

Hetiszemle.

Budapest, január 27.

Gabonaüzlet. (Goldmann és Engel jelentése a Budapesti Napló számára.) Az időjárás e hét kezdetével még száraz, habár boros volt; később bőségszerű csapadék és erősebben emelkedett bőségszerűlet mellett az egész országra terjedő olvadás állott be. A talaj így tehát bőséges nedvességhez jut és a mennyire ez jelenleg megítélhető, a vetések állása kielégítő. A külföldön ugyancsak nedves, boros időjárás uralkodik. A vízállás emelkedett.

A külföldi piacokon az üzlet általában továbbra is szűk keretben mozog, az árak azonban nagyobbra tartottak. A tengerentúli piacok közül New Yorkban az árfolyamok többszörösen és erősebben fluktuáltak és fedezési vételek folytán egyenlegképpen 2 c. magasabbak, dacára annak, hogy a látható készletek ismét gyarapodtak és a „Bradstreets” jelentése szerint a világkészletek is a múlt hó óta 4 millió bushellel nagyobbak. Argentiniából a kedvező terméseredményt egy mennyiségileg, mint minőségileg is továbbra dicsérik és a kivitel részére ca. 20 millió métermézes buza fog rendelkezésre állani. Éppugy kielégítőek az ausztráliai jelentések is, míg az indiai hírek változatlanul kedvezőlenek. Angliában a politikai viszonyok továbbra is hatástalanok és az árak újból, habár csak mérsékelten is csökkentek. A francia piacokon jobb kereslet mutatkozott állítólagos fagykrakra és kedvezőtlen időjárásra, melyeknek azonban kezdetben hitelt adni nem akartak. Ugy látszik azonban, hogy a hírek mégis csak beigazolólanak, mert naponként nagy mennyű fedezések eszközöltek. A hangulat buza és liszt iránt egyaránt szilárd és árak 2 frankkal magasabbak. A többi kontinentális piacokon a fogyasztási viszonyok nehezkesebb, az irányzat azonban kellemesebb és úgy látszik, hogy a francia jelentések a spekulációt felrúgták.

Nálunk a kereslet úgy kenyérmagvak, mint takarmányok iránt csökkent és az árak — tengeri kivételével, mely szilárd — változatlanok.

Az üzlet részleteiről következőket jelenthetjük: Buza szilárd irányzatban indult; a malmok jó vételkedvet tanúsították és szívesen vásárolták a kinalt tételeket, minek folytán az árak is 5 fillerrel emelkedtek. Később a kereslet azonban csökkent, a forgalom is kisebb terjedelmű lett és bar az árakban a napi üzlet mellett visszaesés nem volt észlelhető, az elért csekély árelőny mintegy magától veszendőbe ment. A hét végével ismét szilárdabba fordult az irányzat, azonban árjavulás nélkül. A forgalom főleg raktártételekből állt, melyek az arbitrage határidő fedezési vételei folytán szabadultak fel. A kinalt egyébként az egész hét folyamán jó volt, csak finom aru — mely iránt tartós az érdeklődés — érkezik szórányosan a piacra. Az összoralmat 100,000 mm., a hethozatalt 52,000 mm.-ra tesszük.

Rozs a buzával egyetemben csak a hét elején volt szilárd, amikor is egy helyi fogyasztás mint elszállítási célokra volt jó kereslet. Ez azonban később csökkent, a forgalom csak kisebb tételekre szorított és az árak 5 fillert vesztek. A hét végével e cikkekben is barátságosabb a hangulat. Minőség szerint 6.05—6.30 koronaig fizetnek budapesti paritásra. Nyíri származékot 5.70—5.75 koronaig voltak forgalomban Debrecen távolságában átvéve, minden 50 kilónként.

Árpa (takarmány és hantolási célokra) e hét folyamán alig változott; a gyenge kinalt tartott arakon talált elhelyezést. Minőség szerint 5.40—5.70 korona között jegyzünk helyben átvéve. Állomásokon átvéve a forgalom malataryarosaink csekély beszerzéseire szorított; középminőségű áruért 5.75—6.25 korona között fizetnek budapesti paritásra. (Mindem 50 kilogrammként.)

Zab gyenge kereslet mellett e hét folyamán ugyancsak változatlan maradt, mi mellett a kinalt szinten maradt. A hangulat csendes és állandó aruért 4.90—5.10, középminőségűért 5.25, prima aruért, mely könnyebben értékesíthető, 5.40 koronaig fizetnek helyben. A forgalom körülbelül 3000 métermézes. (Mindem 50 kilogrammként.)

Tengeri állomásokon átvéve a rossz utakra való tekintettel, gyengén van kinalva, míg a kereslet — elszállításokra — aránylag jó. A merséket kinalt lehetetlenné tette, hogy élénkebb forgalom fejlődjék, az árak azonban a mult héthez viszonyítva 5—7½ állalérral 50 kilónként mégis magasabbak. Budapesti paritásra 4.77½ koronáig, helyben és Kőbányán 4.85 korona, tiszavidéki állomásokon 4.30—4.60 korona között fizettek. Délvidéki szeszgyárosok körülbelül 30.000 metermáza tengerit vasároltak március — ma usi paritására 4.75 korona a Temesvár. (Minden 50 kilogrammonként.)

Olajmagvak: Káposztarepce (készáruban) üzlet a cikkben nincs, helyben 12.50 koronáig jegyez. Káposztarepce 1900. augusztusra alig volt forgalom, nem is inkább névlegesen 11.60—11.70 K. között egyzett. A mellékciókban jelentéktelen a forgalom; vadrepce 5.50—6.50 K., gomborka 10.50—11.50 K., lenmag 11.50—13.50 koronát ér el helyben.

Hüvelyek: Bab iránt e héten is élénk vételkedv nyílvánult; tekintettel a szorványos kinalatra azonban jobb forgalom nem fejlődhetett ki. Törpebab Gyöngyösön 8.25 K., Félégyháza 8.75 K., gömbölyű Mohács 7.50 K., Zombor-Baján 7.50 K., Barnabab Kálcsán 7.— K., tarkabab Nagy-Károlyon 4.75 K. Erdélyi fehérbab ab Marosvásárhely 5.60 K. Kendermag ugyancsak szilárd irányzatú és budapesti paritásra 11.— K.-ig jegyez. Bükkyő 6.—6.50 K. Muhermag 6.75—7.25 K.-t jegyez helybeli paritásra, minden 50 kg.-ként.

Hatalándózték. A hét elején az erősebb fedezési keresletek folytán az összes árfolyamok emelkedő irányzatúak. A csendesebb hangulat a készpénz piacon deprimáló hatást gyakorol a hét közepén az árfolyamokra, melyek a külföldi magasabb jegyzésekre sem javultak. A hét végén azonban magasabb new yorki jegyzésekre megszilárdul az üzlet és is főképp a buza jegyzései magasabbak.

Az árfolyamok 50 kgra vonatkoznak.
Buza áprilisra 7 K. 57 f.-től, 7 K. 83 f.-ig, majd visszaesőkön 7 K. 74 f., ingadozik 7 K. 77 f., 7 K. 72 f., 7 K. 74 f., 7 K. 70 f., 7 K. 74 f., 7 K. 71 f. között, ismét 7 K. 81 f. emelkedik és 7 K. 81—82 f.-en zárul.

Buza októberre 7 K. 82 f.-ről, 7 K. 90 f.-re, majd ismét 7 K. 82 f. megállapodik 7 K. 82—84 f. között, szeptől 7 K. 90 f.-re emelkedik és 7 K. 91—92 f.-on zárul.

Rozs áprilisra 6 K. 42 f., 6 K. 47 f., 6 K. 44 f., 6 K. 42 f., 6 K. 45 f. között variál és 6 K. 45—47 f.-en zárul.

Tengeri májusra változatlan 5.—5 K. 50 f. Zab áprilisra 5 K. 09 f., 5 K. 12 f.-re emelkedik, elgyengülten 5 K. 07—08 f.-en zárul.

Káposztarepce augusztusra sürgősebb kinalatra 11 K. 70 f.-ről 11 K. 60 f.-re még vissza és szilárdabb irányzatnál 11 K. 65—75 f.-en zárul.

Szeszüzlet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Újabb jelentésünk óta a szeszárak urból emelkedtek, ezáltal a magas tengeri árak voltak közvetlen okozói az árfolyosásnak. Tény, hogy a tengeri árak tavaly óta közel két koronával emelkedtek, ami hat koronával drágította meg egy hektoliter szesznek az előállítást; mi sem természetesebb tehát a jelen normális viszonyok mellett, mint az, hogy a magasabb előállítási árak kiegyenlítést nyerjenek a magasabb eladási árakban.

Jegyzetek: nyersszesz finomított részére 36½—36 koronával, finomított szesz nagyban 118—113½ koronával, kicsiben 114—115 koronával, denaturált szesz nagyban 36—37 koronával, kicsiben 38 koronával, helyben.

Kavé. (Belák István jelentése a Budapesti Napló részére.) Az árak olcsóbb árban 2—4. finom árban 3—6 forinttal emelkedtek. A hozatalok mennyiség tekintetében nem feleltek meg, ambar az áru szép, nagy kereslet mellett kevés kelt el az áru rohamos emelkedése miatt. — Árak: Santos sup. 50—52, Good Average 46½, Regular 44, Ceylon 125—140, Guatemala 80, Rio 65—70.

Ipar és kereskedelem.

Mozgalom a gyolcsos tótok ellen. Többnyire ismertettük már azokat a sürgős orvoslást igénylő visszaéléseket, amelyeket a felvidéki tótok országszerte elkövetnek a vidéki detailkereskedők kárára. Évtizedek óta nyg a kereskedelem e hálalok miatt. Magyarországon legalább 2,000 kereskedő sinyl meg a tót atyafiak kufarodását, akik valószággal tönkreteszik azokat a vidéki kereskedőket, akik vásznon, gyolcs- és követárakkal kereskednek.

Teszik pedig ezek a tót atyafiak ezt egy ősi hálalt jog tudatában és birtokában. A régi időkben ugyanis a törvény engedélyt adott nekik, hogy a felső Magyarorszában házilag produkált vásznat árusíthattak hálalás útján. Idővel a hálalás oda fejlődött, hogy ma már alig lehet ráismerni a régi jogra. Meghamisították a jogal együtt nemcsak tevékenységük körét, de egyáltalán az árucikkeket is, amelyekkel kereskedtek. Ma a gyolcsos tót nemcsak hogy nem eredeti tót vásznat árulja, de felesapott néhány élelmes, de legtöbbsnyire külföldi gyár bismarkosavá és a leghatározottabban a honi árucikkeket ellen versenyez. Amit tehát a jog megadás idejében a honi ipar fejlesztése végett engedett, az ma fegyverül szolgál e teljesen megzhalatlan elemek kezében a magyar produktumok ellen. A gyolcsos tótok rajokban telepednek le a kereskedők üzletei előtt a hetipiacokon és valószággal tönkreteszik azokat az üzleteket, amelyek

terhes adókkal vannak kötelezve és amelyek aztán előbb-utóbb a tönk szélére jutnak.

Es e néhány száz gyolcsostót ellen hiába mennek panaszra a kereskedők, mert egyik miniszteri rendelet a másik után protogálja őket és tetszeleg magának azzal, hogy egy ősi jogot nem akar megbolygatni, habár szemmelátható, hogy ez az ősi jog meg lett hamisítva és hogy a külföldi import rut eszközévé aljasodott le az akkoriban kegyelemből adott hálalási szabadalomnak.

Bács-Bodrog vármegyében talán nagyobb mértékben, mint bárhol másutt, szintén dühöng ez a tót invázió. A hiszékeny nép most is azt véli, hogy tót vásznat vesz, holott kétségtelen, hogy a prágai morva és német árukat vesztegetik a szabadalmazott tótok. E megyében már többször keltek ki a kereskedők e miatt, sőt már nagyobb mérvű mozgalmat is akartak indítani, hogy ezeken a keserű mizeriákon segítsenek.

Most végre testületileg is kifejezést akarnak adni panaszainak s e végbél e hó 28-ára nagy értekezletre gyűlnek egybe Szabadkán Bácsmegeye kereskedői.

Örömmel üdvözöljük a jogos mozgalmat, amelyet élénk figyelemmel fogunk mindvégig kísérni, mert a gyolcsos tótok visszaéléseiben a vidéki magyar detailkereskedelem pusztulásának egyik jelentős tényezőjét látjuk.

Hiszszük, hogy a bácsmegeyi kereskedőkhöz nemsokára csatlakozni fognak az ország detailkereskedői, akik érdekeik megóvásában a nyilvánosság támogatására a legmesszebbmenő mértékben számíthatnak.

A tőzsdé magyarosodása. Három évvel ezelőtt akciót indítottak a tőzsdé magyar nyelve érdekében. Az akciónak nagyon kedvező lett az eredménye. A tőzsdetanács most ismét felhívta a tőzsdé tagjait a magyar nyelv használására és egy hirdetményt függesztett ki a tőzsdé termeiben, amely így szól:

A tőzsdetanács megalégedéssel tapasztalja, hogy a tőzsdéi forgalom nyelvének megmagyarosodása céljából fogamatositott intézkedései eredményel jártak és három évvel ezelőtt kiadott felhívás, melyben a hazai nyelv iránt való kötelességükre figyelmeztette a budapesti tőzsdé tagjait, nem maradt pusztá szó. De ha elvitatlanul is, hogy az üzletkötés nyelve napról-napra magyarosodik, az is kétségtelen, hogy e téren még mindig sok a teendő s a tanács és a tőzsdétagok ez ügybe vágó törekvései még korántsem tekinthetők befejezetteknek. Ezért ismételve kéri a tanács a tőzsdé tagjait, hogy üzletkötéseik alkalmával még fokozottab mértékben éljenek hazai nyelvükkel és köteleveiket kizárólag magyar nyelven állíták ki.

Rimamurány-Salgótarjani vasmű részvénytársaság. A Rimamurány-Salgótarjani vasmű részvénytársaság igazgatósága mai ülésében, vezérigazgatóságának előterjesztése alapján a következő határozatot hozta: a) Elfogadja a Hazai Bank részvénytársaság amaz ajánlatát, amely szerint az kötelezi magát a Rimamurány-Salgótarjani vasmű részvénytársaságnak átadni 1. a gróf Andrássy-féle vagygárak összes 100 darab bányarészt, 2. az Unio cs. kir. szabadalmazott vas- és bádogyár-társaság, (amely egyttal ezidő szerint a derbói vasmű összes 128 bányarésznek birtokában van) 10.775 darab részvényét és 1.400.000 forintot készpénzben. Ennek ellenében a Rimamurány-Salgótarjani vasmű-részvénytársaság tartozik a nevezett banknak átadni 30.000 darab új kibocsátású részvényt, melyek azonban csak felvő évi július 1-től fogva részesek osztalékban. b) Elfogadja a Deutsche Banktól beérkezett azon ajánlatot, melynek értelmében az említett bank kötelezi magát közel az összes 60.000 darab Hernád-völgyi részvény a Rimamurány-Salgótarjani vasmű részvénytársaságnak átadni, minek ellenében a Rimamurány-Salgótarjani vasmű részvénytársaság kötelezettséget vállal a Hernád-völgyi magyar vasipar részvénytársaság részvényeseinek részvényenkint 15 forintnyi vételárat kifizetni és a Hernád-völgyi magyar részvénytársaság összes tartozásait, egy közelebb meghatározott időn belül kiegyenlíteni. E határozatok keresztülvitele céljából az igazgatótanács elhatározta továbbá, hogy felvő évi február hó 17-én délelőtt 10 órára rendkívüli közgyűlést hív egybe, melynek indítványozni fogja, hogy a társulat részvényőkéje 10 millióról 16 millió forintra emeltessek fel, mi ceből 60.000 darab új részvény bocsátassék ki, az 1900—1901. üzletévre osztalek jogosultsággal. Amint értesülünk, a „Wiener Bank Verein” vezetése alatt álló konzorcium a Hazai Banknak az említett csere üzletből kitolyólag, az egyéb megállapodás tekintete vétele mellett még rendelkezésére álló 15.000 darab részvényét megvette és engedszermió tárgyalásokat folytat a Hernád-völgyi vasművek megszerzése es az ott, valamint az „Unio” cs. kir. szab. vas- és bádogyár-társaságnál szükségesnek mutatkozó beruházások végett kibocsátandó 30.000 darab új részvény megvásárlása miatt, amely tárgyalások azonban csakis akkor lesznek befejezettek, ha a közgyűlés az indítványozott tökefemelést elfogadja.

Az Osztrák-Magyar Bank közgyűlése. A jogybank február 5-iken tartja közgyűlést, amelynek a napirendje a következő: 1. A tőtanács jelentése az 1899. évi üzletvitelről. 2. A számvizsgálók jelentése az 1899. évi mérleg megvizsgálásáról. 3. A tőtanács jelentése a monarchia mindkét államának magas kormányával a jelenlegi bankszabadalomnak a módosított alapszabalyok alapján 1900. évi január hó 1-től 1910. évi december hó 31-ig történt meghosszabbítá-

sáról. 4. Tizenkét főtanácsos választása és pedig: a) hat magyar állampolgár főtanácsos választása; b) hat ausztriai állampolgár főtanácsos választása. 5. Ot számvizsgáló és öt pótszámvizsgáló választása, tekintettel azoknak magyar és ausztriai állampolgárságára.

A papírirak helyzete. Ausztria huszonkét legnagyobb papírgyára újabb együttes közrövényt adott ki, melyben az érdekelteknek tudomására adják, hogy tekintettel a magas kamatlábra, a jövőben a fizetési határidőket az elfogadott kereskedelmi szokásokon túl nem engedélyezik, és ezzel a fizetési halasztásoknak elejét akarják venni, illetve az üzleti viszonyok egészséges fejlődését biztosítani. Ezzel kapcsolatban Berlinből jelentik, hogy a papírirak Németországban is ismét emelkedtek. Jellemző egy igen tekintélyes közgazdasági közlöny jelentése, mely szerint egyes papírfajok, amelyeknek egy évtizeddel ezelőtt 100 kilójáért 82 márkát fizettek, az utóbbi időben majdnem 20 márkára szálltak alá. Ezt az óriási haladást a papírgyárak berendezéseinek tőkéletesítése és újabb nyersanyagok bevonása és felhasználása idézték elő; azonban ez is már elérte végső határát, és minthogy a szén, fa- és egyéb nyersanyagok árai folytonosan emelkednek, a jelzett lap a papírirak természetesen emelkedését újabban is kilátásba helyezi.

A Magyar Kereskedelmi Csarnok választmánya ma haraszti Jellinek Henrik vezetése alatt rendkívüli ülést tartott, amelynek tárgyat az egyesület alelnöke, maróthi Fürst Jakob elhalozása miatt teendő intézkedések képezték. Haraszti Jellinek Henrik meleg, hosszú beszédben méltányolta az elhaltak érdemét a közjó és különösen a Magyar Kereskedelmi Csarnok irányában, amelynek munkálatait az elhunyt annak alapítása óta, tehát három évtized óta szakadatlanul élénk részt vett. Különösen kiemelte elnök elhunyt kötelességtudását és megbízhatóságát. Maróthi Fürst Jakob halála a Kereskedelmi Csarnokra nézve pótolhatatlan veszteséget jelent és benne a testület minden egyes tagja egy igaz, őszinte barátot veszített. Az elnök felszólalása után a következő határozatok hozták:

A kereskedelmi csarnok alelnöke végítésességén testületileg fog részt venni és főle sirjánál fog bucsut venni; ravatalára koszorút tesz le és a gyászoló özvegyhez részvételtartó intéz; ezeken kívül a keresk. csarnok külön gyászjelentést ad ki.

Ugyanilyen határozatot hozott ma a Budapesti Hitelezők Védegléteinek igazgatósága, amely Tschögl Henrik vezetése alatt szintén ülést tartott. Ezen ülésen Tschögl Henrik alelnök méltányolta az elhunyt érdemét, aki az egyesületnek alapítója, és alapítása óta alelnök volt, kiemelve, hogy az elhunyt faradhatlan buzgalommal és kitartó működésének köszönhető első sorban, hogy az egyesület a számos akadály és nehézségek ellenére ma erősen áll a magyar kereskedelem javára.

A német kamatláb leszállítása. A német birodalmi bank, amint Berlinből jelentik, a váltólétszámítolási kamatlábat 5½%-ra, a lombard kamatlábat pedig 6½%-ra szállította le.

Szesszárk. A kontingens nyersszesz ára Budapestben 36.50 korona pénzben, 37.— korona árban. Bécsben az irányzat szilárdabb. A nyersszesz ára 39.40 korona pénzben, 39.80 korona árban.

Szarvasmarhavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári penztár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: Vágómarhák, Magyar ökr 1336 darab, magyar tehén 543 darab, szerial ökr 637 darab, szeriali tehén 45 db, boszniai ökr — drb, boszniai tehén — drb, bivaly 129 drb, bika 100 darab, összesen 2792 drb. Gazdasági marhák: Igás- és hizalmi való ökr — darab, fejős tehén 168 darab, igás bivaly — darab, tinó — darab, bika — darab, üsző — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, vágómarhákért: Magyar hizott ökr, legjobb minőségű 58.— K-től 65.— K-ig, kivételesen 67.— K., 100 kilónként 66 sulyban, középminőség 50.— K-től 56 K-ig, silányabb minőség 40 K-től 48 K-ig. Magyar paraszmarha jobb minőségű 48 K-től 54.— K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőségű 40 K-től 46 K-ig. Tarka hizott ökr, legjobb minőségű 60 K-től 66.— K-ig, középminőség 52 K-től 58 K-ig, silányabb minőség 46 K-től 50 K-ig. Szorb és boszniai ökr legjobb minőségű 46 K-től 55.— K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőségű 40.— K-től 44.— K-ig. Bika jobb minőségű 50.— K-től 64.— K-ig, kivételesen — K-ig, silányabb minőségű 40.— K-től 48 K-ig. Bivaly 34 K-től 44 K-ig, kivételesen — K. Magyar tehén 40.— koronától 54.— koronáig, kivételesen — koronáig. Tarka tehén 42.— koronától 62.— koronáig, kivételesen — koronáig. Gazdasági marhákért: Igás ökr elsőrendű — K-től — K-ig, kivételesen — K 100 kilónként, — K-től — K-ig paronként, közép — K-től — K-ig, — K-től — K-ig paronként. Hizalmi való ökr fehér 100 kg.-ként 1 K-től — K-ig. Fejőstehén keresztetett szines 140 K-től 240 K-ig drbonként, bonyhádi faj 220 K-től 320 K-ig drbonként. Igás bivaly — K paronként. — Vágómarhából mintegy 600 darabbal több volt felhajtva, mint a mult héten és mitután a konzervgyárak részére a nem vasároltak, az irányzat lanyha maradt. Idegen vevő elegendő számban lett volna a vasaron, de a nagy kinalát következtében nagyon tartózkodóan viselkedtek. — Csak egészen első rendű minőségű marha maradt mult heti áron, minden más minőségű 100 kg.-ként 2 koronával hanyatlott. — Fejős tehénekre kevesebb vevő volt, ezekenk ára 10—20 K.-val csökkent.

Borjavásár. 1900. évi január hó 27-én. (A budapesti marhavásártéri vásári penztár részvénytársaságától.) Felhajtás: Holzföldi első boru 238 drb, leőt boru 08 db, bécsi első boru 00 db. — db. horvát, né-

vendék marha — darab, bárány él 70 darab, leölt bárány 720 darab. Árjegyzés azonos tételekből: Árjegyzések. Beiföldi él borjú 72—76 f.-ig, I. r. 78—80 f.-ig, kivétel 88 f. kilonkint, leölt borjú 90—94 f.-ig, I. r. 96—112 f.-ig, kivét. — f. kilonkint, levonás nélkül bécsi leölt borjú — f.-ig. Növendék marha — f.-ig kilonkint. Bárány él 10—14, leölt bárány 10—15 k., kivétel ár 20.— koronáig párónkint. A vásár élénk volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenfvárosi petróleum-rakodónál lévő székely-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi jan. 26-án. Készlet 351 darab. Erkezett 1288 darab. Összesen: 1369 darab. Eladott 270 darab. Maradt 213 darab. — **Napi árak:** 120—180 kgr. sulyban 84—87 koronáig, 220—280 kgr. sulyban 84—87 koronáig, 320—380 kgr. sulyban 84—87 k.-ig. Öreg nehéz párónkint 400—500 kilos 82—86 koronáig. Malacok 74—78 korona kilonkint. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, január 27.

Az eladók tartózkodása következtében a kínálat mérsékelt volt, a malmok is tartózkodtak a vásárlástól és azért csak 11.000 métermázs buza került a forgalomba tartott árakon.

Rozsban az irányzat szilárd volt.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 80⁵ k. 8 K. 22¹/₂ f., 150 mm. 80⁵ k. 8 K. 20 f., 200 mm. 80⁵ k. 8 K. — f. 100 mm. 79⁵ k. 8 K. 20 f., 800 mm. 79⁵ k. 8 K. — f. (sárga), 100 m. 79⁵ k. 8 K. 05 f. (vegyes), 100 mm. 79⁵ k. 8 K. 12¹/₂ f., 800 mm. 78⁵ k. 8 K. 15 f., 200 mm. 78⁵ k. 8 K. — f., 200 mm. 78 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 78⁵ k. 7 K. 92¹/₂ f., 100 mm. 78 k. 7 K. 92¹/₂ f., 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 78 k. 8 K. 05 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 70 f. (felső), 100 mm. 77⁵ k. 7 K. 82¹/₂ f., 100 mm. 77 k. 7 K. 85 f., 1000 mm. 77 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 67¹/₂ f., 100 mm. 76 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 75 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 50 f., 200 mm. 75⁵ k. 7 K. 95 f.

Pestvidéki: 100 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 78⁵ k. 8 K. 15 f., 250 mm. 78⁵ k. 7 K. 80 f., 600 mm. 78 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 78 k. 8 K. — f., 100 mm. 78 k. 7 K. 72¹/₂ f. (vegyes), 500 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 600 mm. 77⁵ k. 8 K. 05 f., 100 mm. 77 k. 8 K. — f., 100 mm. 77 k. 7 K. 75 f. (sárga), 250 mm. 76⁷/₂ k. 7 K. 80 f., 100 mm. 76⁵ k. 7 K. 75 f., 100 mm. 76⁵ k. 7 K. 45 f., 100 mm. 75 k. 7 K. 65 f., 200 mm. 73 k. 7 K. 35 f.

Bácskai: 100 mm. 75⁵ k. 7 K. 70 f.

Raktári: 950 mm. 78 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 75⁵ k. 7 K. 67¹/₂ f.

Mind 3 hónapra.

Zab: 150 mm. 5 K. 30 f.

Rozs: 190 mm. 6 K. 25 f., 100 mm. 6 K. — f. (Cegléd), 100 mm. 5 K. 70 f. (Kába).

Löhére: 50 mm. 70 f.

Készpénzfizetés mellett.
A készru hivatásos jegyzése a budapesti ár-és értéktözsde szokási szerint, készpénzben 50 kilogrammonkint — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	kilo	50 kilogramm ár		50 kilogramm ár	
		K-től	K-ig	K-től	K-ig
tiszavidéki	75	7.40	7.53	7.73	8.05
"	77	7.45	7.68	7.83	8.15
"	78	7.50	7.80	8.00	8.30
"	78	7.61	7.96	8.16	8.48
fehértornyos	75	7.40	7.46	7.70	7.95
"	76	7.45	7.50	7.75	8.00
"	77	7.50	7.55	7.80	8.05
"	78	7.55	7.60	7.85	8.10
pestvidéki	75	7.35	7.47	7.67	7.85
"	76	7.40	7.52	7.72	7.90
"	77	7.45	7.57	7.77	7.95
"	78	7.50	7.62	7.82	8.00
bácskai	75	7.30	7.40	7.60	7.80
"	76	7.35	7.45	7.65	7.85
"	77	7.40	7.50	7.70	7.90
"	78	7.45	7.55	7.75	7.95
bácskai	74	7.25	7.40	7.45	7.80
"	75	7.30	7.45	7.50	7.85
"	76	7.35	7.50	7.55	7.90

Egyéb gabonafélék	kilo	50 kilogramm ár		50 kilogramm ár	
		K-től	K-ig	K-től	K-ig
Rozs	uj elsőrendű	—	5.50	5.30	—
"	másodrendű	—	4.00	5.10	—
Arpa	lakaranyi	—	5.95	5.70	—
"	éretleni való	—	5.45	5.55	—
"	sörözőre való	—	—	—	—
Zab	—	—	—	—	—
Tengeri	o bálnag	—	4.80	4.85	—
"	m. szem	—	—	—	—
Repece	uj káposzta	—	11.60	12.25	—
"	bálnag	—	—	—	—
Érték	—	—	5.30	5.50	—

A határőrséglet folyamán a következő kötések történtek:

Buza (1900.) áprilisra	7.78—7.81—7.77—7.82—7.81
Buza (1900.) okt.-re	7.90—7.87—7.92—7.90
Rozs áprilisra	6.48—6.49—6.44—6.47
Rozs októberre	6.50—6.51
Zab áprilisra (1900.)	5.07—5.08
Tengeri 1900. májusra	4.99—5.01
Repece augusztusra	11.60—11.70

Déli egy óraok a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza (1900.) áprilisra	7.81	pénz	7.82	ár
Buza októberre (1900.)	7.90		7.91	
Rozs áprilisra (1900.)	6.45		6.47	
Rozs októberre	0.—		0.—	
Zab (1900.) áprilisra	5.07		5.08	
Tengeri (1900.) máj.-ra	5.—		5.01	
Repece augusztusra	11.60		11.70	

Délután fél 5 órakor zárul:

Buza áprilisra (1900.)	7.80—7.81
Buza októberre (1900.)	7.90—7.92
Rozs áprilisra (1900.)	6.44—6.45
Rozs októberre (1900.)	6.50—0.—
Zab áprilisra	5.07—5.08
Tengeri májusra 1900.	5.—5.01
Repece augusztusra	11.70—11.80

A budapesti értéktözsde.

A coulisse ma sem tért el a régi szokásától és a hét utolsó napját arra használja fel, hogy engemmentjét lebonyolítsa. A kis spekuláció fel minden meglepetéstől, már pedig az angol-boer háború tartama alatt ilyen meglepetések nincsenek kizárva.

Az előtözsde a tegnapi zárlati árakhoz képest igen csekély eltéréseket mutatott.
A helyi piac értékei mitem változtak.
A déli tőzsde csaknem változatlan külföldre nyugodt lefolyású volt.
A helyi piac sem tüntetett föl lényeges eltéréseket.

A valutapiac változatlan maradt.
Az előtözsde csendes.
Jegyztek: Osztrák hitelrészvény 749.40—750.20 korona.

A déli tőzsde kedvtelen.
Jegyztek: Magyar hitelrészvény 747.50—748.50. Osztrák hitelrészvény 749.80—750.80. Osztrák-magyar államvasut 638.40—639.50 korona.
Forgalomba került: Aranyjárdék 98.50—99.—. Cukoripar részvénytársaság 20.55—20.80. Városi villamos vasut 339.——342.— korona árfolyammal.

Utótözsde. A 4 órai zárlatok maradt:
Osztrák hitelrészvény 751.80. Magyar hitelrészvény 747.60. Leszámlító bank részvény 502.50. Rimamurányi vasút részvény 668.50. Osztrák-magyar államvasut 639.50. Közúti vasut 672.— korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak: *)

I. Államadósság.

a) Magyar Államadósság.		Magyar nyeresémi kölcsön (200 K)	
Pénz ár.	100 kor-kint	Pénz ár.	100 kor-kint
Aranyjárdék 4%	18.40	Magyar nyeresémi kölcsön 4%	101.—
Koronajárdék 4%	84.75	Magyar nyeresémi kölcsön 4%	99.75
Kéltet vasuti kölcsön 4%	99.50	Magyar nyeresémi kölcsön 4%	98.—
Államvasuti arany kölcsön 4%	100.50	Magyar nyeresémi kölcsön 4%	98.75
Államvasuti ezüst kölcsön 4%	99.75	Magyar nyeresémi kölcsön 4%	98.75
Vasútszolgálati kölcsön 4%	81.25	Magyar nyeresémi kölcsön 4%	98.—
Magyar nyeresémi kölcsön (200 K)	102.—	Tiszai sorsjegyek 4%	141.50

b) Osztrák Államadósság.

Egyes. papírjárdék 4%	99.50	Koronajárdék 4%	98.50
Egyes. ezüstjárdék 4%	99.50	1884-es sorsjegyek 4%	153.50
Aranyjárdék 4%	18.50	K. 5%	129.25
		1893-es sorsjegyek 4%	200.25

c) Idegen Államadósság.

Bolgar vasuti kölcsön 4%	88.—	Ezerb 100 frankos sorsjegyek 2%	71.—
--------------------------	------	---------------------------------	------

II. Más kölcsönök.

Bonyai kölcsön 4%	90.60	Budapesti fővárosi kölcsön 4%	94.—
Budapesti fővárosi kölcsön 4%	98.50	Temes-bányászati kölcsön 4%	13.75

III. Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Bélvárosi zálogb. 100.—	100.—	Jelzálogbank nyers. 119.—	120.—
Egyes. zálogb. 99.75	99.75	Jelzálogbank nyers. 120.75	121.75
Egyes. f. zálogb. 92.—	92.—	Közp. zálogb. 103.—	104.—
Kisbirtokosok zálogb. 102.—	102.—	Közp. zálogb. 94.20	95.50
Kisbirtokosok zálogb. 97.—	97.—	Közp. jelzálogbank zálogb. 98.—	98.50
Földhiteltörleszt. 94.50	94.50	Közp. jelzálogbank zálogb. 97.—	98.—
Földhiteltörleszt. 81.50	81.50	Közp. jelzálogbank zálogb. 97.25	98.25
Helyi árdekl. vasuti kölcsön 92.50	92.50	Közp. jelzálogbank zálogb. 98.—	98.50
Helyi árdekl. vasuti kölcsön 96.75	96.75	Hazai tákp. közs. 94.—	94.80
Jelzálogbank zálogb. 101.—	102.—	Hazai tákp. zálogb. 98.50	98.50
Jelzálogbank zálogb. 99.70	97.50	Kereset. bank zálogb. 99.—	100.—
Jelzálogb. 100.—	101.—	Kereset. bank zálogb. 98.—	98.—
Jelzálogb. 97.25	98.25	Kereset. bank (v. 120 K) közs. kölcsön 102.00	103.00
Jelzálogbank 98.—	98.50	Kereset. bank (v. 210 K) közs. kölcsön 96.—	97.—

IV. Elsőbbségi kötvények.

Adria elsőbbségi kötvény 100.—	100.—	Folyamhajtási és jengberhajtási kötvény 100.—	101.—
Közúti vasuti kötvény 99.75	99.75	Magyar állami t. közb. 5%	106.—
Budapesti postai vasut kötvény 99.75	99.75	Beruházási kölcsön ár. 4 1/2%	101.25

V. Bankok részvényei.

Bankjegyzet 147.—	148.—	Kereskedelmi részvénytársaság 420.—	425.—
Réti m. iparbank 241.—	242.—	Magyar t. pap. közs. 100.—	102.—
Fővárosi bank 220.—	221.—	Osztrák-magyar bank 150.—	187.—
Hazai bank 220.—	221.—	Kereskedelmi bank 28.8	28.8

VI. Takarékpénztárak részvényei.

Bélvárosi 503.—	504.—	Egyes. fővárosi 2501.—	2570.—
III. kerületi 224.—	225.—	Magyar állami 670.—	692.—
Árnyékvárosi 11.—	12.—	Országos központi 116.—	125.—
Budai tákp. osz. zálogb. r. társ. 442.—	450.—	Pesti hazai 1710.—	1850.—

* Az I—V. alatt jegyzett papírok árfolyamai 100 koronánként értendők, a VI—XVI. alatt jegyzetteké pedig darabonként koronákban.

VII. Biztosító társaságok részvényei.

Bécsi biztosító 410.—	430.—	Foncsere 195.—	195.—
Bécsi élet- és járadék-biztosítási intézet 540.—	560.—	Lloyd vízbiztosít. 420.—	420.—
Élelő magy. állat. 6900.—	7700.—	M. élel. és vízbiztos. 120.—	120.—
		Nemzeti baleset 290.—	290.—
		Pannónia vízbiztosít. 1250.—	1270.—

VIII. Gözmalomok.

Concordia 480.—	480.—	Hengermalom 1050.—	1050.—
Élelő budapesti 1150.—	1190.—	Molnárak és sülték 480.—	480.—
Erzsébet 480.—	480.—	Viktória 298.—	298.—
Lajosa 270.—	274.—		

IX. Bányák és téglagyárak részvényei.

Braesó bánya 200.—	202.—	Kőbánya gyűjtő 1050.—	1090.—
Budapesti téglagyár 200.—	202.—	Kőszén. és téglagy. (Drábecse) 455.—	460.—
Erzsébeti téglagyár 200.—	202.—	Asztalygyár 390.—	390.—
Emenit 200.—	202.—	Általános kőszén. 180.—	184.—
Esztergom. téglagyár 200.—	202.—	Keménysó 290.—	290.—
Földmész. bánya 212.—	214.—	Sálgóvár 290.—	290.—
Étvány téglagyár 90.—	100.—	Uljai téglagyár 280.—	280.—
Kassa-homok 200.—	202.—		

X. Vasútvételek és gépjárművek részvényei.

Gandalf gépjár. 240.—	260.—	Nicholson 214.—	222.—
Danubius 110.—	114.—	Schick 891.—	895.—
Ganz 350.—	364.—	Wetzlarvasgiron 870.—	880.—

XI. Könyvnyomdák részvényei.

Athenaeum 70.—	80.—	Pallas 280.—	300.—
Franklin 280.—	285.—	Pesti könyvnyomda 990.—	990.—
Kosmos 18.—	20.—		

XII. Különböző vállalatok részvényei.

Alt. wagg. és él. 1150.—	1170.—	Király szerződés 28.—	28.—
Prest villamos 244.—	242.—	Polgári szerződés 154.—	160.—
Élelő magyar szerződés 2300.—	2350.—	Magyar cukoripar r. t. B. sor. elől. 2055.—	2068.—
Élelő magyar szerződés 480.—	490.—	Magyar villamos 27.—	27.—
Élelő magyar szerződés 450.—	456.—	Nemzeti vill. 584.—	585.—
Élelő magyar szerződés 230.—	230.—	Nemzetközi wagg. konkolézió 1050.—	1100.—
Gschwindt szeszgy. 950.—	960.—	Telefon-Hirmondó 200.—	200.—

XIII. Közlekedési vállalatok részvényei.

Adria tengerhaj. 490.—	495.—	Újpest-rákospalotai villamos 340.—	340.—
Építőközvetítő 672.—	672.—	Kassa-óderbergi 197.—	198.—
Élelő részv. 450.—	450.—	Magyar-palocai 425.—	425.—
Élelő részv. 841.—	848.—	nyugodt 434.—	434.—
Élelő részv. 130.—	140.—		

XIV. Sorsjegyek.

Bazilika 18.30	18.30	Magyar vöröskereszt 18.30	18.30
nyest. felhív. 15.00	15.00	Ugyanaz osztr. felh. 22.50	22.5

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1900. január hó 28-án.

Pellini-Bianchi Bianca assz. cs. és kir. kamarazenees, továbbá Labunskaja Mária kisasszony, a pétervári császári színház jellemtáncosnőjének és Marzgora Armand ur a milánói Scala színház tagjának vendégfellépével:

Roland mester.

Opera 3 felvonásban. (A harmadik felvonásban egy változással.) Zenéjét és szöveg. írta gróf Zichy Géza.

Személyek:

Roland mester	Arányi Beauvieux	Körtész Mihály
Yvett	Bianchi B. Damoiseau	Kiss B.
Parbleu	R. Hilgermann	Igazgató
Zenevezető	Ney D.	

Kedzete 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. január hó 28-án.

D. u. 2 1/2 órakor bérleten kívül, mérsékelt helyárakkal.

A három testőr.

Bohózat 3 felvonásban. Irta Hercegy Ferenc.

Személyek:

Polacsek	Vizvári Hortovay	Latabár Zilahi
Róza	Paulayné Kosniczky	Gabányi Mihály
Liza	Csillag Latorka	Nádai B. Abonyi
Rátky	Náday Bálint	Nádai B. Abonyi
Floris báró	Dezso Csernay	

Este:

Az ember tragédiája.

Dramai költemény, írta Madách Imre. Színe alkalmaszta Paulay E. Zenéjét szerzte Erkel Gyula.

Személyek:

Az Ur	Rafael	Gábor	Mihály	Lucifer	Ádám
	Palotai	Gerő L.	Gyenes	Pálfi	Eva
	A szellem	Rabszolga	A oszár	Arthur	Márkus Mészáros
	Nadai Szigeti	Mihályi Abonyi			

Kedzete 7 1/2 órakor.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. január hó 28-án.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. január hó 28-án.

Délután 3 órakor, mérsékelt helyárakkal.

Többcsinos királyfi.

Magyar népmese 3 felvonásban, 6 képben. Irta: Benedek Elek.

Mirkó	Balassa	Királyné	Hunyadi M.
Többcsinos	Gyözö	Habakuk	Gyöngyi
Bakarasznyai Szerémy	Ráki	Harsányi	Mihályi
Miklós	Fenyvesi	Gyöngyvirág	Nógrádi

Este:

Napoleon öcsém.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Írták Guthi Soma és Rákosi Viktor.

Személyek:

Tályay Kálmán	Góth	Bisotka	Szerémy Gyözö
Lili	Lánczy	Miska	Pécsi Makroczy
Baráh Ödön	Tapolezai	Lizi	Bárdi Almási
Napoleon	Hegedüs	Zuzsi	
Fülöp	Gál	Gusztó	
Flóra	Delli E.	Narcisz	
Maszák	Rónaszéki		

Kedzete 7 1/2 órakor.

Pénteken, február 2-án, a f. v. vigadó nagyteremben

SAUER

Emil

Bucsuhangversenye

Jegyek 10, 6, 5, 3, 2 kor. Méry Béla zeneműkereskedésében.

Hétfőn, február 19-én, a Royalteremben

G U R A

Jenő szász kir. kamarazenees egyetlen dalstélya. Közreműködő Schweitzer Elza bécsi zongoraművész. Jegyek 10, 6, 4 és 2 kor. Méry Béla zeneműkereskedésében.

FOLIES CAPRICE

Eredeti!! Ma Ujdonság!!

„Messalina.”

Előzőleg;

„Der Namenstag der Frau.”

és

Egy karambol okai.

Továbbá fellép a kedvelt dalénekesnő Sofie Ferenczy.

Erkély incognito páholysok.

Kitűnő konyha és italok. — Mérsékelt árak.

Budapest kávéház Andrassy-ut 27. sz.

a legmodernebb stylumban ujonnan átalakítva. Ma és mindennap Tisztelettel Rosenber Lajos, kávéház tulajdonos.

PETANOVITS Metropole-szállója.

Ma Ifj. Oláh Józsi kedvelt zenekara játszik. Színház után teljesen friss vacsora. A gyönyörű teli kerten kívül a mulatságok, lakodalmak, bankettek megtartására igen alkalmas díszes fehértérterem és elegáns különszobák állanak a vendégek rendelkezésére.

„Páris” szálloda Budapest.

Körülbelül 100 szoba és szalonok 1 ftről felj. Fürdőszobák és villamvilágítás, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok. Bachusz-pince, látványosság.

Budapest legelőcsébb garni szállodája

Stefánia szálloda

VII. ker., Murányi-utca 53. szám.

Kényelmes tiszta szobák 50 krtól feljebb. Villamos megálló Damjanics és Murányi-utca felől. Telefon.

„Union-Szálloda”

Utazók és turistáknak kedvezmények. Vendéglő, nagy étterem, kitűnő konyha, mindig friss sör. — Telefon, villanyos világítás. Angol butorzat. Fürdőszobák. Kerékpározóterem 450 mtr. — Olvasóterem.

Putzer György

Ujonnan átalakított pinceéttermében Deák-ter. ma és mindennap ILLÉS GEZA jó hírnevű nemzeti cigány zenekara hangversenyez. — Borai kizárólag csakis Putzer Antal pécsi és baranyai bortermelőktől valók.

Utánzások miatt nagyon ügyeljünk a SCHAFFER RÓZA névre. Csakis ezen védjeggyel valódi.

Szépség gazdagság!!

Szépség hatalom!!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb kir. udvari és kamaral szállító, Bécs, I. Kohlmarkt 6. által főtárlt és használt szépitőszerek által sikerült.

Törvényesen védve.

Poudre ravissante es. kir. riz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen: a bőrt vakító fehérré varázsolja és pompás zománca alatt a bőrkütsékek, anyajegyek és himlőhelyek is eltűnnek. — A ráncokat és redőket kisimítja, a káros szépitőszerek által kitértetett líkasokat összehuzza és az arenak üde, rózsás fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet a nélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltűnne. Egy doboz ára 2 ftr 50 kr. és 1 ftr 50 kr.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténkiut minden hölgynek használnia kellene. Egy tégly 1 ftr 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőrszépítést, erősíti és a legkitűnőbb, biztos hatású tolett-víz. Egy üveg ára 2 forint 50 kr.

A Ravissante crème, puder és víz az 1857. évi párisi és londoni nemzetközi kiállításon nagy aranyéremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőten, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a es. kir. szab. **homlokfőző darabonkint 1 ftr 50 krtól és a „Savon-Ravissante”** kiváló szépségzappan hölgyek és urak részére, darabonkint 80 krtól. — **Schaffer Róza** asszony **viszszavarásolja** az ő „**KINOIR**”-jával minden megcsúszott hajjak ifjúsági színt, a legpompásabb szőket, a legragyogóbb gesztenyebarnát, a bároszörű feketét. A „**KINOIR**” egyszeri használata elegendő, hogy a szin örökre szőke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az elért színnyálalatot eltávolítani és a fejbőr tiszta fehér marad. Egy doboz ára használati utasítással együtt 1 ftr 50 kr. és 5 ftr. Valamennyi készítményem csodálatos hatásért teljes kezeséget válllok. Számtalan elismerő- és köszönő-irat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diskreció miatt nem közölhetők. Központi raktár: **ROSA SCHAFFER**, Bécs, I. Kohlmarkt 6. szám.

Házassulandók figyelmébe

a m. kir. fémjelző hivatal által prókával ellátott ékszeres, nevezetesen brilliánt fülbevalók a legfinomabb kivitelben, gyönyörű gyűrűk és truchok, valamint karkötők a legfinomabb valódi drágakövekkel ellátva, finom és nagyon jó őrű és női ékek nagyon szép művi aranyáncokkal, megrendelhető Schönewald Imre arany és ezüst küldemények 30000 ftrig.

Ritka alkalom

Athenaeum Lexikon

4 rész, 2 kötetben, 16 ftr helyett 6 ftr. Kapható a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatálában, József-körut 18. sz.

GÖZEKÉKET, GÖZHENGEREKET

és GÖZUTIMOZDONYOKAT minden czészertü nagyságban és a legjutányosabb árak mellett építenek

JOHN FOWLER & Co.
Budapest-Kelenföldön
a yasutállomással szemben.

Csokoládé. Kunz testvérek

Senki se mulassza el a Choccolade Imperiale, Thé Imperiale, Trappistint (likőr), a trappista páterek o felülmúlhatatlan finomságu készítményeit megismerni.

Kapható: Bálvány-utca 2. sz. és a kereskedésekben.

Magyar Kanária

Harzi kanári madártenyésztő
Vas-utca 15/a, I. em., 32. szám.
(Ezelőtt: Kerespesi-ut 6. sz., III. em. 7. szám.)

Ajánlja a nagyérdemű közönség bocsos figyelmébe 10 év óta fennálló elismert hírnevű tenyésztőjét, hol nappal és világítás mellett is gyönyörűen füllyő saját tenyésztésű és importált harzi kanárik 6 ftről 12-ig kaphatók. Szétküldés vidékre jótállás mellett utánvétel. Árjegyzékinyon. Fiók-üzlet: Hunyadi-ter 11. szám, 4. ajtó

Ha a farsang jóvoltából

olyan kellemes ösmeretséget kötöttünk, mely saját tüzhelyünk megalapítását vonja maga után, úgy forduljunk ezen örvendotes cél elérével teljes bizalommal, szolid és jutányos lakberendezés beszerzése céljából, az egész országban elismert

SÁRKÁNY és SCHÜTZ

butoreghez kárpitosok és díszítők, VII., Erzsébet-körut 12. szám, a New-York kávéház átellenében, mert ezen közkezdoltségnék örvendő cég mindig megbízható a belső helyezett bizalmat s izlésses és jó berendezésivel még növelni fogja a farsang okozta örömet.

113. Hagenmacher H-Sörfőzde

15 MILLIO PALACZK

EVIFORGALOM!

Palaczk Sör

Különlegességek:

Szalonsör

Maláta Sör

125000 HECTOL

ÉRTÉKELÉS

Magrendelési helyek: Budapestien V Kádár-utca 5. Hagenmacher Kőbánya-Hagenmacher Budafok.

CSAK Bisenius Ferenc Károlynál.

Csakis Wien, I. Singerstrasse 11., féleml., van óriási választék farsangias kotilon-ekkekéből. Kérem a c'mre ügyelni és ezt más, hasonló nevű üzlettel össze nem téveszteti. Szenzáció. Ujonnan szabad. Veszélytelen. Tréfás granátok, koriandoli vagy virágesevel. Olcsó nagyban árak. Árjegyzék ingyen.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. január hó 28-án.

Délután fél 3 órakor, mérsékelt helyárakkal.
Blaha Luiza asszony mint vendég.

A falu rossza.

100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti népszínmű dalokkal 3 felv. Irta Tóth Ede. Zenéjét összeállította Erikel Gyula.

Személyek:

Felédi Gáspár	Horváth Csapó	Marton
Lajos	Raskó Csapóné	Izsóné
Buriska	Gazsi Sulyokné	Borinéd
Bátki Teresi	Eötvös Tarisznyásné	Delinéd
Göndör	Kiss Kántortanító	Ujvári
Finom Rózi	Blaha Adus	Delli

Este:

A kis szökevény.

Operett 3 felv. Irta Hicks és Nicholls. Fordították Kesztyű Géza és Makai Emil. Zenéjét szerzették Monkton és Caryll.

Személyek:

Lord Coodie	Szerdahelyi Gray	Küry Kl.
Lady Coodie	Kreacsányi Flipper	Kovács M.
Stanley Ed.	Szirma C. Carmenita	Bárdi
Dorothy	Radványi Alice	Kápolnai

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. január hó 28-án.

Délután fél 3 órakor mérsékelt helyárakkal.

A Gyurkovics lányok.

Életrajz 4 szakaszban. Irta: Herczeg Ferenc.

Személyek:

Gyurkovicsné	Szilassy Liza	Szende
Katinka	Róza Klári	Várdi
Sári	Aranycsary Radványi	Molnár
Ella	Bikei Gida	Rózsahegy
Mici	Rákai Horvá	Ráthonyi
Terka	Galambos Sándorffy	Füredi

Este:

Az asszonyregement.

Látványos, zenés bohóság 3 felv. Irta: Reiner Ferenc, zenéjét szerzte: Rosenzweig Vilmos. (Rendezte: a szerző, karnagy: Hamvas Béla.)

Személyek:

Szerencsy	Rózsahegy	Boriska	Fenyvessi
Eszaki	Margó Z.	Annuska	Hóben
Mariska	Gombaszögi	Mandi Manó	Sziklai
Joliska	Horváth Rézi	Láng Etel	

Kezdeté 7 1/2 órakor.

URÁNYA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.

Vasárnap, 1900. január hó 28-án.

Délután 1/2-3-ór mérsékelt helyárakkal:

Transvaal.

Irta György Aladár. — Hopp Ferenc és Newton eredeti felvételei után készült 35 vetített képpel.

Utána:

Magyarország.

Irta Cholnoki Jenő egy. adjtús. (3 rész 103 kép.) 2 színpadi díszlet.

Délután 1/2-3-ór és este 1/2-3-ór rendez helyárakkal:

A vas.

Kulturáltörténelmi látványosság 3 felv. Irta Edvi Illés Aladár, dr. Brezina Arisztid műve nyomán.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Makét nagy előadás.

Délután: pénztárnyitás 3-ór, kezdete 4-ór, mérsékelt helyárak.

Este: pénztárnyitás 7-ór, kezdete 8-ór.

Mindkét előadásban fellépte az összes műsorútnak.

Még csak két napig

Miss HELOISE

Titcomb

A leghíresebb délamerikai énekesnő.

Utolsó hét:

Krüger-féle villamos csillagok.

A télihetet kávéházban délután 3-tól játszik Munczy Lajos zenekara.

Csütörtök, 1900. február hó 1-én.

2-ik nagy

Alarcos bál

Fellépte az újonnan szerződött kitűnő művészeknek.

Báli-jegyek elővételben kaphatók 1 frtjával.

Weisz A. nagy szivartózsde Károly-kört 26., Szántó Mór tózsde Kecskeméti-utca 14., Patzik (Kertész) Lujza tózsde Bécsi-u. és Kristóf-tér sarok, Tózsde Andrásy-ut 26. és 38. szám alatt.

A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárok által készítették.

Pénteken, február 9-én, este 7 és fél órakor a Vigadó nagytermében

Menter Zsófia

BUCSUHANGVERSENYE.

Jegyek á 10, 8, 6, 4 és 2 koronáért a „Harmonia” zsemmű és zongorakereskedésben kaphatók.

Alarcos kosztümök kelméből

Legjobb alarcoskostümök közül vagy más jó szövetekből legjobban megváruva. Gigeri, teljes öltözet 3.80 frt. Bohóc, remete, medve, angyal, hosszú zsinór, dróba 3-6 frt. Csoportoknak árme-sékítés.

Ottilon-rendjelek 100 dbja 90 kr. Cottilon-rendjelek 100 dbja 80 kr. rendjelek 1. boríték 3-20 kr. omboláknak és tréfás bazároknak.

Legnagyobb választék kisleite-rek, hibátlan árukból, köztük igen autós és értekes drókok, száza 4, 8, 10, 20-100 frt.

Legújabb érdekes cottilon-trák legújabb választékban, legjobban válogatott gyűjtemények 5 ár 3 és 5 frt, 12 drb 5-30 frt. Tréfás és mulatózó hangszerek bigonok tréfás zenekarko száma, 6 embernek 2.50 frt, 12 embe-bernek 4.80 frt.

Fontetti (Korlandoli-papirral) legmulatózóbb táncestekre, pik-nikekre és bálokra, 100 db 75 kr. Papirszegélyek 100 db 75 kr.

A legújabb és legértékesebb bildiz-az új ünnepi füzerek, színek szerint szorítottva, matje 5 kr. Hölgyadományok, gyönyörű minták, kivételre megtekintésre.

Dus színyomatú árjegyzék ingyen.

Rix farsangi tárháza, Bécs, II. Praterstrasse 16.

Telefon 2209. Terveitír: Rix, Bécs, II.

Sternberg Ármín és Testv. cs. és kir. udvari hangszergyár. Kőzponti főraktár: Kerepesi-ut 36. Gimbalmok

szép, erőteljes és csengő hanggal 35 frttól fejj. 500 frtig.

Külön zongora-termek: hol a leghíresebb zongorák jutányosan beszerazhetők: Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-kört sarok) Zenepalota.

Speciálitás

Árjegyzék ingyen.

Fiumei Kávébehozatali Társaság Fiumében.

Modjokertő Jáva 4 1/2 kg. 7 frt 87 krajcár. Elvámolva s bérmentve.

Imperial tea 1/4 kg. 1 frt 60 krajcár. Elvámolva s bérmentve.

VÉR-PIROS faj-narancs

helyben száza 2.50, 3, 4 és 5 forint. Vidékre vasuton szállítva egy eredeti láda 150-180 darab 4 forint 75 krajcár.

Vörpör muscat narancs	1.75	Rum	
Vörpör muscat narancs	2.	Rum, finom oszlódi 1 üveg	1.60
Mozsini faj-narancs	1.40	Jamaika-rum 8 csillagos	1.50
Jafa, grise narancs	1.40	Armas-rum legfin. angol	2.
Mariska narancs 50 drb	2.	Pedóni rum, angol	2.40
Citrom szép tartalom	1.20	Cognac, magyar finom	1.50
Mariska görög	1.85	Cognac, Martell Medical	4.-
Cardol, olasz 5-6 róza	1.40		
Doroshál, 1 bordó 60 drb	1.40		
1 k. cukros gyümölcs	1.90		
Jamaika-rum 5 l. üveg	1.-		
1 k. datolya tünisi	0.80		
1 k. muskát datolya francia	1.30		
1 k. Malaga-szőlő legeresebb	1.40		
1 k. Solon-bonbon 1.20 és 1.60			
1 k. Csokolád-bonbon ereme	1.80		
1 k. Francis mandula	1.60		
Füge igen finom	1.40		
Öröklött finom vegyes déli-gyümölcs külön doboz	1.40		
Csokolád fin. vanil. félkiló	1.70		
Bonbon-bonbon, kilója 1.20 és 1.60			
Bonbon-kegyer darabja	0.25.		

1 k. Csokolád-bonbon ereme	1.80	100 darab hajor siga	1.-
1 k. Francis mandula	1.60	Caria 1/4 üveg doboz	1.50
Füge igen finom	1.40	Doz. kolbász, valódi kija	1.20
Öröklött finom vegyes déli-gyümölcs külön doboz	1.40	Béni vinnél, val. párlás 8 és 12	
Csokolád fin. vanil. félkiló	1.70	Legfin. legfin. 8 drb	1.20
Bonbon-bonbon, kilója 1.20 és 1.60		Öröklött, valódi, kilója	1.50
Bonbon-kegyer darabja	0.25.	Camerzseri valódi, 1 drb	0.60
		Trappista sajt 1 kilója	1.60
		Liptói turó 1 bödön 50 és	0.90

1 k. Csokolád-bonbon ereme	1.80	100 darab hajor siga	1.-
1 k. Francis mandula	1.60	Caria 1/4 üveg doboz	1.50
Füge igen finom	1.40	Doz. kolbász, valódi kija	1.20
Öröklött finom vegyes déli-gyümölcs külön doboz	1.40	Béni vinnél, val. párlás 8 és 12	
Csokolád fin. vanil. félkiló	1.70	Legfin. legfin. 8 drb	1.20
Bonbon-bonbon, kilója 1.20 és 1.60		Öröklött, valódi, kilója	1.50
Bonbon-kegyer darabja	0.25.	Camerzseri valódi, 1 drb	0.60
		Trappista sajt 1 kilója	1.60
		Liptói turó 1 bödön 50 és	0.90

1 k. Csokolád-bonbon ereme	1.80	100 darab hajor siga	1.-
1 k. Francis mandula	1.60	Caria 1/4 üveg doboz	1.50
Füge igen finom	1.40	Doz. kolbász, valódi kija	1.20
Öröklött finom vegyes déli-gyümölcs külön doboz	1.40	Béni vinnél, val. párlás 8 és 12	
Csokolád fin. vanil. félkiló	1.70	Legfin. legfin. 8 drb	1.20
Bonbon-bonbon, kilója 1.20 és 1.60		Öröklött, valódi, kilója	1.50
Bonbon-kegyer darabja	0.25.	Camerzseri valódi, 1 drb	0.60
		Trappista sajt 1 kilója	1.60
		Liptói turó 1 bödön 50 és	0.90

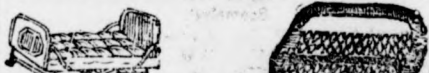
PINTÉR GYULA

cs. és kir. udvari fűszerkereskedő

Budapest, IV. ker., Kecskeméti-utca 15. sz

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAP lap PAP lap PAP lap

1. szeszehaltó vaságy 8	10.-	1. acél sodrony ágybetét	5.-
1. matraccal	1.70	1. tengeritű foyvánok	1.-
1. drb rotte paplan	2.50	1. tengeritű foyvánok	2.20
1. cachmir paplan	2.50	1. matrac	4.50
1. satin cachmir paplan	3.50	1. Crinde afrikque matrác	6.80
1. atlas cachmir paplan	4.50	1. löszö	12.-
1. atlas selyem paplan	7.50	1. párnázott ruganyos matrác	16.-
1. foyván szál. csomán 12.-		1. nagy szoba szőnyeg 200/300/2.5	
1. jó vászon ágylepedő	1.20	1. ablak tunis függöny	1.50
1. drb jó vászon chifon paplan lepedő	1.80	1. bouret ágytörő	2.20
1. drb finclet takaró pokróc	1.80	1. futószőnyeg méterenkint	3.20
1. drb jó löpökör	1.50	1. ktról 4 frtig.	

GICHNER JANOS és TÁRSA

paplan, matrác és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függöny-ágy- és szőnyegárú, nagy és kis méretben.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-kört 20. szám.

Árjegyzéket kávéházba ingyen és bérmentve küldünk.

Nem tetsző árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszadjuk

HEIM-féle Meidinger-kályhák.

A feltaláló dr. Meidinger tanár által kizárólag jogostott

HEIMH., BUDAPEST és BÉCS,

cs. és kir. udv. szállító.

Kitűnő hűmevű cs. és kir. kiz. szabad. kályhánk

MEIDINGER-OFEN

H. HEIM

eredetiben csakis üztetékben

Budapesten, Thonet-udvarban kaphatók.

Emmerichi Kávé-pörkölk

A legismertebbek és leghasználtabbak, mivel működő képességük és hasznosságuk ki van próbálva.

Szállíthatók: 3, 5, 8, egész 100 kg. tartalomra, kézi- és gép-üzemre.

Legújabb szerkezetek Szabad. GYORSPOR, KÖLÖK exhausztorral, gözmintesen pörkölt és gözmintesen hűt. Előnyös szabad. GYORSPÖRKÖLŐK kézi üzemre.

Szabad. gáz-kávépörkölk 1/8, 1/4, 1/2, 1 egész 40 kg.-ig. Működőképes örlők kávénak, fűszernek, drogáknak stb.

Emmerichi gépgyár és vasöntő

van Güpen, Lensing & von Gimbora

EMMERICH, Rhein.

VÁSZON ÉS ASZTALNEMŰ

GYÁROSOK SZEPESSEGRŐL.

Ajánlják hírneves gyártmányaikat.

FŐRAKTÁR:

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 8. szám

Haris-bazár épület.

Minden darab gyárainkból származó árut jelen

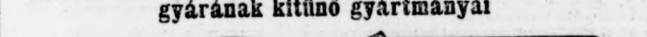
VALÓDI SZEPESSEGI VÉD-JEGY ECHT ZIPSER

védjegyvel látjuk el.

Wein Károly és Társai.

!! Magyar tollal írjon minden magyar ember !!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acéltollal és tollszár gyáranak kitűnő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulthatatlanok és jószáguknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különösen ajánljuk: Dániel Ernőné 554 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.

— Minden papírkereskedésben kapható. —

Faeladási hirdetés.

A lippai m. kir. főerdőhivatal irodájában folyó évi február hó 15-én d. e. 10 órakor a valemárei erdőgondnokság porsogai és bulzai 1900-1909. évi 1279.556 holdas vágásaiban lévő álló mintegy 2350 m³ tölgy haszonfa és 209.760 m³ tölgy cser és bükk tűzifa eladása iránt zárt írásbeli ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár: 240.500 korona, bánatpénz 24050 korona. Bővebb felvilágosítással a lippai m. kir. főerdőhivatal szolgál.

M. kir. főerdőhivatal.

Lippán, 1900. január hóban.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűkből 2 kr. Címmelettel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásuknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK

és ELŐFIZETÉSEK

felvételnek a BUDAPESTI NAPLO

részére a kiadóhivatalban József-körút 18., valamint a következő dohányszomszégekben:

Breuer önévrek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarkok.

Nemesek-féle tőzsde Pótfi-tér.

Benda Józsefné, Andrásy-utca 50.

Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-ut. 1.

Deutsch Miksáné, Andrásy-utca 35.

Szántó Mór tőzsdéjében Kecskeméti-utca 14.

Weitenfeld Jakab, Király-utca 1.

Karolin 27.

Ismert címen levele van. T. 5639

„Faust“.

Nem értem már az életet! Szeretsz? Eljék? Mondd és írj többet! Csókollak imádott Istenem! 5642

Hölgyeim.

Oly csinosabb özeget vagy előbb leányt keresek, ki hajlandó volna egy házasságban családintelligens magánhivatalnokká, aki már 8 év óta különváltva él nejétől, házassági céllal kíván megismerkedni. Évi jövedelmem 5000 korona és ugyanannyi hozományra reflektálok, azok, kik a valóperemhez szükséges összeget rendelkezésre adják, előnyben részesítenek. Ajánlatok „Csendes boldogság” jellegű alatt e lap kiadóhivatalához intézendők. 2760

Házasodni óhajtok

egy csinos, fiatal, jó családból való állami (uniformis) hivatalnok. Jelenleg fizetés ugyan csak 2400 korona, ellenben előléptetés már legközelebb várható. Azon t. szülőik vagy gyámok, kik ezen már nem szokatlan uton volem érintkezni óhajtanak, teljes tisztelettel kéretnek, vagy arcképeket, (melyeket „becsületesség” díjazások mellett visszaadnak) megírni, vagy levélleg „C-ky” jellegű alatt e lap kiadóhivatalához küldeni. 2751

Vig

kedélyű jogászgyerek, csinos fiatal leány ismeretséget óhajtatja, a mivel az élet komor utestűtön együtt bolyonganak. Levelet kér „Számít” jellegű alatt e lap kiadóhivatalához küldeni. 2752

Nefejejts

késébe vagyok esve, se nem jössz, se nem értesít, lakásomat elcséjtem felmondom. Kérlek jöjji régtől. Milliószer csókolt S. 2753

Dr. Satanello!

Figyelmeztetek, hogy éppenséggel nem vagyok hajlandó ezt tőrní. Az idegim sokkal tufeszülttöbbek már, hogy el ne ragadtassák magukat. Figyelmeztetek és kérek. 2753

3000 korona

óvadékkal rendelkező, intelligens fiatal ember könyvelői vagy pénztárnoki állást keres, elsőrendű referenciákkal rendelkezik. Cim a kiadóhivatalban. 2749

Postabélyeget

1899. évből való 1 frtos használatlan veszek 5-10 dbot. Cim a kiadóhivatalban. 2749

20-40,000

forinttal társ kerestetik 120% tiszta haszon biztosítása mellett Ungváry László borkereskedéséhez Gledén, a ki egygyüttal-új-és ó-borokat ajánl 16 forintot fölfele. Bora tisztaságáért feltétlen kezességét vállal, tessék borárjegyzéket kérni! 5620

Intelligens

csinos fiatal ember, magához illő előkelő, kellemes hölgy önzetlen barátságát keresi, szellemi szórakozás céljából. Levelet „Páratlan” jellegű alatt e lap kiadóhivatalához küldeni. 2748

Egy

irodai teendőkhöz jártas s jó bizonyítványokkal bíró jegyzőség alkalmazását keres. Levelek a kiadóba intézendők „Jegyző” jellegű alatt. 5650

Szenzációs találmányhoz négyezer forinttal társ kerestetik

Cim a kiadóhivatalban. 5643

Parisien

diplomás enseigne le français à bas prix. Adresse à l'expédition. 5641

Alapos

képzettségű joghallgató, perfect nemet és francia, korrepetíciót vállal W. L. Teréz-körút 24. III. 1. 5652

Franciául

15 óra alatt, tanító nélkül megtanulni című könyv Wittmann tanártól megjelent, ára 40 fillér. Cim a kiadóhivatalban. 5651

Több évi

gyakorlattal bíró önálló mérlegképes könyvelő, ki tökéletes magyar-német levelező, azonkívül iskolai szakismerttel bír és kitűnő referenciákkal rendelkezik, keres helyben vagy vidéken megfelelő alkalmazást. Szíves ajánlatokat „Bilanz-Routine” címen a kiadóhivatalba kéretnek. 2736

Igen egyszerű,

befektetést nem igénylő találmány eladó. Főleg asztalosok, építvállalkozók számára alkalmas. A találmány oly természetű, hogy könnyen megszerelhető hozzá a hátsócska ajánlása, mert régen érzett és sokszor hangzatosított szükségletnek tesz eleget. A feltaláló kész volna esetleg közös nyereségre dolgozni a vállalkozóval. Reflektánsok címei kéretnek „Találmány” jellegű alatt e lap kiadóhivatalába. 2746

3000 korona

óvadékkal rendelkező, intelligens fiatal ember könyvelői vagy pénztárnoki állást keres, elsőrendű referenciákkal rendelkezik. Cim a kiadóhivatalban. 2749

Házmasternek

ajánlkozik egy jelenleg is oly minőségben levő tisztességes egyén. Cime megtehető a kiadóhivatalban. 2712

Wanted

an American or English Lady who has patience to teach and amuse a little girl of three for the day. Letters per English Lady to the office.

Előkelő

oszládnál a Kerepesi-ut és Múzeum-körút közelében, distingvált hölgy részére csinosan burtozott szoba, esetleg teljes ellátással is azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2743

Irodaszolgai

vagy portási állást keres egy 29 éves erőteljes fiatal ember, ki ily minőségben már több évig alkalmazva volt, a fővárosba 15 éve van és nagy ismerettséggel s legkitűnőbb bizonyítványokkal bír. Cime a kiadóhivatalban. 2699

Óvadékképes

29 éves fiatal ember jelenleg egy nagyobb intézményhivatalnok, mint pénztáros, vagy más bizalmi állást keres. Ajánlatokat kérek „2000-3000 korona.” Cim a kiadóhivatalban. 2723

Kisasszony

ki az elemi osztály tanterveinek tanításában valamint a nevelésben jártas és jó évi bizonyítványokkal rendelkezik azonnali felvételt akar. Kérlek, cím a kiadóhivatalban. 2704

Félnapi

foglalkozást keres VIII. gimnáziumot végzett fiatal ember. Ajánlatok a kiadóba kéretnek „Félnapi foglalkozás” címen. 2717

Kossuth Lajos

életnagyságú kitűnő mellképe (kézfestés) díszes aranyozott keretben 60 frtért eladó. Megtekinthető e lap kiadóhivatalában. 2685

Okl. izr. tanító,

ki a néberben is jártas, gyenge tehetségű gyermekeket sikerrel oktat, meg néhányszor szabad órával rendelkezik. Szíves megkereséseket „Tanító 30.” jellegű alatt e lap kiadóhivatalához küldeni. 2718

Házmasternek

ajánlkozik egy jelenleg is oly minőségben levő tisztességes egyén. Cime megtehető a kiadóhivatalban. 2712

Könyvelőné,

ki hosszabb ideig nagy cégeknek volt alkalmazva s kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 7242

Ügyvéd urak!

Icnoki minőségben ajánlkozom havi 30 frt fizetés mellett. Esetleg félnapra is vállalkozni alkalmaztam. Ajánlatok „Irnok” címen a kiadóba kéretnek. 2716

Fiatal üzletvezető

(kereskedő) nősülni óhajtok, oly jó családból való izr. nőm keres, kinek 6000 korona hozománya van, hogy az általa 6 év óta kezelt üzletet átvehesse. Leveleket „Boldog házasság” címen e lap kiadóhivatalához küldeni. 2741

Ügyes vasalónő

ajánlkozik házakhoz. Cim a kiadóhivatalban. 2745

Kereskedelmi

iskolát végzett könyvelőné, ki a könyvelést egy nagyobb üzletben önállóan végezte, kitűnő irással bír állást keres. Cime a kiadóhivatalban. 2705

Wanted

an American or English Lady who has patience to teach and amuse a little girl of three for the day. Letters per English Lady to the office.

Előkelő

oszládnál a Kerepesi-ut és Múzeum-körút közelében, distingvált hölgy részére csinosan burtozott szoba, esetleg teljes ellátással is azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2743

Irodaszolgai

vagy portási állást keres egy 29 éves erőteljes fiatal ember, ki ily minőségben már több évig alkalmazva volt, a fővárosba 15 éve van és nagy ismerettséggel s legkitűnőbb bizonyítványokkal bír. Cime a kiadóhivatalban. 2699

Óvadékképes

29 éves fiatal ember jelenleg egy nagyobb intézményhivatalnok, mint pénztáros, vagy más bizalmi állást keres. Ajánlatokat kérek „2000-3000 korona.” Cim a kiadóhivatalban. 2723

Kisasszony

ki az elemi osztály tanterveinek tanításában valamint a nevelésben jártas és jó évi bizonyítványokkal rendelkezik azonnali felvételt akar. Kérlek, cím a kiadóhivatalban. 2704

Félnapi

foglalkozást keres VIII. gimnáziumot végzett fiatal ember. Ajánlatok a kiadóba kéretnek „Félnapi foglalkozás” címen. 2717

Kossuth Lajos

életnagyságú kitűnő mellképe (kézfestés) díszes aranyozott keretben 60 frtért eladó. Megtekinthető e lap kiadóhivatalában. 2685

Okl. izr. tanító,

ki a néberben is jártas, gyenge tehetségű gyermekeket sikerrel oktat, meg néhányszor szabad órával rendelkezik. Szíves megkereséseket „Tanító 30.” jellegű alatt e lap kiadóhivatalához küldeni. 2718

Házmasternek

ajánlkozik egy jelenleg is oly minőségben levő tisztességes egyén. Cime megtehető a kiadóhivatalban. 2712

Könyvelőné,

ki hosszabb ideig nagy cégeknek volt alkalmazva s kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 7242

Ügyvéd urak!

Icnoki minőségben ajánlkozom havi 30 frt fizetés mellett. Esetleg félnapra is vállalkozni alkalmaztam. Ajánlatok „Irnok” címen a kiadóba kéretnek. 2716

Fiatal üzletvezető

(kereskedő) nősülni óhajtok, oly jó családból való izr. nőm keres, kinek 6000 korona hozománya van, hogy az általa 6 év óta kezelt üzletet átvehesse. Leveleket „Boldog házasság” címen e lap kiadóhivatalához küldeni. 2741

Ügyes vasalónő

ajánlkozik házakhoz. Cim a kiadóhivatalban. 2745

Kereskedelmi

iskolát végzett könyvelőné, ki a könyvelést egy nagyobb üzletben önállóan végezte, kitűnő irással bír állást keres. Cime a kiadóhivatalban. 2705

Wanted

an American or English Lady who has patience to teach and amuse a little girl of three for the day. Letters per English Lady to the office.

Előkelő

oszládnál a Kerepesi-ut és Múzeum-körút közelében, distingvált hölgy részére csinosan burtozott szoba, esetleg teljes ellátással is azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2743

Irodaszolgai

vagy portási állást keres egy 29 éves erőteljes fiatal ember, ki ily minőségben már több évig alkalmazva volt, a fővárosba 15 éve van és nagy ismerettséggel s legkitűnőbb bizonyítványokkal bír. Cime a kiadóhivatalban. 2699

Óvadékképes

29 éves fiatal ember jelenleg egy nagyobb intézményhivatalnok, mint pénztáros, vagy más bizalmi állást keres. Ajánlatokat kérek „2000-3000 korona.” Cim a kiadóhivatalban. 2723

Kisasszony

ki az elemi osztály tanterveinek tanításában valamint a nevelésben jártas és jó évi bizonyítványokkal rendelkezik azonnali felvételt akar. Kérlek, cím a kiadóhivatalban. 2704

Félnapi

foglalkozást keres VIII. gimnáziumot végzett fiatal ember. Ajánlatok a kiadóba kéretnek „Félnapi foglalkozás” címen. 2717

Kossuth Lajos

életnagyságú kitűnő mellképe (kézfestés) díszes aranyozott keretben 60 frtért eladó. Megtekinthető e lap kiadóhivatalában. 2685

Okl. izr. tanító,

ki a néberben is jártas, gyenge tehetségű gyermekeket sikerrel oktat, meg néhányszor szabad órával rendelkezik. Szíves megkereséseket „Tanító 30.” jellegű alatt e lap kiadóhivatalához küldeni. 2718

Házmasternek

ajánlkozik egy jelenleg is oly minőségben levő tisztességes egyén. Cime megtehető a kiadóhivatalban. 2712

Könyvelőné,

ki hosszabb ideig nagy cégeknek volt alkalmazva s kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 7242

Ügyvéd urak!

Icnoki minőségben ajánlkozom havi 30 frt fizetés mellett. Esetleg félnapra is vállalkozni alkalmaztam. Ajánlatok „Irnok” címen a kiadóba kéretnek. 2716

Fiatal üzletvezető

(kereskedő) nősülni óhajtok, oly jó családból való izr. nőm keres, kinek 6000 korona hozománya van, hogy az általa 6 év óta kezelt üzletet átvehesse. Leveleket „Boldog házasság” címen e lap kiadóhivatalához küldeni. 2741

Ügyes vasalónő

ajánlkozik házakhoz. Cim a kiadóhivatalban. 2745

Kereskedelmi

iskolát végzett könyvelőné, ki a könyvelést egy nagyobb üzletben önállóan végezte, kitűnő irással bír állást keres. Cime a kiadóhivatalban. 2705

Wanted

an American or English Lady who has patience to teach and amuse a little girl of three for the day. Letters per English Lady to the office.

Előkelő

oszládnál a Kerepesi-ut és Múzeum-körút közelében, distingvált hölgy részére csinosan burtozott szoba, esetleg teljes ellátással is azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2743

Irodaszolgai

vagy portási állást keres egy 29 éves erőteljes fiatal ember, ki ily minőségben már több évig alkalmazva volt, a fővárosba 15 éve van és nagy ismerettséggel s legkitűnőbb bizonyítványokkal bír. Cime a kiadóhivatalban. 2699

Óvadékképes

29 éves fiatal ember jelenleg egy nagyobb intézményhivatalnok, mint pénztáros, vagy más bizalmi állást keres. Ajánlatokat kérek „2000-3000 korona.” Cim a kiadóhivatalban. 2723

Kisasszony

ki az elemi osztály tanterveinek tanításában valamint a nevelésben jártas és jó évi bizonyítványokkal rendelkezik azonnali felvételt akar. Kérlek, cím a kiadóhivatalban. 2704

Félnapi

foglalkozást keres VIII. gimnáziumot végzett fiatal ember. Ajánlatok a kiadóba kéretnek „Félnapi foglalkozás” címen. 2717

Kossuth Lajos

életnagyságú kitűnő mellképe (kézfestés) díszes aranyozott keretben 60 frtért eladó. Megtekinthető e lap kiadóhivatalában. 2685

Okl. izr. tanító,

ki a néberben is jártas, gyenge tehetségű gyermekeket sikerrel oktat, meg néhányszor szabad órával rendelkezik. Szíves megkereséseket „Tanító 30.” jellegű alatt e lap kiadóhivatalához küldeni. 2718

Házmasternek

ajánlkozik egy jelenleg is oly minőségben levő tisztességes egyén. Cime megtehető a kiadóhivatalban. 2712

Könyvelőné,

ki hosszabb ideig nagy cégeknek volt alkalmazva s kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 7242

Ügyvéd urak!

Icnoki minőségben ajánlkozom havi 30 frt fizetés mellett. Esetleg félnapra is vállalkozni alkalmaztam. Ajánlatok „Irnok” címen a kiadóba kéretnek. 2716

Fiatal üzletvezető

(kereskedő) nősülni óhajtok, oly jó családból való izr. nőm keres, kinek 6000 korona hozománya van, hogy az általa 6 év óta kezelt üzletet átvehesse. Leveleket „Boldog házasság” címen e lap kiadóhivatalához küldeni. 2741

Ügyes vasalónő

ajánlkozik házakhoz. Cim a kiadóhivatalban. 2745

Kereskedelmi

iskolát végzett könyvelőné, ki a könyvelést egy nagyobb üzletben önállóan végezte, kitűnő irással bír állást keres. Cime a kiadóhivatalban. 2705

Wanted

an American or English Lady who has patience to teach and amuse a little girl of three for the day. Letters per English Lady to the office.

Előkelő

oszládnál a Kerepesi-ut és Múzeum-körút közelében, distingvált hölgy részére csinosan burtozott szoba, esetleg teljes ellátással is azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2743

Irodaszolgai

vagy portási állást keres egy 29 éves erőteljes fiatal ember, ki ily minőségben már több évig alkalmazva volt, a fővárosba 15 éve van és nagy ismerettséggel s legkitűnőbb bizonyítványokkal bír. Cime a kiadóhivatalban. 2699

Óvadékképes

29 éves fiatal ember jelenleg egy nagyobb intézményhivatalnok, mint pénztáros, vagy más bizalmi állást keres. Ajánlatokat kérek „2000-3000 korona.” Cim a kiadóhivatalban. 2723

Kisasszony

ki az elemi osztály tanterveinek tanításában valamint a nevelésben jártas és jó évi bizonyítványokkal rendelkezik azonnali felvételt akar. Kérlek, cím a kiadóhivatalban. 2704

Félnapi

foglalkozást keres VIII. gimnáziumot végzett fiatal ember. Ajánlatok a kiadóba kéretnek „Félnapi foglalkozás” címen. 2717

Kossuth Lajos

életnagyságú kitűnő mellképe (kézfestés) díszes aranyozott keretben 60 frtért eladó. Megtekinthető e lap kiadóhivatalában. 2685

Okl. izr. tanító,